

Πράξεις Ἀποστόλων

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ¹ Θεόφιλε,² ὧν **1**
 ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἣς ἡμέρας, **2**
 ἐντειλάμενος³ τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο,⁴
 ἀνελήφθη·⁵ οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν **3**
 ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις,⁶ δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα⁷ ὀπτανόμενος⁸
 αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Καὶ **4**
 συναλιζόμενος⁹ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ
 χωρίζεσθαι,¹⁰ ἀλλὰ περιμένειν¹¹ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἥν
 ἠκούσατέ μου· ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ **5**
 βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν τῷ **6**
 χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις¹² τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; Εἶπεν δὲ **7**
 πρὸς αὐτούς, Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ
 ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν, ἐπελθόντος¹³ τοῦ **8**
 ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε
 Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ,¹⁴ καὶ ἕως
 ἐσχάτου τῆς γῆς. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη,¹⁵ καὶ **9**

¹ ὦ, Oh! omega. ² Θεόφιλος, ου, ό, Theophilus. ³ ἐντέλλομαι, command, give orders. ⁴ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁵ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁶ τεκμήριον, ου, τό, proof, sign. ⁷ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁸ ὀπτάνομαι, appear, am seen. ⁹ συναλίζομαι, assemble, gather together. ¹⁰ χωρίζω, separate, depart. ¹¹ περιμένω, wait for. ¹² ἀποκαθίστημι, restore, give back. ¹³ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁴ Σαμαρεία, ας, ή, Samaria. ¹⁵ ἐπαίρω, lift up, raise.

νεφέλῃ¹ ὑπέλαβεν² αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ὡς 10
 ἀτενίζοντες³ ἦσαν εἰς τὸν οὐρανόν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ
 ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῇτι⁴ λευκῇ,⁵ οἳ καὶ εἶπον, 11
 Ἄνδρες Γαλιλαῖοι,⁶ τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες⁷ εἰς τὸν οὐρανόν;
 Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς⁸ ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως
 ἐλεύσεται ὃν τρόπον⁹ ἐθεάσασθε¹⁰ αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν
 οὐρανόν.

Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου 12
 Ἑλαιῶνος,¹¹ ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. Καὶ ὅτε 13
 εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν¹² οὗ¹³ ἦσαν καταμένοντες,¹⁴ ὃ τε
 Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,¹⁵ Φίλιππος καὶ
 Θωμᾶς,¹⁶ Βαρθολομαῖος¹⁷ καὶ Ματθαῖος,¹⁸ Ἰάκωβος Ἀλφαίου¹⁹ καὶ
 Σίμων ὁ Ζηλωτής,²⁰ καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. Οὗτοι πάντες ἦσαν 14
 προσκαρτεροῦντες²¹ ὁμοθυμαδὸν²² τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει,²³ σὺν
 γυναιξὶν καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς
 αὐτοῦ.

Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν 15
 εἶπεν – ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν²⁴ εἴκοσι²⁵ – 16

¹νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ²ὑπολαμβάνω, take up, receive. ³ἀτενίζω, gaze, stare. ⁴ἐσθής, ἡτος, ἡ, clothing. ⁵λευκός, white, bright. ⁶Γαλιλαῖος, Galilean. ⁷ἐμβλέπω, look at, look into. ⁸ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁹τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹⁰θεάομαι, look at, behold. ¹¹ἐλαιῶν, ὠνος, ὁ, olive grove, olive orchard. ¹²ὑπερῶν, ου, τό, upper story, room upstairs. ¹³οὗ, where, when. ¹⁴καταμένω, stay, live. ¹⁵Ἀνδρέας, ου, ὁ, Andrew. ¹⁶Θωμᾶς, ᾱ, ὁ, Thomas. ¹⁷Βαρθολομαῖος, ου, ὁ, Bartholomew. ¹⁸Ματθαῖος, ου, ὁ, Matthew. ¹⁹Ἀλφαῖος, ου, ὁ, Alphaeus. ²⁰ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ²¹προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ²²ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²³δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²⁴ἑκατόν, hundred, 100. ²⁵εἴκοσι, twenty, 20.

Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπεν¹
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα, τοῦ γενομένου
 ὁδηγοῦ² τοῖς συλλαβοῦσιν³ τὸν Ἰησοῦν. Ὅτι κατηριθμημένος⁴ ἦν 17
 σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχεν⁵ τὸν κλῆρον⁶ τῆς διακονίας ταύτης – Οὗτος 18
 μὲν οὖν ἐκτήσατο⁷ χωρίον⁸ ἐκ μισθοῦ⁹ τῆς ἀδικίας,¹⁰ καὶ πρηνὴς¹¹
 γενόμενος ἐλάκησεν¹² μέσος, καὶ ἐξεχύθη¹³ πάντα τὰ σπλάγχνα¹⁴
 αὐτοῦ. Καὶ γνωστὸν¹⁵ ἐγένετο πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, 19
 ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον⁸ ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ¹⁶ αὐτῶν
 Ἀκελδαμά, τοῦτ' ἔστιν, χωρίον⁸ αἵματος – Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ¹⁷ 20
 Ψαλμῶν,¹⁸ Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις¹⁹ αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ
 κατοικῶν ἐν αὐτῇ: καί, Ἦν ἐπισκοπῇ²⁰ αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. Δεῖ 21
 οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθεν καὶ
 ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος 22
 Ἰωάννου, ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη²² ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς
 ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, 23
 Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν,²³ ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος,²⁴ καὶ
 Ματθίαν.²⁵ Καὶ προσευξάμενοι εἶπον, Σὺ κύριε καρδιογνώστα²⁶ 24
 πάντων, ἀνάδειξον²⁷ ὃν ἐξελέξω,²⁸ ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα λαβεῖν τὸν 25
 κλῆρον⁶ τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς,²⁹ ἐξ ἧς παρέβη³⁰

¹ προλέγω, say beforehand, forewarn. ² ὁδηγός, οὐ, ὁ, leader, guide. ³ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁴ καταριθμέω, count, number among. ⁵ λαγχάνω, chose by lot, receive. ⁶ κλῆρος, οὐ, ὁ, lot, portion. ⁷ κτάομαι, acquire, win. ⁸ χωρίον, οὐ, τό, place, field. ⁹ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ¹⁰ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹¹ πρηνής, forward, prostrate. ¹² λάσκω, burst asunder with a loud noise. ¹³ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁴ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ¹⁵ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁶ διάλεκτος, οὐ, ἡ, speech, language. ¹⁷ βίβλος, οὐ, ἡ, book, scroll. ¹⁸ ψαλμός, οὐ, ὁ, song of praise, psalm. ¹⁹ ἔπαυλις, εως, ἡ, homestead, residence. ²⁰ ἐπισκοπή, ἡς, ἡ, visitation, overseeing. ²¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²² ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²³ Βαρσαβᾶς, ᾱ, ὁ, Barsabbas. ²⁴ Ἰοῦστος, οὐ, ὁ, Justus. ²⁵ Ματθίας, α, ὁ, Matthias. ²⁶ καρδιογνώστης, οὐ, ὁ, knower of hearts. ²⁷ ἀναδείκνυμι, show clearly, reveal. ²⁸ ἐκλέγομαι, choose, elect. ²⁹ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ³⁰ παραβαίνω, go aside, transgress.

Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ ἔδωκαν κλήρους¹ 26
 αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς¹ ἐπὶ Ματθίαν,² καὶ συγκατεψηφίσθη³
 μετὰ τῶν ἑνδεκα⁴ ἀποστόλων.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι⁵ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς,⁶ ἦσαν 2
 ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν⁷ ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω⁸ ἐκ τοῦ 2
 οὐρανοῦ ἦχος⁹ ὥσπερ φερομένης πνοῆς¹⁰ βιαίας,¹¹ καὶ ἐπλήρωσεν
 ὅλον τὸν οἶκον οὗ¹² ἦσαν καθήμενοι. Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς 3
 διαμεριζόμεναι¹³ γλῶσσαι ὡσεὶ¹⁴ πυρός, ἐκάθισέν τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον
 αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν¹⁵ ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο 4
 λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς
 ἀποφθέγγεσθαι.¹⁶

Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς,¹⁷ 5
 ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς 6
 ταύτης, συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη,¹⁸ ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος
 τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ¹⁹ λαλούντων αὐτῶν. Ἐξίσταντο²⁰ δὲ πάντες καὶ 7
 ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ
 λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;²¹ Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ 8
 διαλέκτῳ¹⁹ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; Πάρθοι²² καὶ Μῆδοι²³ καὶ 9
 Ἑλαμίται,²⁴ καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν,²⁵ Ἰουδαίαν τε

¹ κληρὸς, ου, ὁ, lot, portion. ² Ματθίας, α, ὁ, Matthias. ³ συγκαταψηφίζω, am voted or classed with. ⁴ ἑνδεκα, eleven, 11. ⁵ συμπληρόω, fulfill, be swamped. ⁶ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁸ ἄφνω, suddenly. ⁹ ἦχος, ους, ὁ, noise, sound. ¹⁰ πνοή, ἡς, ἡ, wind, breath. ¹¹ βίαιος, violent, forcible. ¹² οὗ, where, when. ¹³ διαμερίζω, divide, distribute. ¹⁴ ὡσεὶ, like, about. ¹⁵ πλήθω, fill. ¹⁶ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ¹⁷ εὐλαβής, devout, God-fearing. ¹⁸ συγχέω, confuse, confound. ¹⁹ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ²⁰ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ²¹ Γαλιλαῖος, Galilean. ²² Πάρθος, ἡ, Parthian. ²³ Μῆδος, ου, ὁ, Mede. ²⁴ Ἑλαμίτης, ου, ὁ, Elamites, Elamite. ²⁵ Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia.

καὶ Καππαδοκίαν,¹ Πόντον² καὶ τὴν Ἀσίαν,³ Φρυγίαν⁴ τε καὶ 10
 Παμφυλίαν,⁵ Αἴγυπτον⁶ καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης⁷ τῆς κατὰ
 Κυρήνην,⁸ καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες⁹ Ῥωμαῖοι,¹⁰ Ἰουδαῖοί τε καὶ
 προσήλυτοι,¹¹ Κρήτες¹² καὶ Ἀραβες,¹³ ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν 11
 ταῖς ἡμετέραις¹⁴ γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα¹⁵ τοῦ θεοῦ. Ἐξίσταντο¹⁶ δὲ 12
 πάντες καὶ διηπόρουν,¹⁷ ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί ἂν θέλοι
 τοῦτο εἶναι; Ἕτεροι δὲ χλευάζοντες¹⁸ ἔλεγον ὅτι Γλεύκου¹⁹ 13
 μεμεστωμένοι²⁰ εἰσίν.

Σταθεῖς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα,²¹ ἐπῆρεν²² τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ 14
 ἀπεφθέγγετο²³ αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες
 Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν²⁴ ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε²⁵
 τὰ ῥήματά μου. Οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε,²⁶ οὗτοι μεθύουσιν:²⁷ 15
 ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας: ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον διὰ 16
 τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ 17
 θεός, ἐκχεῶ²⁸ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα: καὶ
 προφητεύσουσιν²⁹ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες³⁰ ὑμῶν, καὶ οἱ
 νεανίσκοι³¹ ὑμῶν ὁράσεις³² ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν
 ἐνύπνια³³ ἐνυπνιασθήσονται:³⁴ καὶ γε³⁵ ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ 18

¹ Καππαδοκία, ας, ἡ, Cappadocia. ² πόντος, ου, ὁ, sea, Pontus. ³ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁴ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ⁵ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ⁶ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ⁷ Λιβύη, ης, ἡ, Libya, Africa. ⁸ Κυρήνη, ης, ἡ, Cyrene. ⁹ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ¹⁰ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹¹ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ¹² Κρής, ητός, ὁ, Cretan. ¹³ Ἀραβ, βος, ὁ, Arab, Arabian. ¹⁴ ἡμέτερος, our, our own. ¹⁵ μεγαλεῖος, greatness, magnificence. ¹⁶ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁷ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ¹⁸ χλευάζω, mock, scoff. ¹⁹ γλεύκος, ους, τό, sweet new wine, sweet wine. ²⁰ μεστός, fill. ²¹ ἑνδεκα, eleven, 11. ²² ἐπαίρω, lift up, raise. ²³ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ²⁴ γνωστός, known, acquaintance. ²⁵ ἐνωτίζομαι, give ear, hearken. ²⁶ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ²⁷ μεθύω, be drunken, am drunk. ²⁸ ἐκχεώ, pour out, shed. ²⁹ προφητεύω, prophesy, foretell. ³⁰ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ³¹ νεανίσκος, ου, ὁ, youth, young man. ³² ὅρασις, εως, ἡ, vision, appearance. ³³ ἐνύπνιον, ου, τό, dream, vision. ³⁴ ἐνυπνιάζομαι, dream. ³⁵ γέ, indeed, at least.

τὰς δούλας¹ μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ² ἀπὸ τοῦ πνεύματός
 μου, καὶ προφητεύουσιν.³ Καὶ δώσω τέρατα⁴ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω,⁵ 19
 καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,⁶ αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα⁷ καπνοῦ·⁸ ὁ 20
 ἥλιος μεταστραφήσεται⁹ εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη¹⁰ εἰς αἶμα, πρὶν¹¹ ἢ
 ἔλθῃ τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ·¹² καὶ ἔσται, πᾶς 21
 ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, 22
 ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον,¹⁴ ἄνδρα ἀπὸ
 τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγμένον¹⁵ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσιν καὶ τέρασιν⁴ καὶ
 σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ
 αὐτοὶ οἶδατε, τοῦτον τῇ ὠρισμένῃ¹⁶ βουλῇ¹⁷ καὶ προγνώσει¹⁸ τοῦ θεοῦ 23
 ἐκδοτον¹⁹ λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων²⁰ προσπήξαντες²¹ ἀνείλετε·²² 24
 ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν, λύσας τὰς ὠδῖνας²³ τοῦ θανάτου, καθότι²⁴ οὐκ
 ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, 25
 Προωρώμην²⁵ τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός· ὅτι ἐκ δεξιῶν μου
 ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ·²⁶ διὰ τοῦτο εὐφράνθη²⁷ ἡ καρδία μου, καὶ 26
 ἠγαλλιάσατο²⁸ ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει²⁹
 ἐπ' ἐλπίδι· ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις³⁰ τὴν ψυχὴν μου εἰς Ἅδου,³¹ οὐδὲ 27
 δώσεις τὸν ὄσιόν³² σου ἰδεῖν διαφθοράν.³³ Ἐγνώρισάς³⁴ μοι ὁδοὺς ζωῆς· 28
 πληρώσεις με εὐφροσύνης³⁵ μετὰ τοῦ προσώπου σου. Ἄνδρες 29

¹ δούλη, ης, ἡ, female slave, bondwoman. ² ἐκχέω, pour out, shed. ³ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁴ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁵ ἄνω, up, above. ⁶ κάτω, down, below. ⁷ ἀτμίς, ἶδος, ἡ, vapor, breath. ⁸ καπνός, οὔ, ὁ, smoke. ⁹ μεταστρέφω, change, turn (about). ¹⁰ σελήνη, ης, ἡ, moon. ¹¹ πρὶν, before, formerly. ¹² ἐπιφανής, splendid, glorious. ¹³ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁴ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁵ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹⁶ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹⁷ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁸ πρόγνωσις, εως, ἡ, foreknowledge, predetermination. ¹⁹ ἐκδοτος, given up, delivered up. ²⁰ ἄνομος, lawless, without law. ²¹ προσπήγνυμι, fasten to (a cross), fasten to. ²² ἀναιρέω, take up, kill. ²³ ὠδὴν, ἴνος, ἡ, birth pang, agony. ²⁴ καθότι, according as, because. ²⁵ προοράω, see before, foresee. ²⁶ σαλεύω, shake, excite. ²⁷ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ²⁸ ἀγαλλιάω, rejoice, am full of joy. ²⁹ κατασκηνώω, cause to dwell, settle. ³⁰ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ³¹ Ἅδης, ου, ὁ, Hades. ³² ὁσιος, righteous, pious. ³³ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ³⁴ γνωρίζω, make known, declare. ³⁵ εὐφροσύνη, ης, ἡ, gladness, joy.

ἀδελφοί, ἐξὸν εἶπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου
 Δαυίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν² καὶ ἐτάφη,³ καὶ τὸ μνήμα⁴ αὐτοῦ ἐστὶν
 ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. Προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς 30
 ὅτι ὄρκῳ⁵ ὤμοσεν⁶ αὐτῷ ὁ θεός, ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος⁷ αὐτοῦ τὸ
 κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν χριστόν, καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 31
 προῖδων⁸ ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ, ὅτι οὐ
 κατελείφθη⁹ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς Ἄδου,¹⁰ οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν
 διαφθοράν.¹¹ Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς 32
 ἐσμεν μάρτυρες. Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθείς,¹² τὴν τε ἐπαγγελίαν 33
 τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός, ἐξέχεεν¹³ τοῦτο ὃ νῦν
 ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. Οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, 34
 λέγει δὲ αὐτός, Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, 35
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον¹⁴ τῶν ποδῶν σου. Ἀσφαλῶς¹⁵ 36
 οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραήλ, ὅτι καὶ κύριον καὶ χριστόν αὐτὸν ὁ
 θεὸς ἐποίησεν, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν¹⁶ τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ 37
 τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος 38
 δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς, Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν
 ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν¹⁷ ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε
 τὴν δωρεάν¹⁸ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, καὶ 39

¹ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ² τελευτάω, die, end. ³ θάπτω, bury. ⁴ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ⁵ ὄρκος, ου, ὁ, oath. ⁶ ὀμνύω, swear, take an oath. ⁷ ὀσφύς, ὅς, ἡ, waist, hip. ⁸ προοράω, see before, foresee. ⁹ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁰ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ¹¹ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ¹² ὑψόω, lift up, exalt. ¹³ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁴ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ¹⁵ ἀσφαλῶς, safely, securely. ¹⁶ κατανύσσομαι, be pierced, stabbed. ¹⁷ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁸ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift.

τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακράν,¹ ὅσους ἂν
 προσκαλέσῃται² κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν 40
 διεμαρτύρετο³ καὶ παρεκάλει λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς
 σκολιᾶς⁴ ταύτης. Οἱ μὲν οὖν ἀσμένως⁵ ἀποδεξάμενοι⁶ τὸν λόγον 41
 αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν· καὶ προσετέθησαν⁷ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ
 ὡσεὶ⁸ τρισχίλια.⁹ Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες¹⁰ τῇ διδαχῇ τῶν 42
 ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ,¹¹ καὶ τῇ κλάσει¹² τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς
 προσευχαῖς.

Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρατα¹³ καὶ σημεῖα διὰ τῶν 43
 ἀποστόλων ἐγίνετο. Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ 44
 εἶχον ἅπαντα κοινά,¹⁴ καὶ τὰ κτήματα¹⁵ καὶ τὰς ὑπάρξεις¹⁶ 45
 ἐπίπρασκον,¹⁷ καὶ διμερίζον¹⁸ αὐτὰ πᾶσιν, καθότι¹⁹ ἂν τις χρεῖαν
 εἶχεν. Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες¹⁰ ὁμοθυμαδὸν²⁰ ἐν τῷ ἱερῷ, 46
 κλῶντές²¹ τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον²² τροφῆς²³ ἐν
 ἀγαλλιάσει²⁴ καὶ ἀφελότητι²⁵ καρδίας, αἰνοῦντες²⁶ τὸν θεόν, καὶ 47
 ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ κύριος προσετίθει⁷ τοὺς
 σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

¹ μακρός, long, far distant. ² προσκαλέω, summon. ³ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁴ σκολιός, crooked, unscrupulous. ⁵ ἀσμένως, gladly, joyfully. ⁶ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁷ προστίθημι, add, add to. ⁸ ὡσεὶ, like, about. ⁹ τρισχίλιοι, three thousand, 3000. ¹⁰ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹² κλάσις, εως, ἡ, breaking, fracturing. ¹³ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁴ κοινός, common, unclean. ¹⁵ κτήμα, ος, τό, possession, piece of property. ¹⁶ ὑπαρξίς, εως, ἡ, existence, subsistence. ¹⁷ πιπράσκω, sell. ¹⁸ διαμερίζω, divide, distribute. ¹⁹ καθότι, according as, because. ²⁰ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²¹ κλάω, break. ²² μεταλαμβάνω, partake of, share. ²³ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ²⁴ ἀγαλλίασις, εως, ἡ, delight, great joy. ²⁵ ἀφελότης, ητος, ἡ, sincerity, simplicity. ²⁶ αἰνέω, praise.

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν **3**
 ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην.¹ Καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς² ἐκ κοιλίας³ **2**
 μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο:⁴ ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς
 τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραίαν,⁵ τοῦ αἰτεῖν
 ἐλεημοσύνην⁶ παρὰ τῶν εἰσπορευομένων⁷ εἰς τὸ ἱερὸν. Ὅς ἰδὼν **3**
 Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι⁸ εἰς τὸ ἱερὸν, ἡρώτα
 ἐλεημοσύνην.⁶ Ἀτενίσας⁹ δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπεν, **4**
 Βλέψον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπεῖχεν¹⁰ αὐτοῖς, προσδοκῶν¹¹ τι παρ' αὐτῶν **5**
 λαβεῖν. Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀργύριον¹² καὶ χρυσίον¹³ οὐχ ὑπάρχει μοι: **6**
 ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ
 Ναζωραίου,¹⁴ ἔγειραι καὶ περιπάτει. Καὶ πιάσας¹⁵ αὐτὸν τῆς δεξιᾶς **7**
 χειρὸς ἤγειρεν: παραχρῆμα¹⁶ δὲ ἐστερεώθησαν¹⁷ αὐτοῦ αἱ βάσεις¹⁸ καὶ
 τὰ σφυρά.¹⁹ Καὶ ἐξαλλόμενος²⁰ ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν **8**
 σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος²¹ καὶ αἰνῶν²² τὸν
 θεόν. Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα²² τὸν **9**
 θεόν: ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην⁶ **10**
 καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὠραίᾳ⁵ πύλῃ²³ τοῦ ἱεροῦ: καὶ ἐπλήσθησαν²⁴
 θάμβους²⁵ καὶ ἐκστάσεως²⁶ ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι²⁷ αὐτῷ.

¹ ἐνατος, ninth. ² χωλός, lame, deprived of a foot. ³ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁴ βαστάζω, bear, carry. ⁵ ὡραῖος, beautiful, fair. ⁶ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ⁷ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ⁸ εἴσεμι, enter, go in. ⁹ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁰ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ¹¹ προσδοκάω, wait for, look for. ¹² ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹³ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ¹⁴ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁵ πιάζω, take, lay hold of. ¹⁶ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁷ στερεόω, make firm, strengthen. ¹⁸ βάσις, εως, ἡ, foot. ¹⁹ σφυρόν, ου, τό, ankle bone. ²⁰ ἐξάλλομαι, leap up. ²¹ ἄλλομαι, leap, spring up. ²² αἰνέω, praise. ²³ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ²⁴ πλήθω, fill. ²⁵ θάμβος, ους, τό, amazement, astonishment. ²⁶ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ²⁷ συμβαίνω, come together, come to pass.

Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος¹ χωλοῦ² τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 11
 συνέδραμεν³ πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ⁴ τῇ καλουμένῃ
 Σολομῶντος,⁵ ἔκθαμβοι.⁶ Ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, 12
 Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,⁷ τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε,⁸
 ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ⁹ πεπονηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; Ὁ 13
 θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
 ἐδόξασεν τὸν παῖδα¹⁰ αὐτοῦ Ἰησοῦν: ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε, καὶ
 ἡρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου
 ἀπολύειν. Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἡρνήσασθε, καὶ ᾐτήσασθε 14
 ἄνδρα φονέα¹¹ χαρισθῆναι¹² ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγόν¹³ τῆς ζωῆς 15
 ἀπεκτείνατε: ὃν ὁ θεὸς ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. 16
 Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε
 ἐστερέωσεν¹⁴ τὸ ὄνομα αὐτοῦ: καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ
 τὴν ὁλοκληρίαν¹⁵ ταύτην ἀπέναντι¹⁶ πάντων ὑμῶν. Καὶ νῦν, ἀδελφοί, 17
 οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν¹⁷ ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. Ὁ 18
 δὲ θεὸς ἃ προκατήγγειλεν¹⁸ διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν
 αὐτοῦ, παθεῖν τὸν χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτως. Μετανοήσατε οὖν καὶ 19
 ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι¹⁹ ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν
 ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως²⁰ ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ 20
 ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον²¹ ὑμῖν χριστόν Ἰησοῦν: ὃν δεῖ 21

¹ ἰάομαι, heal. ² χωλός, lame, deprived of a foot. ³ συντρέχω, run together, go with. ⁴ στοᾶ, ἄς, ἡ, portico, colonnade. ⁵ Σολομών, ὠνος, ὁ, Solomon. ⁶ ἔκθαμβος, utterly astonished, full of amazement. ⁷ Ἰσραηλῖτης, ου, ὁ, Israelite. ⁸ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁹ εὐσεβεία, ας, ἡ, godliness, piety. ¹⁰ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹¹ φονεύς, έως, ὁ, murderer. ¹² χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹³ ἀρχηγός, οὔ, ὁ, founder, leader. ¹⁴ στερέωω, make firm, strengthen. ¹⁵ ὁλοκληρία, ας, ἡ, wholeness, completeness. ¹⁶ ἀπέναντι, over against, before. ¹⁷ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ¹⁸ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ¹⁹ ἐξαλείφω, wipe out, erase. ²⁰ ἀνάψυξις, εως, ἡ, recovery of breath, refreshing. ²¹ προχειρίζομαι, determine, appoint.

οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως¹ πάντων, ὧν
 ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν
 ἀπ' αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι Προφήτην 22
 ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ:
 αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. Ἔσται δέ, 23
 πᾶσα ψυχή, ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου,
 ἐξολοθρευθήσεται² ἐκ τοῦ λαοῦ. Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ 24
 Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς,³ ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν⁴ τὰς
 ἡμέρας ταύτας. Ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἥς 25
 διέθετο⁵ ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ, Καὶ
 ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται⁶ πᾶσαι αἱ πατριαὶ⁷ τῆς γῆς. 26
 Ὑμῖν πρῶτον ὁ θεός, ἀναστήσας τὸν παῖδα⁸ αὐτοῦ Ἰησοῦν,
 ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν⁹ ἕκαστον
 ἀπὸ τῶν πονηριῶν¹⁰ ὑμῶν.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν¹¹ αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ 4
 στρατηγός¹² τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι,¹³ διαπονούμενοι¹⁴ διὰ τὸ 2
 διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν⁴ ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν
 ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. Καὶ ἐπέβαλον¹⁵ αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο 3
 εἰς τήρησιν¹⁶ εἰς τὴν αὔριον:¹⁷ ἦν γὰρ ἑσπέρα¹⁸ ἤδη. Πολλοὶ δὲ τῶν 4

¹ ἀποκατάστασις, εως, ἡ, restoration, restitution. ² ἐξολοθρεύω, destroy utterly, annihilate. ³ καθεξῆς, successively, in order. ⁴ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁵ διατίθεμαι, appoint, make. ⁶ ἐνευλογέω, bless. ⁷ πατριά, ας, ἡ, lineage, family. ⁸ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁹ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹⁰ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹² στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ¹³ Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ¹⁴ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed. ¹⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁶ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹⁷ αὔριον, tomorrow. ¹⁸ ἑσπέρα, ας, ἡ, evening.

ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς¹ τῶν
ἀνδρῶν ὥσει² χιλιάδες³ πέντε.

Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον⁴ συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ 5
πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἄναν⁵ τὸν 6
ἀρχιερέα, καὶ Καϊάφαν,⁶ καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἀλέξανδρον,⁷ καὶ ὅσοι
ἦσαν ἐκ γένους⁸ ἀρχιερατικοῦ.⁹ Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν μέσῳ 7
ἐπυνθάνοντο,¹⁰ Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο
ὑμεῖς; Τότε Πέτρος πλησθεὶς¹¹ πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς, 8
Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραήλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον 9
ἀνακρινόμεθα¹² ἐπὶ εὐεργεσίᾳ¹³ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς,¹⁴ ἐν τίνι οὗτος
σέσωσται· γνωστὸν¹⁵ ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι 10
ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,¹⁶ ὃν ὑμεῖς
ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος
παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.¹⁷ Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ 11
ἐξουθενηθεὶς¹⁸ ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς
κεφαλὴν γωνίας.¹⁹ Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία· οὔτε 12
γὰρ ὀνομά ἐστιν ἕτερον τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι
ἡμᾶς.

¹ ἀριθμός, οὗ, ὁ, number, total. ² ὥσει, like, about. ³ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ⁴ αὔριον, tomorrow. ⁵ Ἄνας, α, ὁ, Annas. ⁶ Καϊάφας, α, ὁ, Caiaphas. ⁷ Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ⁹ ἀρχιερατικός, highpriestly, high priestly. ¹⁰ ἐπυνθάνομαι, inquire, ask. ¹¹ πλήθω, fill. ¹² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹³ εὐεργεσία, ας, ἡ, good deed, good action. ¹⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁵ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁶ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁷ ὑγιής, whole, healthy. ¹⁸ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹⁹ γωνία, ας, ἡ, angle, corner.

Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ 13
καταλαβόμενοι¹ ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοι² εἰσιν καὶ ἰδιῶται,³
ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. Τὸν δὲ 14
ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν θεραπευμένον, οὐδὲν
εἶχον ἀντειπεῖν.⁴ Κελεύσαντες⁵ δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου⁶ 15
ἀπελθεῖν, συνέβαλλον⁷ πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί ποιήσομεν τοῖς 16
ἰσχυροῖς τούτοις; Ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν⁸ σημεῖον γέγονεν δι'
αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν,⁹ καὶ οὐ
δυνάμεθα ἀρνήσασθαι. Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ¹⁰ εἰς τὸν 17
λαόν, ἀπειλῇ¹¹ ἀπειλησόμεθα¹² αὐτοῖς μηκέτι¹³ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. Καὶ καλέσαντες αὐτούς, παρήγγειλαν 18
αὐτοῖς τὸ καθόλου¹⁴ μὴ φθέγγεσθαι¹⁵ μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς 19
εἶπον, Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ
θεοῦ, κρίνατε. Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἀ εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, 20
μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι¹⁶ ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν 21
εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσσονται¹⁷ αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες
ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. Ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων 22
τεσσαράκοντα¹⁸ ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς
ἰάσεως.¹⁹

¹ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ² ἀγράμματος, uneducated, illiterate. ³ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁴ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ⁵ κελεύω, order, command. ⁶ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁷ συμβάλλω, discuss, consider. ⁸ γνωστός, known, acquaintance. ⁹ φανερός, manifest, apparent. ¹⁰ διανέμω, distribute, spread. ¹¹ ἀπειλή, ἥς, ἡ, threat, threatening. ¹² ἀπειλέω, threaten, warn. ¹³ μηκέτι, no longer. ¹⁴ καθόλου, entirely, completely. ¹⁵ φθέγγομαι, utter, speak. ¹⁶ προσαπειλέω, utter additional threats. ¹⁷ κολάζω, penalize, punish. ¹⁸ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁹ ἴασις, εως, ἡ, healing, cure.

Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς 23
 αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. Οἱ δὲ ἀκούσαντες 24
 ὁμοθυμαδὸν¹ ἤραν φωνὴν πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα,² σὺ ὁ
 θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ
 πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὁ διὰ στόματος Δαυὶδ παιδός³ σου εἰπών, Ὅτι 25
 ἐφρύαξαν⁴ ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν⁵ κενά·⁶ Παρέστησαν οἱ 26
 βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ
 κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ· συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας 27
 ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά³ σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,⁷ Ἡρώδης τε καὶ
 Πόντιος⁸ Πιλάτος, σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ 28
 χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή⁹ σου προώρισεν¹⁰ γενέσθαι. Καὶ τὰ νῦν, κύριε, 29
 ἐπιδε¹¹ ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς¹² αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ
 παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου 30
 ἐκτείνειν¹³ σε εἰς ἰασιν,¹⁴ καὶ σημεῖα καὶ τέρατα¹⁵ γίνεσθαι διὰ τοῦ
 ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός³ σου Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων¹⁶ αὐτῶν 31
 ἐσαλεύθη¹⁷ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν¹⁸
 ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ
 παρρησίας.

¹ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ² δεσπότης, ου, ὁ, master, lord. ³ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁴ φρυάσσω, be arrogant, haughty. ⁵ μελετάω, take care, take pains with. ⁶ κενός, empty, vain. ⁷ χρίω, anoint. ⁸ Πόντιος, ου, ὁ, Pontius. ⁹ βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹¹ ἐπεῖδεν, looked upon, regarded. ¹² ἀπειλή, ἥς, ἡ, threat, threatening. ¹³ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ¹⁴ ἰασις, εως, ἡ, healing, cure. ¹⁵ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁶ δέομαι, ask, request. ¹⁷ σαλεύω, shake, excite. ¹⁸ πλήθω, fill.

Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ 32
οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς
ἅπαντα κοινά.¹ Καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον² οἱ 33
ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν
ἐπὶ πάντας αὐτούς. Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής³ τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ 34
κτήτορες⁴ χωρίων⁵ ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες⁶ ἔφερον τὰς τιμὰς
τῶν πιπρασκομένων,⁷ καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· 35
διεδίδοτο⁸ δὲ ἐκάστῳ καθότι⁹ ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.

Ἰωσῆς¹⁰ δέ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας¹¹ ἀπὸ τῶν ἀποστόλων – ὃ ἐστίν, 36
μεθερμηνευόμενον,¹² υἱὸς παρακλήσεως¹³ – Λευΐτης,¹⁴ Κύπριος¹⁵ τῷ
γένει,¹⁶ ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας⁶ ἤνεγκεν τὸ χρήμα,¹⁷ καὶ 37
ἔθηκεν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Ἄνὴρ δέ τις Ἀνανίας¹⁸ ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ¹⁹ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, 5
ἐπώλησεν⁶ κτῆμα,²⁰ καὶ ἐνοσφίσατο²¹ ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας²² καὶ 2
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν
ἀποστόλων ἔθηκεν. Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀνανία,¹⁸ διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ 3
Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί²³ σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ
νοσφίσασθαί²¹ σε ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου;⁵ Οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν, 4
καὶ πραθὲν⁷ ἐν τῇ σῇ²⁴ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου

¹ κοινός, common, unclean. ² μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ³ ἐνδεής, poor, needy. ⁴ κτήτωρ, ορος, ὁ, owner, possessor. ⁵ χωρίον, ου, τό, place, field. ⁶ πωλέω, sell. ⁷ πιπράσκω, sell. ⁸ διαδίδωμι, distribute, give. ⁹ καθότι, according as, because. ¹⁰ Ἰωσῆς, ἦτος, ὁ, Joses. ¹¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹² μεθερμηνεύω, translate, interpret. ¹³ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁴ Λευΐτης, ου, ὁ, Levite. ¹⁵ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ¹⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁷ χρήμα, τος, τό, wealth, money. ¹⁸ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ¹⁹ Σαπφείρη, ης, ἡ, Sapphira. ²⁰ κτῆμα, ος, τό, possession, piece of property. ²¹ νοσφίζω, rob, set apart. ²² σύννοια, know, be conscious of. ²³ ψεύδομαι, lie. ²⁴ σός, your, yours.

τὸ πρᾶγμα¹ τούτου; Οὐκ ἐψεύσω² ἄνθρωποις, ἀλλὰ τῷ θεῷ. Ἀκούων 5
 δὲ ὁ Ἀνανίας³ τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξεν·⁴ καὶ ἐγένετο
 φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Ἀναστάντες δὲ οἱ 6
 νεώτεροι⁵ συνέστειλαν⁶ αὐτόν, καὶ ἐξενέγκαντες⁷ ἔθαψαν.⁸

Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα,⁹ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ 7
 γεγονός εἰσῆλθεν. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, εἰ 8
 τοσούτου¹⁰ τὸ χωρίον¹¹ ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ εἶπεν, Ναί, τοσούτου.¹⁰ Ὁ δὲ 9
 Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτήν, Τί ὅτι συνεφωνήθη¹² ὑμῖν πειράσαι τὸ
 πνεῦμα κυρίου; Ἰδοὺ, οἱ πόδες τῶν θαψάντων⁸ τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ
 θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσίν⁷ σε. Ἐπεσεν δὲ παραχρῆμα¹³ παρὰ τοὺς πόδας 10
 αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν·⁴ εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι¹⁴ εὔρον αὐτήν
 νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες⁷ ἔθαψαν⁸ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Καὶ 11
 ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς
 ἀκούοντας ταῦτα.

Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα¹⁵ ἐν τῷ 12
 λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν¹⁶ ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ¹⁷
 Σολομῶντος.¹⁸ Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα¹⁹ κολλᾶσθαι²⁰ αὐτοῖς, 13
 ἀλλ' ἐμεγάλυνεν²¹ αὐτοὺς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ προσετίθεντο²² 14
 πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· ὥστε κατὰ 15

¹ πρᾶγμα, τοσ, τό, deed, matter. ² ψεύδομαι, lie. ³ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁴ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ⁵ νέος, new, young. ⁶ συστέλλω, limit, shorten. ⁷ ἐκφέρω, carry out, bring forth. ⁸ θάπτω, bury. ⁹ διάστημα, τοσ, τό, interval, interval of time. ¹⁰ τοσούτος, so great, so much. ¹¹ χωρίον, ου, τό, place, field. ¹² συμφωνέω, agree with, agree together. ¹³ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁴ νεανίσκος, ου, ὁ, youth, young man. ¹⁵ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁶ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁷ στοά, ᾶς, ἡ, portico, colonnade. ¹⁸ Σολομών, ωνος, ὁ, Solomon. ¹⁹ τολμάω, dare, endure. ²⁰ κολλᾶω, glue, cleave. ²¹ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ²² προστίθμι, add, add to.

τὰς πλατείας¹ ἐκφέρειν² τοὺς ἀσθενεῖς,³ καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν⁴ καὶ
 κραββάτων,⁵ ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν⁶ ἡ σκιά⁷ ἐπισκιάσῃ⁸ τινὶ
 αὐτῶν. Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ⁹ πόλεων εἰς 16
 Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς³ καὶ ὀχλουμένους¹⁰ ὑπὸ πνευμάτων
 ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

Ἄναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ – ἡ οὖσα αἵρεσις¹¹ τῶν 17
 Σαδδουκαίων¹² – ἐπλήσθησαν¹³ ζήλου,¹⁴ καὶ ἐπέβαλον¹⁵ τὰς χεῖρας 18
 αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει¹⁶ δημοσίᾳ.
 Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξεν τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, 19
 ἐξαγαγὼν¹⁸ τε αὐτοὺς εἶπεν, Πορεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ 20
 ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. Ἀκούσαντες δὲ 21
 εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον¹⁹ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον.
 Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν²⁰ τὸ
 συνέδριον²¹ καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν²² τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ
 ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον,²³ ἀχθῆναι αὐτούς. Οἱ δὲ ὑπηρέται²⁴ 22
 παραγενόμενοι οὐχ εὔρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ: ἀναστρέψαντες²⁵ δὲ
 ἀπήγγειλαν, λέγοντες ὅτι Τὸ μὲν δεσμωτήριον²³ εὔρομεν 23
 κεικλεισμένον²⁶ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ,²⁷ καὶ τοὺς φύλακας²⁸ ἐστῶτας πρὸ
 τῶν θυρῶν: ἀνοίξαντες δέ, ἔσω²⁹ οὐδένᾳ εὔρομεν. Ὡς δὲ ἤκουσαν 24

¹ πλατεῖα, ας, ἡ, street. ² ἐκφέρω, carry out, bring forth. ³ ἀσθενής, weak, infirm. ⁴ κλίνη, ης, ἡ, couch, bed. ⁵ κράβαττος, ου, ὁ, mattress, pallet. ⁶ κἂν, and if, even if. ⁷ σκιά, ἄς, ἡ, shadow, thick darkness. ⁸ ἐπισκιάζω, overshadow, envelop. ⁹ πέριξ, all around, in the vicinity. ¹⁰ ὀχλέω, trouble, torment. ¹¹ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹² Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ¹³ πλήθω, fill. ¹⁴ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁶ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹⁷ δημόσιος, public, publicly. ¹⁸ ἐξάγω, lead out. ¹⁹ ὄρθρος, ου, ὁ, daybreak, dawn. ²⁰ συγκαλέω, call together. ²¹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²² γερουσία, ας, ἡ, council of elders, body of elders. ²³ δεσμωτήριον, ου, τό, prison, jail. ²⁴ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ²⁵ ἀναστρέφω, return, live. ²⁶ κλείω, shut, shut up. ²⁷ ἀσφάλεια, ας, ἡ, certainty, security. ²⁸ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ²⁹ ἔσω, within, inside.

τοὺς λόγους τούτους ὃ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς¹ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ
 ἀρχιερεῖς, διηπόρουν² περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. 25
 Παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι Ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὓς
 ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν
 λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς¹ σὺν τοῖς ὑπηρέταις³ ἤγαγεν 26
 αὐτούς, οὐ μετὰ βίας,⁴ ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.⁵
 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ.⁶ Καὶ ἐπηρώτησεν 27
 αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεύς, λέγων, Οὐ παραγγελία⁷ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ 28
 διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; Καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν
 Ἱερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν⁸ ἐφ' ἡμᾶς τὸ
 αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι 29
 εἶπον, Πειθαρχεῖν⁹ δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ θεὸς τῶν 30
 πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε,¹⁰
 κρεμάσαντες¹¹ ἐπὶ ξύλου.¹² Τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν¹³ καὶ σωτῆρα¹⁴ 31
 ὑψωσεν¹⁵ τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν¹⁶ τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν¹⁷
 ἁμαρτιῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, 32
 καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν⁹ αὐτῷ.

¹ στρατηγός, οὐ, ὁ, commander, general. ² διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ³ ὑπηρέτης, οὐ, ὁ, servant, assistant. ⁴ βία, ας, ἡ, strength, force. ⁵ λιθάζω, throw stones, stone. ⁶ συνέδριον, οὐ, τό, council, Sanhedrin. ⁷ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command. ⁸ ἐπάγω, bring upon. ⁹ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ¹⁰ διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ¹¹ κρεμάννυμι, hang, hang up. ¹² ξύλον, οὐ, τό, wood, tree. ¹³ ἀρχηγός, οὐ, ὁ, founder, leader. ¹⁴ σωτήρ, ἦρος, ὁ, savior, deliverer. ¹⁵ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁶ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹⁷ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness.

Οἱ δὲ ἀκούοντες διεπρίοντο,¹ καὶ ἐβουλευόντο² ἀνελεῖν³ αὐτούς. 33
 Ἀναστάς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ⁴ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ,⁵
 νομοδιδάσκαλος,⁶ τίμιος⁷ παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν⁸ ἔξω βραχύ⁹ τι
 τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. Εἰπέν τε πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, 35
 προσέχετε¹¹ ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε
 πράσσειν. Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς,¹² λέγων 36
 εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκληθῇ¹³ ἀριθμὸς¹⁴ ἀνδρῶν ὡσεὶ
 τετρακοσίων:¹⁵ ὃς ἀνηρέθη,³ καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ
 διελύθησαν¹⁶ καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. Μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ 37
 Γαλιλαῖος¹⁷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς,¹⁸ καὶ ἀπέστησεν¹⁹ λαὸν
 ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ: ἀκακείνος²⁰ ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο
 αὐτῷ διεσκορπίσθησαν.²¹ Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε¹⁹ ἀπὸ τῶν 38
 ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε²² αὐτούς: ὅτι ἐὰν ᾗ ἔξ ἀνθρώπων ἡ
 βουλὴ²³ ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται:²⁴ εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ 39
 δύνασθε καταλῦσαι²⁴ αὐτό, μήποτε²⁵ καὶ θεομάχοι²⁶ εὕρεθῇτε. 40
 Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ: καὶ προσκαλεσάμενοι¹³ τοὺς ἀποστόλους,
 δείραντες²⁷ παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ
 ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου 41
 τοῦ συνεδρίου,⁴ ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ κατηξιώθησαν²⁸

¹ διαπρίω, cut to the quick. ² βουλεύω, deliberate, take counsel. ³ ἀναίρω, take up, kill. ⁴ συνέδριον, οὐ, τό, council, Sanhedrin. ⁵ Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ⁶ νομοδιδάσκαλος, οὐ, ὁ, teacher of the law. ⁷ τίμιος, precious, honorable. ⁸ κελεύω, order, command. ⁹ βραχύς, short, little. ¹⁰ Ἰσραηλίτης, οὐ, ὁ, Israelite. ¹¹ προσέχω, take head of, attend to. ¹² Θευδᾶς, ᾧ, ὁ, Theudas. ¹³ προσκαλέω, summon. ¹⁴ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ¹⁵ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ¹⁶ διαλύω, break up, disperse. ¹⁷ Γαλιλαῖος, Galilean. ¹⁸ ἀπογραφή, ἧς, ἡ, census, registration. ¹⁹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ²⁰ ἀκακείνος, and he, and she. ²¹ διασκορπίζω, scatter, separate. ²² ἐάω, permit, allow. ²³ βουλὴ, ἧς, ἡ, counsel, purpose. ²⁴ καταλύω, destroy, lodge. ²⁵ μήποτε, never, lest perchance. ²⁶ θεομάχος, fighting against God. ²⁷ δέρω, beat, flay. ²⁸ καταξιόω, consider worthy, deem worthy.

ἀτιμασθῆναι.¹ Πᾶσάν τε ἡμέραν, ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον, οὐκ 42
ἐπαύοντο² διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν χριστόν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων³ τῶν μαθητῶν, ἐγένετο 6
γογγυσμὸς⁴ τῶν Ἑλληνιστῶν⁵ πρὸς τοὺς Ἑβραίους,⁶ ὅτι
παρεθεωροῦντο⁷ ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ⁸ αἱ χῆραι⁹ αὐτῶν. 2
Προσκαλεσάμενοι¹⁰ δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον,
Οὐκ ἄρεστόν¹¹ ἐστὶν ἡμᾶς, καταλείψαντας¹² τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
διακονεῖν τραπέζαις.¹³ Ἐπισκέψασθε¹⁴ οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν 3
μαρτυρουμένους ἑπτά, πλήρεις¹⁵ πνεύματος ἁγίου καὶ σοφίας, οἷς
καταστήσωμεν¹⁶ ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ 4
τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκατερήσομεν.¹⁷ Καὶ ἤρεσεν¹⁸ ὁ λόγος 5
ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελέξαντο¹⁹ Στέφανον,²⁰ ἄνδρα
πλήρης¹⁵ πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ
Πρόχορον,²¹ καὶ Νικάνορα,²² καὶ Τίμωνα,²³ καὶ Παρμενᾶν,²⁴ καὶ
Νικόλαον²⁵ προσήλυτον²⁶ Ἀντιοχέα,²⁷ οἷς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν 6
ἀποστόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

¹ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ² παύω, cause to cease. ³ πληθύνω, multiply, increase. ⁴ γογγυσμός, οὐ, ὁ, grumbling, murmuring. ⁵ Ἑλληνιστής, οὐ, ὁ, Hellenist, Greek. ⁶ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ⁷ παραθεωρέω, overlook, neglect. ⁸ καθημερινός, daily. ⁹ χήρα, ας, ἡ, widow. ¹⁰ προσκαλέω, summon. ¹¹ ἄρεστός, pleasing, desirable. ¹² καταλείπω, leave, leave behind. ¹³ τράπεζα, ης, ἡ, table. ¹⁴ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹⁵ πλήρης, full. ¹⁶ καθίστημι, set, constitute. ¹⁷ προσκατερέω, continue in or with, persist. ¹⁸ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ²⁰ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ²¹ Πρόχορος, ου, ὁ, Prochorus. ²² Νικάνωρ, ορος, ὁ, Nicanor. ²³ Τίμων, ωνος, ὁ, Timon. ²⁴ Παρμενᾶς, ᾶ, ὁ, Parmenas. ²⁵ Νικόλαος, ου, ὁ, Nicolaus. ²⁶ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ²⁷ Ἀντιοχεύς, έως, ὁ, Antiochene, Antiochian.

Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἡϋξανε¹, καὶ ἐπληθύνετο² ὁ ἀριθμὸς³ τῶν 7
 μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα,⁴ πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων
 ὑπήκουον⁵ τῇ πίστει.

Στέφανος⁶ δὲ πλήρης⁷ πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα⁸ καὶ σημεῖα 8
 μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς 9
 λεγομένης Λιβερτίνων,⁹ καὶ Κυρηναίων,¹⁰ καὶ Ἀλεξανδρέων,¹¹ καὶ
 τῶν ἀπὸ Κιλικίας¹² καὶ Ἀσίας,¹³ συζητοῦντες¹⁴ τῷ Στεφάνῳ.⁶ Καὶ οὐκ 10
 ἴσχυον¹⁵ ἀντιστῆναι¹⁶ τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. Τότε 11
 ὑπέβαλον¹⁷ ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος
 ῥήματα βλάσφημα¹⁸ εἰς Μωσῆν καὶ τὸν θεόν. Συνεκίνησάν¹⁹ τε τὸν 12
 λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες²⁰
 συνήρπασαν²¹ αὐτόν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,²² ἔστησάν τε 13
 μάρτυρας ψευδεῖς²³ λέγοντας, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται²⁴
 ῥήματα βλάσφημα¹⁸ λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου:
 ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος²⁵ οὗτος 14
 καταλύσει²⁶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει²⁷ τὰ ἔθνη²⁸ ἃ παρέδωκεν
 ἡμῖν Μωσῆς. Καὶ ἀτενίσαντες²⁹ εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι³⁰ 15
 ἐν τῷ συνεδρίῳ,²² εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει³¹ πρόσωπον
 ἀγγέλου.

¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ² πληθύνω, multiply, increase. ³ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ⁴ σφόδρα, exceedingly, greatly. ⁵ ὑπακούω, obey, listen. ⁶ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ⁷ πλήρης, full. ⁸ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁹ Λιβερτίνος, οὐ, ὁ, freedman. ¹⁰ Κυρηναῖος, οὐ, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ¹¹ Ἀλεξανδρεύς, ἑως, ὁ, Alexandrian. ¹² Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹³ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁴ συζητέω, discuss, dispute. ¹⁵ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁶ ἀντίστημι, resist, oppose. ¹⁷ ὑποβάλλω, instruct privately. ¹⁸ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ¹⁹ συγκινέω, stir up, move. ²⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²¹ συναρπάζω, seize, drag away. ²² συνέδριον, οὐ, τό, council, Sanhedrin. ²³ ψευδής, false, lying. ²⁴ παύω, cause to cease. ²⁵ Ναζωραῖος, οὐ, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ²⁶ καταλύω, destroy, lodge. ²⁷ ἀλλάσσω, change, alter. ²⁸ ἔθνος, οὐς, τό, custom. ²⁹ ἀτενίζω, gaze, stare. ³⁰ καθεζομαι, sit down, am sitting. ³¹ ὥσει, like, about.

Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς, Εἰ ἄρα¹ ταῦτα οὕτως ἔχει; Ὁ δὲ ἔφη, 7

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ
πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ,² πρὶν³ ἢ κατοικῆσαι
αὐτὸν ἐν Χαρράν,⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ 3
ἐκ τῆς συγγενείας⁵ σου, καὶ δεῦρο⁶ εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω. Τότε 4
ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων⁷ κατώκησεν ἐν Χαρράν: ⁴ κακείθεν,⁸ μετὰ
τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετώκισεν⁹ αὐτὸν εἰς τὴν γῆν
ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε: καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ 5
κληρονομίαν¹⁰ ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα¹¹ ποδός: καὶ ἐπηγγείλατο¹² δοῦναι
αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν¹³ αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν,
οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεός, ὅτι ἔσται τὸ 6
σπέρμα αὐτοῦ πάροις¹⁴ ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ,¹⁵ καὶ δουλώσουσιν¹⁶ αὐτὸ
καὶ κακώσουσιν,¹⁷ ἔτη τετρακόσια.¹⁸ Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἔαν 7
δουλεύσωσιν,¹⁹ κρινῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ θεός: καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται,
καὶ λατρεύουσιν²⁰ μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ 8
διαθήκην περιτομῆς: καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, καὶ
περιέτεμεν²¹ αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ:²² καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ
ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.²³ Καὶ οἱ πατριάρχαι ²³ ζηλώσαντες 9
τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον:²⁵ καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ 10

¹ ἄρα, so? (introduces a question). ² Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia. ³ πρὶν, before, formerly. ⁴ Χαρράν, ἡ, Haran. ⁵ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ⁶ δεῦρο, until now, come here! ⁷ Χαλδαῖος, ου, ὁ, Chaldean. ⁸ κακείθεν, and thence, and from there. ⁹ μετοικίζω, remove to another place of habitation. ¹⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹¹ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹² ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹³ κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ¹⁴ πάροις, ου, ὁ, alien, stranger. ¹⁵ ἀλλότριος, strange, foreign. ¹⁶ δουλώω, enslave, bring under subjection. ¹⁷ κακώω, mistreat, harm. ¹⁸ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ¹⁹ δουλεύω, serve, am a slave. ²⁰ λατρεύω, serve, worship. ²¹ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ²² ὀγδοος, eighth. ²³ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ²⁴ ζηλώω, be zealous, am jealous. ²⁵ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt.

ἐξείλετο¹ αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
 χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον² Φαραῶ³ βασιλέως Αἰγύπτου,⁴ καὶ
 κατέστησεν⁵ αὐτὸν ἡγούμενον⁶ ἐπ' Αἴγυπτον⁴ καὶ ὅλον τὸν οἶκον
 αὐτοῦ. Ἦλθεν δὲ λιμὸς⁷ ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου⁴ καὶ Χαναάν,⁸ 11
 καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ οὐχ εὗρισκον χορτάσματα⁹ οἱ πατέρες ἡμῶν. 12
 Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σίτα¹⁰ ἐν Αἰγύπτῳ,⁴ ἐξαπέστειλεν¹¹ τοὺς
 πατέρας ἡμῶν πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη¹² Ἰωσήφ 13
 τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερόν¹³ ἐγένετο τῷ Φαραῶ³ τὸ γένος¹⁴ τοῦ
 Ἰωσήφ. Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο¹⁵ τὸν πατέρα αὐτοῦ 14
 Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν,¹⁶ ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα¹⁷ πέντε. 15
 Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον,⁴ καὶ ἐτελεύτησεν¹⁸ αὐτὸς καὶ οἱ
 πατέρες ἡμῶν· καὶ μετετέθησαν¹⁹ εἰς Συχέμ,²⁰ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ 16
 μνήματι²¹ ὃ ὠνήσατο²² Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου²³ παρὰ τῶν υἱῶν
 Ἐμμὸρ²⁴ τοῦ Συχέμ.²⁰ Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς 17
 ὤμοσεν²⁵ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἡὔξησεν²⁶ ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη²⁷ ἐν
 Αἰγύπτῳ,⁴ ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. 18
 Οὗτος κατασοφισάμενος²⁸ τὸ γένος¹⁴ ἡμῶν, ἐκάκωσεν²⁹ τοὺς πατέρας
 ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἐκθετα³⁰ τὰ βρέφη³¹ αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.
 Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος³³ τῷ θεῷ· ὃς ἀνετράφη 20

¹ ἐξαιρέω, take out, deliver. ² ἐναντίον, in the sight of, before. ³ Φαραῶ, ὁ, Pharaoh. ⁴ Αἴγυπτος, οὐ, ἡ, Egypt. ⁵ καθίστημι, set, constitute. ⁶ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁷ λιμός, οὐ, ὁ, hunger, famine. ⁸ Χαναάν, ἡ, Canaan. ⁹ χορτάσμα, τος, τό, food, sustenance. ¹⁰ σίτος, οὐ, ὁ, wheat, grain. ¹¹ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹² ἀναγνωρίζω, make known to again. ¹³ φανερός, manifest, apparent. ¹⁴ γένος, οὐς, τό, race, kind. ¹⁵ μετακαλέω, send for. ¹⁶ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ¹⁷ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ¹⁸ τελευτάω, die, end. ¹⁹ μετατίθημι, transfer, change. ²⁰ Συχέμ, ὁ, Shechem. ²¹ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ²² ἀνέομαι, buy, purchase. ²³ ἀργύριον, οὐ, τό, silver, shekel. ²⁴ Ἐμμὸρ, ὁ, Hamor. ²⁵ ὀμνύω, swear, take an oath. ²⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁷ πληθύνω, multiply, increase. ²⁸ κατασοφίζομαι, take advantage of by cunning. ²⁹ κακῶ, mistreat, harm. ³⁰ ἐκθετος, exposed, abandoned. ³¹ βρέφος, οὐς, τό, unborn or a newborn child, baby. ³² ζωογονέω, preserve alive. ³³ ἀστεῖος, handsome, well-bred. ³⁴ ἀνατρέφω, nurture, care for.

μῆνας¹ τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς. Ἐκτεθέντα² δὲ αὐτόν, ἀνείλετο³ 21
 ἢ θυγάτηρ⁴ Φαραώ,⁵ καὶ ἀνεθρέψατο⁶ αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. Καὶ 22
 ἐπαιδεύθη⁷ Μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων· ἣν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις
 καὶ ἔργοις. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς⁹ χρόνος, 23
 ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι¹⁰ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ
 τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον,¹¹ ἠμύνατο¹² καὶ 24
 ἐποίησεν ἐκδίκησιν¹³ τῷ καταπονουμένῳ,¹⁴ πατάξας¹⁵ τὸν Αἰγύπτιον·⁸
 ἐνόμιζεν¹⁶ δὲ συνιέναι¹⁷ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς 25
 αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνήκαν.¹⁷ Τῇ τε ἐπιούσῃ¹⁸ 26
 ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις,¹⁹ καὶ συνήλασεν²⁰ αὐτοὺς εἰς εἰρήνην,
 εἰπὼν, Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε¹¹ ἀλλήλους; Ὁ δὲ 27
 ἀδικῶν¹¹ τὸν πλησίον²¹ ἀπώσατο²² αὐτόν, εἰπὼν, Τίς σε κατέστησεν²³
 ἄρχοντα καὶ δικαστὴν²⁴ ἐφ' ἡμᾶς; Μὴ ἀνελεῖν³ με σὺ θέλεις, ὃν 28
 τρόπον²⁵ ἀνείλες³ χθὲς²⁶ τὸν Αἰγύπτιον; Ἐφυγεν²⁷ δὲ Μωσῆς ἐν τῷ 29
 λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος²⁸ ἐν γῇ Μαδιάμ,²⁹ οὗ³⁰ ἐγέννησεν
 υἱοὺς δύο. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα,³¹ ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ 30
 ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ³² πυρὸς βάτου.³³ Ὁ 31
 δὲ Μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζεν τὸ ὄραμα·³⁴ προσερχομένου δὲ αὐτοῦ
 κατανοῆσαι,³⁵ ἐγένετο φωνὴ κυρίου πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν 32

¹ μῆν, ὁ, month, certainly. ² ἐκτίθηναι, declare, explain. ³ ἀναίρω, take up, kill. ⁴ θυγάτηρ, τρεῖς, ἡ, daughter. ⁵ Φαραώ, ὁ, Pharaoh. ⁶ ἀνατρέφω, nurture, care for. ⁷ παιδεύω, teach, educate. ⁸ Αἰγύπτιος, Egyptian. ⁹ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ¹⁰ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ¹² ἀμύνομαι, help, defend. ¹³ ἐκδίκησις, εὖ, ἡ, vengeance, vindication. ¹⁴ καταπονέω, wear down, oppress. ¹⁵ πατάσσω, strike, smite. ¹⁶ νομίζω, suppose, think. ¹⁷ συνίημι, understand, consider. ¹⁸ ἐπιούσα, ἡ, next day. ¹⁹ μάχομαι, fight, quarrel. ²⁰ συνελαύνω, compel, urge. ²¹ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²² ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ²³ καθίστημι, set, constitute. ²⁴ δικαστής, οὗ, ὁ, judge. ²⁵ τρόπος, οὗ, ὁ, manner, way. ²⁶ χθὲς, yesterday. ²⁷ φεύγω, flee, escape. ²⁸ πάροικος, οὗ, ὁ, alien, stranger. ²⁹ Μαδιάμ, ὁ, Midian. ³⁰ οὗ, where, when. ³¹ τεσσαράκοντα, forty, 40. ³² φλόξ, φλογός, ἡ, flame. ³³ βάτος, οὗ, ὁ, bath (a liquid measure). ³⁴ ὄραμα, τοῦ, τό, vision, spectacle. ³⁵ κατανοέω, observe, understand.

πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ.

Ἐντρομος¹ δὲ γενόμενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα² κατανοῆσαι.³ Εἶπεν δὲ 33

αὐτῷ ὁ κύριος, Λῦσον τὸ ὑπόδημα⁴ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ

ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν⁵ τοῦ λαοῦ μου τοῦ 34

ἐν Αἰγύπτῳ,⁶ καὶ τοῦ στεναγμοῦ⁷ αὐτῶν ἤκουσα· καὶ κατέβην

ἐξελέσθαι⁸ αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο,⁹ ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον.⁶ 35

Τοῦτον τὸν Μωσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν¹⁰

ἄρχοντα καὶ δικαστήν;¹¹ τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν¹²

ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ.¹³ Οὗτος 36

ἐξήγαγεν¹⁴ αὐτούς, ποιήσας τέρατα¹⁵ καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ⁶ καὶ

ἐν Ἐρυθρᾷ¹⁶ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα.¹⁷ Οὗτός 37

ἐστὶν ὁ Μωσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Προφήτην ὑμῖν

ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. Οὗτός 38

ἐστὶν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ

λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν· ὃς ἐδέξατο

λόγον ζῶντα δοῦναι ἡμῖν· ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι¹⁸ γενέσθαι οἱ 39

πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο,¹⁹ καὶ ἐστράφησαν²⁰ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν

εἰς Αἴγυπτον,⁶ εἰπόντες τῷ Ἀαρών, Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ 40

προπορεύονται²¹ ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν¹⁴ ἡμᾶς ἐκ

γῆς Αἰγύπτου,⁶ οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. Καὶ ἐμοσχοποίησαν²² 41

¹ ἐντρομος, terrified, trembling. ² τολμάω, dare, endure. ³ κατανοέω, observe, understand. ⁴ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ⁵ κάκωσις, εως, ή, mistreatment, oppression. ⁶ Αἴγυπτος, ου, ή, Egypt. ⁷ στεναγμός, ου, ό, groan, groaning. ⁸ ἐξαίρέω, take out, deliver. ⁹ δεῦρο, until now, come here! ¹⁰ καθίστημι, set, constitute. ¹¹ δικαστής, ου, ό, judge. ¹² λυτρωτής, ου, ό, redeemer, deliverer. ¹³ βάτος, ου, ό, bath (a liquid measure). ¹⁴ ἐξάγω, lead out. ¹⁵ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁶ ἐρυθρός, red. ¹⁷ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁸ ὑπήκοος, obedient, listening to. ¹⁹ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ²⁰ στρέφω, turn, am converted. ²¹ προπορεύομαι, go on before, precede. ²² μοσχοποιέω, make a calf, make a model of a calf.

ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον¹ θυσίαν² τῷ εἰδώλῳ,³ καὶ
 εὐφραίνοντο⁴ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐστρεψεν⁵ δὲ ὁ θεός, 42
 καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν⁶ τῇ στρατιᾷ⁷ τοῦ οὐρανοῦ: καθὼς
 γέγραπται ἐν βίβλῳ⁸ τῶν προφητῶν, Μὴ σφάγια⁹ καὶ θυσίας²
 προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα¹⁰ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ; 43
 Καὶ ἀνελάβετε¹¹ τὴν σκηνὴν¹² τοῦ Μολόχ,¹³ καὶ τὸ ἄστρον¹⁴ τοῦ θεοῦ
 ὑμῶν Ῥεμφάν,¹⁵ τοὺς τύπους¹⁶ οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς: καὶ
 μετοικίω¹⁷ ὑμᾶς ἐπέκεινα¹⁸ Βαβυλῶνος.¹⁹ Ἡ σκηνή¹² τοῦ μαρτυρίου²⁰ 44
 ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο²¹ ὁ λαλῶν τῷ
 Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον¹⁶ ὃν ἐώρακει. Ἦν καὶ 45
 εἰσήγαγον²² διαδεξάμενοι²³ οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ
 κατασχέσει²⁴ τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν²⁵ ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν
 πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ: ὃς εὔρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ 46
 θεοῦ, καὶ ᾔτησατο εὑρεῖν σκηνῶμα²⁶ τῷ θεῷ Ἰακώβ. Σολομῶν²⁷ δὲ 47
 ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. Ἀλλ' οὐχ ὁ ὑψιστος²⁸ ἐν χειροποιήτοις²⁹ 48
 ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει, Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ 49
 γῆ ὑποπόδιον³⁰ τῶν ποδῶν μου: ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι; λέγει
 κύριος: ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς³¹ μου; Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου 50
 ἐποίησεν ταῦτα πάντα;

¹ ἀνάγω, lead up, restore. ² θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ³ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ⁴ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ⁵ στρέφω, turn, am converted. ⁶ λατρεύω, serve, worship. ⁷ στρατιά, ἄς, ἡ, host, army. ⁸ βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ⁹ σφάγιον, ου, τό, victim, offering. ¹⁰ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹¹ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹² σκηνή, ἡς, ἡ, tent, tabernacle. ¹³ Μολόχ, ὁ, Moloch. ¹⁴ ἄστρον, ου, τό, star. ¹⁵ Ῥεμφάν, ὁ, Rephan, Saturn. ¹⁶ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁷ μετοικίζω, remove to another place of habitation. ¹⁸ ἐπέκεινα, farther on, beyond. ¹⁹ Βαβυλῶν, Babylon. ²⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ²¹ διατάσσω, command, give orders to. ²² εἰσάγω, lead in, bring in. ²³ διαδέχομαι, receive in turn, receive in my turn. ²⁴ κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ²⁵ ἐξώθew, drive out, run aground. ²⁶ σκηνῶμα, τος, τό, tent, dwelling. ²⁷ Σολομῶν, ὁ, Solomon. ²⁸ ὑψιστος, highest, most high. ²⁹ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ³⁰ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ³¹ κατάπαυσις, εως, ἡ, rest, resting.

Σκληροτράχηλοι¹ καὶ ἀπερίτμητοι² τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ³ 51
 τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπύπτετε·⁴ ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς. 52
 Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Καὶ ἀπέκτειναν
 τοὺς προκαταγγείλαντας⁵ περὶ τῆς ἐλεύσεως⁶ τοῦ δικαίου, οὗ νῦν
 ὑμεῖς προδόται⁷ καὶ φονεῖς⁸ γεγέννησθε: οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς 53
 διαταγὰς⁹ ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.

Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο¹⁰ ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον¹¹ 54
 τοὺς ὀδόντας¹² ἐπ' αὐτόν. Ὑπάρχων δὲ πλήρης¹³ πνεύματος ἁγίου, 55
 ἀτενίσας¹⁴ εἰς τὸν οὐρανόν, εἶδεν δόξαν θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ
 δεξιῶν τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, 56
 καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. Κράζαντες 57
 δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον¹⁵ τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν¹⁶
 ὁμοθυμαδὸν¹⁷ ἐπ' αὐτόν: καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, 58
 ἐλιθοβολοῦν: ¹⁸ καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο¹⁹ τὰ ἱμάτια παρὰ τοὺς
 πόδας νεανίου²⁰ καλουμένου Σαύλου.²¹ Καὶ ἐλιθοβολοῦν¹⁸ τὸν 59
 Στέφανον,²² ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ
 πνεῦμά μου. Θεὶς δὲ τὰ γόνατα,²³ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ, Κύριε, μὴ 60
 στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.²⁴

¹ σκληροτράχηλος, stiff-necked, stubborn. ² ἀπερίτμητος, uncircumcised, stubborn. ³ ἀεὶ, always, ever. ⁴ ἀντιπύπτω, resist, oppose. ⁵ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ⁶ ἐλευσις, εὖως, ἡ, coming, arrival. ⁷ προδότης, ου, ὁ, betrayer, traitor. ⁸ φονεύς, εὖως, ὁ, murderer. ⁹ διαταγή, ἡς, ἡ, ordinance, direction. ¹⁰ διαπρίω, cut to the quick. ¹¹ βρύχω, gnash, grind or gnash. ¹² ὀδοὺς, ὁ, tooth. ¹³ πλήρης, full. ¹⁴ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁵ συνέχω, hold fast, oppress. ¹⁶ ὁρμάω, hasten on, rush. ¹⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁸ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹⁹ ἀποτίθηναι, put off, lay aside. ²⁰ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ²¹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ²² στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ²³ γόνυ, ατος, τό, knee. ²⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep.

Σαῦλος¹ δὲ ἦν συνευδοκῶν² τῇ ἀναιρέσει³ αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ **8**
 τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς⁴ μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις·
 πάντες δὲ διεσπάρησαν⁵ κατὰ τὰς χώρας⁶ τῆς Ἰουδαίας καὶ
 Σαμαρείας,⁷ πλὴν τῶν ἀποστόλων. Συνεκόμισαν⁸ δὲ τὸν Στέφανον⁹ **2**
 ἄνδρες εὐλαβεῖς,¹⁰ καὶ ἐποίησαντο κοπετὸν¹¹ μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος **3**
 δὲ ἐλυμαίνετο¹² τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος,¹³
 σύρων¹⁴ τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες⁵ διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. **4**
 Φίλιππος δὲ κατελθὼν¹⁵ εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας,⁷ ἐκήρυσεν αὐτοῖς
 τὸν χριστόν. Προσεῖχόν¹⁶ τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ **6**
 Φιλίππου ὁμοθυμαδόν,¹⁷ ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ
 σημεῖα ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, **7**
 βοῶντα¹⁸ φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχετο· πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι¹⁹ καὶ
 χωλοὶ²⁰ ἐθεραπεύθησαν. Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. **8**

Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προὔπηρχεν²¹ ἐν τῇ πόλει μαγεύων²² καὶ **9**
 ἐξιστῶν²³ τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας,⁷ λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν· ὧ **10**
 προσεῖχον¹⁶ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ἡ

¹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ² συνευδοκέω, consent, approve. ³ ἀναιρέσεις, εως, ἡ, murder, killing. ⁴ διωγμός, οὔ, ὁ, persecution. ⁵ διασπείρω, scatter, scatter like seed. ⁶ χώρα, ας, ἡ, land, region. ⁷ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁸ συγκομίζω, bring in, bury. ⁹ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹⁰ εὐλαβής, devout, God-fearing. ¹¹ κοπετός, ου, ὁ, mourning, lamentation. ¹² λυμαίνομαι, ravage, destroy. ¹³ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁴ σύρω, draw, drag. ¹⁵ κατέρχομαι, come down, go down. ¹⁶ προσέχω, take head of, attend to. ¹⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁸ βοάω, cry aloud, shout. ¹⁹ παραλύω, relax, enfeeble. ²⁰ χωλός, lame, deprived of a foot. ²¹ προὔπαρχω, exist before, have been already. ²² μαγεύω, practice magic. ²³ ἐξίστημι, amaze, be amazed.

δύνάμεις τοῦ θεοῦ ἢ μεγάλη. Προσεῖχον¹ δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῶ 11
 χρόνῳ ταῖς μαγείαις² ἐξεστακέναι³ αὐτούς. Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ 12
 Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ
 ὀνόματος Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Ὁ δὲ 13
 Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν⁴ τῷ
 Φιλίππῳ· θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα, ἐξίστατο.³
 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια⁵ 14
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ
 Ἰωάννην· οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως 15
 λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον· οὐπω⁶ γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, 16
 μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ. 17
 Τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. 18
 Θεασάμενος⁸ δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως⁹ τῶν χειρῶν τῶν
 ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς
 χρήματα,¹⁰ λέγων, Δότε καὶ μοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ 19
 τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Τὸ 20
 ἀργύριόν¹¹ σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν,¹² ὅτι τὴν δωρεάν¹³ τοῦ θεοῦ
 ἐνόμισας¹⁴ διὰ χρημάτων¹⁰ κτᾶσθαι.¹⁵ Οὐκ ἔστιν σοι μερίς¹⁶ οὐδὲ 21
 κλῆρος¹⁷ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. Ἡ γὰρ καρδίᾳ σου οὐκ ἔστιν εὐθεΐα¹⁸
 ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας¹⁹ σου ταύτης, καὶ 22

¹ προσέχω, take head of, attend to. ² μαγεία, ας, ἡ, magic. ³ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁴ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ⁵ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁶ οὐπω, not yet. ⁷ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁸ θεάομαι, look at, behold. ⁹ ἐπίθεσις, εως, ἡ, laying on, assault. ¹⁰ χρήμα, τος, τό, wealth, money. ¹¹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹² ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ¹³ δωρεά, ας, ἡ, gift, free gift. ¹⁴ νομίζω, suppose, think. ¹⁵ κτάομαι, acquire, win. ¹⁶ μερίς, ἴδος, ἡ, part, portion. ¹⁷ κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ¹⁸ εὐθύς, immediately, at once. ¹⁹ κακία, ας, ἡ, malice, evil.

δεήθητι¹ τοῦ θεοῦ, εἰ ἄρα² ἀφεθήσεται σοι ἡ ἐπίνοια³ τῆς καρδίας σου.

Εἰς γὰρ χολήν⁴ πικρίας⁵ καὶ σύνδεσμον⁶ ἀδικίας⁷ ὁρῶ σε ὄντα. 23

Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, Δεήθητε¹ ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ⁸ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε.

Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι⁹ καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου, 25

ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πολλὰς τε κώμας¹⁰ τῶν Σαμαρειτῶν¹¹ εὐηγγελίσαντο.

Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον, λέγων, Ἀνάστηθι καὶ 26

πορεύου κατὰ μεσημβρίαν¹² ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ

Ἱερουσαλήμ εἰς Γάζαν·¹³ αὕτη ἐστὶν ἔρημος. Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη· 27

καὶ ἰδού, ἀνὴρ Αἰθίοψ¹⁴ εὐνοῦχος¹⁵ δυνάστης¹⁶ Κανδάκης¹⁷ τῆς

βασιλίσσης¹⁸ Αἰθιόπων,¹⁴ ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης¹³ αὐτῆς, ὃς

ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἦν τε ὑποστρέφων καὶ 28

καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος¹⁹ αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην

Ἡσαΐαν.²⁰ Εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ, Πρόσελθε καὶ 29

κολλήθητι²¹ τῷ ἅρματι¹⁹ τούτῳ. Προσδραμὼν²² δὲ ὁ Φίλιππος 30

ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἡσαΐαν,²⁰ καὶ εἶπεν,

Ἄρά² γε²³ γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ εἶπεν, Πῶς γὰρ ἂν 31

¹ δέομαι, ask, request. ² ἄρα, so? (introduces a question). ³ ἐπίνοια, ας, ἡ, thought, intention. ⁴ χολή, ἡς, ἡ, a bitter herb, gall. ⁵ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁶ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ⁷ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ⁸ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁰ κώμη, ἡς, ἡ, village. ¹¹ Σαμαρείτης, ου, ὁ, Samaritan. ¹² μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ¹³ γάζα, ἡς, ἡ, treasure, Gaza. ¹⁴ Αἰθίοψ, οπος, ὁ, Ethiopian. ¹⁵ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ¹⁶ δυνάστης, ου, ὁ, ruler, sovereign. ¹⁷ Κανδάκη, ἡς, ἡ, Candace. ¹⁸ βασίλισσα, ἡς, ἡ, queen. ¹⁹ ἅρμα, τος, τό, chariot. ²⁰ Ἡσαΐας, ου, ὁ, Isaiah. ²¹ κολλάω, glue, cleave. ²² προστρέχω, run up to, run to. ²³ γέ, indeed, at least.

δυναίμην, ἐὰν μή τις ὀδηγήσῃ¹ με; Παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον
 ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ περιοχὴ² τῆς γραφῆς ἦν 32
 ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν³ ἤχθη, καὶ ὡς ἄμνός
 ἐναντίον⁵ τοῦ κείροντος⁶ αὐτὸν ἄφωνος,⁷ οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα
 αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει⁸ αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη, τὴν δὲ γενεὰν 33
 αὐτοῦ τίς διηγήσεται;⁹ Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. 34
 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος¹⁰ τῷ Φιλίππῳ εἶπεν, Δέομαί¹¹ σου, περὶ
 τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; Περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου τινός; 35
 Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
 γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο 36
 κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ· καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος,¹⁰ Ἴδού,
 ὕδωρ· τί κωλύει¹² με βαπτισθῆναι; Καὶ ἐκέλευσεν¹³ στῆναι τὸ ἄρμα:¹⁴ 37
 καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι¹⁵ εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ
 εὐνοῦχος:¹⁰ καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, 39
 πνεῦμα κυρίου ἤρπασεν¹⁶ τὸν Φίλιππον· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι
 ὁ εὐνοῦχος,¹⁰ ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ 40
 εὐρέθη εἰς Ἀζωτον:¹⁷ καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας,
 ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.¹⁸

¹ ὀδηγέω, lead, guide. ² περιοχὴ, ἡς, ἡ, passage (of written text). ³ σφαγὴ, ἡς, ἡ, slaughter, sacrifice. ⁴ ἄμνός, οὗ, ὁ, lamb. ⁵ ἐναντίον, in the sight of, before. ⁶ κείρω, shear, cut off. ⁷ ἄφωνος, speechless, mute. ⁸ ταπεινώσις, εὐς, ἡ, humiliation, humble state. ⁹ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁰ εὐνοῦχος, οὗ, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ¹¹ δέομαι, ask, request. ¹² κωλύω, forbid, hinder. ¹³ κελεύω, order, command. ¹⁴ ἄρμα, τοῦ, τό, chariot. ¹⁵ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁶ ἀρπάζω, seize, snatch. ¹⁷ Ἀζωτος, οὗ, ἡ, Azotus, Ashdod. ¹⁸ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea.

Ὁ δὲ Σαῦλος¹ ἔτι ἐμπνέων² ἀπειλῆς³ καὶ φόνου⁴ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ **9**
κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ἡτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς⁵ εἰς **2**
Δαμασκόν⁶ πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ
ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. **3**
Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ Δαμασκῷ⁶ καὶ
ἐξαίφνης⁷ περιήστραψεν⁸ αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ πεσὼν ἐπὶ **4**
τὴν γῆν, ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, Σαούλ, Σαούλ, τί με
διώκεις; Εἶπεν δέ, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ κύριος εἶπεν, Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς **5**
ὃν σὺ διώκεις· ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ **6**
λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες⁹ αὐτῷ **7**
εἰστήκεισαν ἑνεοί,¹⁰ ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδὲνα δὲ
θεωροῦντες. Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος¹ ἀπὸ τῆς γῆς· ἀνεωγμένων τε τῶν **8**
ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲνα ἔβλεπεν, χειραγωγοῦντες¹¹ δὲ αὐτὸν
εἰσήγαγον¹² εἰς Δαμασκόν.⁶ Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ **9**
ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

⁵ Ἦν δέ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ⁶ ὀνόματι Ἀνανίας,¹³ καὶ εἶπεν πρὸς **10**
αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὁράματι,¹⁴ Ἀνανία.¹³ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἴδου ἐγώ, κύριε. **11**
Ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην¹⁵ τὴν
καλουμένην Εὐθεΐαν,¹⁶ καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον¹ ὀνόματι,
Ταρσεά·¹⁷ ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι¹⁴ ἄνδρα **12**

¹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ² ἐμπνέω, breathe, inspire. ³ ἀπειλή, ἥς, ἡ, threat, threatening. ⁴ φόνος, ου, ὁ, murder, slaughter. ⁵ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ⁷ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ⁸ περιεστράπτω, shine around, flash around. ⁹ συνοδεύω, travel together with, journey with. ¹⁰ ἑνεός, speechless, dumb. ¹¹ χειραγωγέω, lead by the hand. ¹² εἰσάγω, lead in, bring in. ¹³ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ¹⁴ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁵ ῥύμη, ἥς, ἡ, narrow street, lane. ¹⁶ εὐθύς, immediately, at once. ¹⁷ Ταρσεύς, ἑως, ὁ, Tarsian, belonging to Tarsus.

ὀνόματι Ἀνανίαν¹ εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως
 ἀναβλέψῃ.² Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας,¹ Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ 13
 τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς ἁγίοις σου ἐν
 Ἱερουσαλὴμ· καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι 14
 πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ 15
 κύριος, Πορεύου, ὅτι σκεῦος³ ἐκλογῆς⁴ μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ
 βαστάσαι⁵ τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε
 Ἰσραήλ· ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω⁶ αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός 16
 μου παθεῖν. Ἀπήλθεν δὲ Ἀνανίας¹ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ 17
 ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν, Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος
 ἀπέσταλκέν με, ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς²
 καὶ πλησθῇς⁷ πνεύματος ἁγίου. Καὶ εὐθέως ἀπέπεσον⁸ ἀπὸ τῶν 18
 ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσει⁹ λεπίδες,¹⁰ ἀνέβλεψέν² τε καὶ ἀναστὰς
 ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφήν¹¹ ἐνίσχυσεν.¹² 19
 Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος¹³ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ¹⁴ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. 20
 Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσεν τὸν χριστόν, ὅτι οὗτός
 ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Ἐξίσταντο¹⁵ δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, 21
 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας¹⁶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους
 τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν ἵνα δεδεδεμένους αὐτοὺς
 ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος¹³ δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο,¹⁷ καὶ 22

¹ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ² ἀναβλέπω, look up, receive sight. ³ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ⁴ ἐκλογή, ἡς, ἡ, (divine) selection, choice. ⁵ βαστάζω, bear, carry. ⁶ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ⁷ πληθύνω, fill. ⁸ ἀποπίπτω, fall, fall off. ⁹ ὥσει, like, about. ¹⁰ λεπίς, ἰδος, ἡ, scale (of a fish), scale. ¹¹ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ¹² ἐνισχύω, strengthen, invigorate. ¹³ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁴ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ¹⁵ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁶ πορθέω, destroy, lay waste. ¹⁷ ἐνδυναμώω, strengthen, empower.

συνέχυνεν¹ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ,²
 συμβιβάζων³ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός.

Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο⁴ οἱ Ἰουδαῖοι 23
 ἀνελεῖν⁵ αὐτόν: ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ⁶ ἡ ἐπιβουλὴ⁷ αὐτῶν. 24
 Παρετήρουν⁸ τε τὰς πύλας⁹ ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν
 ἀνέλωσιν: ⁵ λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθήκαν¹⁰ διὰ τοῦ 25
 τείχους,¹¹ χαλάσαντες¹² ἐν σπυρίδι.¹³

Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος⁶ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐπειράτο¹⁴ κολλᾶσθαι¹⁵ 26
 τοῖς μαθηταῖς: καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι
 ἐστὶν μαθητής. Βαρνάβας¹⁶ δὲ ἐπιλαβόμενος¹⁷ αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς 27
 τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο¹⁸ αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν
 κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ²
 ἐπαρρησιάσατο¹⁹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν 28
 εἰσπορευόμενος²⁰ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ παρρησιαζόμενος¹⁹ ἐν τῷ
 ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει²¹ πρὸς τοὺς 29
 Ἑλληνιστάς:²² οἱ δὲ ἐπεχείρουν²³ αὐτὸν ἀνελεῖν.⁵ Ἐπιγόνοντες δὲ οἱ 30
 ἀδελφοὶ κατήγαγον²⁴ αὐτὸν εἰς Καισάρειαν,²⁵ καὶ ἐξαπέστειλαν²⁶
 αὐτὸν εἰς Ταρσόν.²⁷ Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας 31

¹ συγχέω, confuse, confound. ² Δαμασκός, οὐ, ὁ, Damascus. ³ συμβιβάζω, hold together, instruct. ⁴ συμβουλεύω, plot, advise. ⁵ ἀναιρέω, take up, kill. ⁶ Σαῦλος, οὐ, ὁ, Saul. ⁷ ἐπιβουλὴ, ἥς, ἡ, plot, plot against. ⁸ παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ⁹ πύλη, ἡς, ἡ, gate, porch. ¹⁰ καθίημι, let down, lower. ¹¹ τεῖχος, οὐς, τό, wall. ¹² χαλάω, slacken, let down. ¹³ σπυρίς, ἰδος, ἡ, large basket, plaited basket. ¹⁴ πειράω, try, attempt. ¹⁵ κολλᾶω, glue, cleave. ¹⁶ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁷ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁸ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁹ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²⁰ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ²¹ συζητέω, discuss, dispute. ²² Ἑλληνιστής, οὐ, ὁ, Hellenist, Greek. ²³ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ²⁴ κατὰγω, bring down, lead down. ²⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²⁶ ἐξαποτέλλω, send forth. ²⁷ Ταρσός, οὐ, ὁ, Tarsus.

καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας¹ εἶχον εἰρήνην οἰκοδομοῦμεναι, καὶ
πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει² τοῦ ἁγίου
πνεύματος ἐπληθύνοντο.³

Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν⁴ καὶ πρὸς τοὺς 32
ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν.⁵ Εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα 33
Αἰνέαν⁶ ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτώ⁷ κατακείμενον⁸ ἐπὶ κρᾶββάτῳ,⁹ ὃς ἦν
παραλελυμένος.¹⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα,⁶ ἰᾶται¹¹ σε 34
Ἰησοῦς ὁ χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον¹² σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως
ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν⁵ καὶ τὸν 35
Ἀσσάρωνα,¹³ οἳτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.

Ἐν Ἰόππῃ¹⁴ δέ τις ἦν μαθήτρια¹⁵ ὀνόματι Ταβηθά,¹⁶ ἥ διερμηνευομένη¹⁷ 36
λέγεται Δορκάς·¹⁸ αὕτη ἦν πλήρης¹⁹ ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν
ᾧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν 37
ἀποθανεῖν· λούσαντες²¹ δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ.²² Ἐγγὺς δὲ 38
οὔσης Λύδδης⁵ τῇ Ἰόππῃ,¹⁴ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν
ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσαι²³
διελθεῖν ἕως αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν 39
παραγενόμενον ἀνήγαγον²⁴ εἰς τὸ ὑπερῶον,²² καὶ παρέστησαν αὐτῷ

¹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ² παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ³ πληθύνω, multiply, increase. ⁴ κατέρχομαι, come down, go down. ⁵ Λύδδα, Lydda, Diospolis. ⁶ Αἰνέας, ου, ὁ, Aeneas. ⁷ ὀκτώ, eight, 8. ⁸ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁹ κρᾶββατος, ου, ὁ, mattress, pallet. ¹⁰ παραλύω, relax, enfeeble. ¹¹ ἰάομαι, heal. ¹² στρωννύω, spread, furnish. ¹³ Ασσάρων, οὔ, ὁ, Sharon, Saron. ¹⁴ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁵ μαθήτρια, ας, ἡ, female disciple, female student. ¹⁶ Ταβηθά, ἡ, Tabitha, antelope. ¹⁷ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁸ Δορκάς, ἄδος, ἡ, Dorcas. ¹⁹ πλήρης, full. ²⁰ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ²¹ λούω, bathe, wash. ²² ὑπερῶον, ου, τό, upper story, room upstairs. ²³ ὀκνέω, hesitate, delay. ²⁴ ἀνάγω, lead up, restore.

πᾶσαι αἱ χῆραι¹ κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι² χιτῶνας³ καὶ ἱμάτια
 ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὐσα ἢ Δορκάς.⁴ Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ 40
 Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα⁵ προσήύξατο· καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα,
 εἶπεν, Ταβηθά,⁶ ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ
 ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν.⁷ Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν 41
 αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας,¹ παρέστησεν αὐτήν
 ζῶσαν. Γνωστὸν⁸ δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης,⁹ καὶ πολλοὶ 42
 ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μέναι αὐτὸν 43
 ἐν Ἰόππῃ⁹ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.¹⁰

Ἄνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ¹¹ ὀνόματι Κορνήλιος,¹² ἑκατοντάρχης¹³ ἐκ 10
 σπείρης¹⁴ τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,¹⁵ εὐσεβῆς¹⁶ καὶ φοβούμενος τὸν 2
 θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας¹⁷ πολλὰς τῷ
 λαῷ, καὶ δεόμενος¹⁸ τοῦ θεοῦ διὰ παντός. Εἶδεν ἐν ὁράματι¹⁹ φανερώς, 3
 ὥσει ὥραν ἐνάτην²¹ τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς
 αὐτόν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Κορνήλιε.¹² Ὁ δὲ ἀτενίσας²² αὐτῷ καὶ 4
 ἔμβορος²³ γενόμενος εἶπεν, Τί ἐστίν, κύριε; Εἶπεν δὲ αὐτῷ, Αἱ
 προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι¹⁷ σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον²⁴
 ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν πέμπσον εἰς Ἰόππην⁹ ἄνδρας, καὶ 5
 μετάπεμψαι²⁵ Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον· οὗτος ξενίζεται²⁶ 6

¹ χῆρα, ας, ἡ, widow. ² ἐπιδείκνυμι, show, prove. ³ χιτῶν, ὠνος, ὁ, tunic, garment. ⁴ Δορκάς, ἄδος, ἡ, Dorcas. ⁵ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁶ Ταβηθά, ἡ, Tabitha, antelope. ⁷ ἀνακαθίζω, sit up. ⁸ γνωστός, known, acquaintance. ⁹ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁰ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ¹¹ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹² Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ¹³ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁴ σπείρα, ης, ἡ, cohort. ¹⁵ Ἰταλικός, Italian. ¹⁶ εὐσεβής, pious, devout. ¹⁷ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁸ δεόμεαι, ask, request. ¹⁹ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ²⁰ φανερώς, openly, publicly. ²¹ ἑνατος, ninth. ²² ἀτενίζω, gaze, stare. ²³ ἔμβορος, terrified, frightened. ²⁴ μνημόσυνον, ου, τό, memory, memorial. ²⁵ μεταπέμπω, send for, summon. ²⁶ ξενίζω, entertain (a stranger), startle.

παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ,¹ ᾧ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν. Ὡς δὲ ⁷
 ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ,² φωνήσας δύο τῶν
 οἰκετῶν³ αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην⁴ εὐσεβῆ⁵ τῶν προσκαρτερούντων⁶
 αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος⁷ αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ⁸
 Ἰόππην.⁸

Τῇ δὲ ἐπαύριον,⁹ ὁδοιπορούντων¹⁰ ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ⁹
 ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα¹¹ προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἑκτὴν.¹² ¹⁰
 ἐγένετο δὲ πρόσπεινος,¹³ καὶ ἤθελεν γεύσασθαι.¹⁴ παρασκευαζόντων¹⁵
 δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν¹⁶ ἐπ' αὐτὸν ἑκστασις,¹⁷ καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ¹¹
 ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκεῦός¹⁸ τι ὡς ὀθόνην¹⁹
 μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιέμενον²⁰ ἐπὶ τῆς γῆς: ¹²
 ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα²¹ τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ
 ἔρπετά²² καὶ τὰ πετεινά²³ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν, ¹³
 Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον²⁴ καὶ φάγε. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Μηδαμῶς,²⁵ ¹⁴
 κύριε: ὅτι οὐδέποτε²⁶ ἔφαγον πᾶν κοινὸν²⁷ ἢ ἀκάθαρτον. Καὶ φωνὴ ¹⁵
 πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.²⁸ ¹⁶
 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς:²⁹ καὶ πάλιν ἀνελήφθη³⁰ τὸ σκεῦός¹⁸ εἰς τὸν
 οὐρανόν.

¹ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ² Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ³ οἰκέτης, ου, ὁ, house servant, household servant. ⁴ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁵ εὐσεβής, pious, devout. ⁶ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ⁷ ἐξηγέομαι, explain, describe. ⁸ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁰ ὁδοιπορέω, travel, be on the way. ¹¹ δῶμα, τος, τό, house, housetop. ¹² ἑκτος, sixth. ¹³ πρόσπεινος, hungry, very hungry. ¹⁴ γεύομαι, taste, experience. ¹⁵ παρασκευάζω, prepare, make ready. ¹⁶ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹⁷ ἑκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹⁸ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹⁹ ὀθόνη, ης, ἡ, linen cloth, sheet. ²⁰ καθίημι, let down, lower. ²¹ τετράπους, four-footed animal, four-footed. ²² ἔρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ²³ πετεινόν, ου, τό, bird. ²⁴ θύω, sacrifice, kill. ²⁵ μηδαμῶς, by no means, no. ²⁶ οὐδέποτε, never. ²⁷ κοινός, common, unclean. ²⁸ κοινόω, make common, defile. ²⁹ τρίς, thrice, three times. ³⁰ ἀναλαμβάνω, take up, raise.

Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει¹ ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα² ὃ εἶδεν, καὶ ἰδοῦ, 17
οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου,³ διερωτήσαντες⁴ τὴν
οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν⁵ ἐπὶ τὸν πυλῶνα,⁶ καὶ φωνήσαντες 18
ἐπυνθάνοντο⁷ εἰ Σίμων, ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος, ἐνθάδε⁸ ξενίζεται.⁹ 19
Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὀράματος,² εἶπεν αὐτῷ τὸ
πνεῦμα, Ἴδου, ἄνδρες ζητοῦσιν σε. Ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβηθι, καὶ 20
πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος:¹⁰ διότι¹¹ ἐγὼ ἀπέσταλκα
αὐτούς. Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν, Ἴδου, ἐγὼ εἰμι 21
ὃν ζητεῖτε: τίς ἡ αἰτία¹² δι' ἣν πάρεστε;¹³ Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος³ 22
ἐκατοντάρχης,¹⁴ ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεόν,
μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη
ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι¹⁶ σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. Εἰσκαλεσάμενος¹⁷ οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.⁹ 23

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹⁸ ὁ Πέτρος ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν
τῶν ἀπὸ Ἰόππης¹⁹ συνήλθον αὐτῷ. Καὶ τῇ ἐπαύριον¹⁸ εἰσῆλθον εἰς 24
τὴν Καισάρειαν.²⁰ Ὁ δὲ Κορνήλιος³ ἦν προσδοκῶν²¹ αὐτούς,
συγκαλεσάμενος²² τοὺς συγγενεῖς²³ αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους²⁴
φίλους.²⁵ Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας²⁶ 25
αὐτῷ ὁ Κορνήλιος,³ πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν. Ὁ δὲ 26

¹ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ² ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ³ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ⁴ διερωτάω, ask about, learn by inquiry. ⁵ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁶ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ⁷ ἐπυνθάνομαι, inquire, ask. ⁸ ἐνθάδε, within, here. ⁹ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ¹⁰ διακρίνω, discriminate, judge. ¹¹ διότι, because, on this account. ¹² αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹³ πάρεμι, be present, have arrived. ¹⁴ ἐκατοντάρχης, centurion. ¹⁵ ἐχρηματίζω, instruct, reveal. ¹⁶ μεταπέμπω, send for, summon. ¹⁷ εἰσκαλέομαι, invite in, call in. ¹⁸ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁹ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ²⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²¹ προσδοκάω, wait for, look for. ²² συγκαλέω, call together. ²³ συγγενής, kindred, relative. ²⁴ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ²⁵ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ²⁶ συναντάω, meet with, hence to happen.

Πέτρος αὐτὸν ἡγειρεν λέγων, Ἀνάστηθι: καὶ γὰρ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι.

Καὶ συνομιλῶν¹ αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὐρίσκει συνεληλυθότας 27

πολλούς, ἔφη τε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε² ὡς ἀθέμιτόν³ ἐστίν 28

ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι⁴ ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ:⁵ καὶ ἐμοὶ ὁ

θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν⁶ ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον: διὸ καὶ 29

ἀναντιρρήτως⁷ ἦλθον μεταπεμφθεῖς.⁸ Πυνθάνομαι⁹ οὖν, τίνι λόγῳ

μετεπέμψασθέ⁸ με. Καὶ ὁ Κορνήλιος¹⁰ ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης¹¹ ἡμέρας 30

μέχρι¹² ταύτης τῆς ὥρας ἡμην νηστεύων,¹³ καὶ τὴν ἐνάτην¹⁴ ὥραν

προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου: καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν

ἐσθῆτι¹⁵ λαμπρᾷ,¹⁶ καὶ φησιν, Κορνήλιε,¹⁰ εἰσηκούσθη¹⁷ σου ἡ 31

προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι¹⁸ σου ἐμνήσθησαν¹⁹ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 32

Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην,²⁰ καὶ μετακάλεσαι²¹ Σίμωνα δὲ ἐπικαλεῖται

Πέτρος: οὗτος ξενίζεται²² ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως²³ παρὰ

θάλασσαν: ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς²⁴ οὖν ἔπεμψα 33

πρὸς σε: σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. Νῦν οὖν πάντες

ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν²⁵ ἀκοῦσαι πάντα τὰ

προστεταγμένα²⁶ σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα 34

εἶπεν,

¹ συνομιλέω, talk, converse with. ² ἐπίσταμαι, understand, know. ³ ἀθέμιτος, unlawful, forbidden. ⁴ κολλᾶω, glue, cleave. ⁵ ἀλλόφυλος, alien, foreign. ⁶ κοινός, common, unclean. ⁷ ἀναντιρρήτως, without objection. ⁸ μεταπέμπω, send for, summon. ⁹ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁰ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ¹¹ τέταρτος, fourth. ¹² μέχρι, until, as far as (gen). ¹³ νηστεύω, fast. ¹⁴ ἕνατος, ninth. ¹⁵ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ¹⁶ λαμπρός, bright, shining. ¹⁷ εἰσακούω, listen, hear. ¹⁸ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁹ μιμνήσκομαι, remember, recall. ²⁰ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ²¹ μετακαλέω, send for. ²² ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ²³ βυρσεύς, έως, ὁ, tanner. ²⁴ ἑξαυτῆς, at once, forthwith. ²⁵ πάρεμι, be present, have arrived. ²⁶ προστάσσω, command, order.

Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι¹ ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης² ὁ θεός· 35
 ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος
 δικαιοσύνην, δεκτὸς³ αὐτῷ ἔστιν. Τὸν λόγον δὲ ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς 36
 Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ – οὗτός ἐστιν
 πάντων κύριος – ὑμεῖς οἴδατε, τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς 37
 Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα⁴ ὃ
 ἐκήρυξεν Ἰωάννης· Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ,⁵ ὡς ἔχρισεν⁶ αὐτὸν ὁ 38
 θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν⁷ καὶ ἰώμενος⁸
 πάντας τοὺς καταδυναστευομένους⁹ ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν
 μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ 39
 χώρᾳ¹⁰ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ· ὃν καὶ ἀνείλον¹¹
 κρεμάσαντες¹² ἐπὶ ξύλου.¹³ Τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 40
 καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ¹⁴ γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ 41
 μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις¹⁵ ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες
 συνεφάγομεν¹⁶ καὶ συνεπίομεν¹⁷ αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ
 νεκρῶν. Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι 42
 ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος¹⁹ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς²⁰ ζώντων καὶ
 νεκρῶν. Τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν²¹ ἁμαρτιῶν 43
 λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

¹ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ² προσωπολήπτης, ου, ὁ, one who shows partiality. ³ δεκτός, acceptable, welcome. ⁴ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ⁵ Ναζαρέτ, ἡ, Nazareth. ⁶ χρίω, anoint. ⁷ εὐεργετέω, do good to, do good deeds. ⁸ ἰάομαι, heal. ⁹ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ¹⁰ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹¹ ἀναιρέω, take up, kill. ¹² κρεμάννυμι, hang, hang up. ¹³ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹⁴ ἐμφανής, visible, manifest. ¹⁵ προχειροτονέω, choose beforehand. ¹⁶ συνεσθίω, eat with. ¹⁷ συμπίνω, drink with, drink together with. ¹⁸ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ²⁰ κριτής, ου, ὁ, judge. ²¹ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness.

Ἦτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσεν¹ τὸ πνεῦμα τὸ 44
 ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. Καὶ ἐξέστησαν² οἱ ἐκ 45
 περιτομῆς πιστοί, ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ
 δωρεὰ³ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχεται.⁴ Ἦκουον γὰρ αὐτῶν 46
 λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων⁵ τὸν θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ
 Πέτρος, Μήτι⁶ τὸ ὕδωρ κωλύσαι⁷ δύναταί τις, τοῦ μὴ βαπτισθῆναι 47
 τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; 48
 Προσέταξέν⁸ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου.
 Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι⁹ ἡμέρας τινάς.

Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν 11
 ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος 2
 εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο¹⁰ πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, λέγοντες 3
 ὅτι Πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν¹¹ ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες¹²
 αὐτοῖς. Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο¹³ αὐτοῖς καθεξῆς¹⁴ λέγων, 4
 Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ¹⁵ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει¹⁶
 ὄραμα,¹⁷ καταβαῖνον σκευὸς¹⁸ τι, ὡς ὀθόνην¹⁹ μεγάλην τέσσαρσιν
 ἀρχαῖς καθιεμένην²⁰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ: εἰς ἣν 6
 ἀτενίσας²¹ κατενόουν,²² καὶ εἶδον τὰ τετράποδα²³ τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία
 καὶ τὰ ἔρπετά²⁴ καὶ τὰ πετεινά²⁵ τοῦ οὐρανοῦ. Ἦκουσα δὲ φωνῆς 7

¹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ² ἐξίστημι, amaze, be amazed. ³ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ⁴ ἐκχέω, pour out, shed. ⁵ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁷ κωλύω, forbid, hinder. ⁸ προστάσσω, command, order. ⁹ ἐπιμένω, continue, remain. ¹⁰ διακρίνω, discriminate, judge. ¹¹ ἀκροβυστία, ἄς, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹² συνεσθίω, eat with. ¹³ ἐκτίθην, declare, explain. ¹⁴ καθεξῆς, successively, in order. ¹⁵ Ἰόππη, ἡς, ἡ, Joppa. ¹⁶ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹⁷ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁸ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹⁹ ὀθόνη, ἡς, ἡ, linen cloth, sheet. ²⁰ καθίημι, let down, lower. ²¹ ἀτενίζω, gaze, stare. ²² κατανόω, observe, understand. ²³ τετράπους, four-footed animal, four-footed. ²⁴ ἔρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ²⁵ πετεινόν, ου, τό, bird.

λεγούσης μοι, Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον¹ καὶ φάγε. Εἶπον δέ, 8
 Μηδαμῶς,² κύριε: ὅτι πᾶν κοινὸν³ ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε⁴ εἰσῆλθεν
 εἰς τὸ στόμα μου. Ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 9
 Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.⁵ Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς,⁶ καὶ 10
 πάλιν ἀνεσπάσθη⁷ ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἰδοὺ, ἐξαυτῆς⁸ τρεῖς 11
 ἄνδρες ἐπέστησαν⁹ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἡμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ
 Καισαρείας¹⁰ πρὸς με. Εἶπεν δέ μοι τὸ πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς, 12
 μηδὲν διακρινόμενον.¹¹ Ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ¹² ἀδελφοὶ οὗτοι,
 καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός: ἀπήγγειλέν τε ἡμῖν πῶς 13
 εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα, καὶ εἰπόντα αὐτῷ,
 Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην¹³ ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι¹⁴ Σίμωνα, τὸν
 ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ 14
 σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν, ἐπέπεσεν¹⁵ τὸ 15
 πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. Ἐμνήσθην 16
 δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου, ὡς ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι,
 ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Εἰ οὖν τὴν ἴσῃν¹⁷ δωρεὰν 17
 ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασι ἐπὶ τὸν κύριον
 Ἰησοῦν χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἡμην δυνατὸς κωλύσαι¹⁹ τὸν θεόν; 18
 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν,²⁰ καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, λέγοντες,
 Ἄρα γε²¹ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν²² ἔδωκεν εἰς ζώην.

¹ θύω, sacrifice, kill. ² μηδαμῶς, by no means, no. ³ κοινός, common, unclean. ⁴ οὐδέποτε, never. ⁵ κοινόω, make common, defile. ⁶ τρίς, thrice, three times. ⁷ ἀνασπάω, draw up, pull up. ⁸ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ⁹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹² ἕξ, six, 6. ¹³ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁴ μεταπέμπω, send for, summon. ¹⁵ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹⁶ μμνήσκομαι, remember, recall. ¹⁷ ἴσος, equal, identical. ¹⁸ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ¹⁹ κωλύω, forbid, hinder. ²⁰ ἡσυχάζω, be still, be silent. ²¹ γέ, indeed, at least. ²² μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες¹ ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ 19
 διήλθον ἕως Φοινίκης³ καὶ Κύπρου⁴ καὶ Ἀντιοχείας,⁵ μηδενὶ
 λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν 20
 ἄνδρες Κύπριοι⁶ καὶ Κυρηναῖοι,⁷ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν,⁵
 ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς,⁸ εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον
 Ἰησοῦν. Καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν: πολὺς τε ἀριθμὸς⁹ 21
 πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ 22
 ᾧτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν: καὶ
 ἐξαπέστειλαν¹⁰ Βαρνάβαν¹¹ διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας:⁵ ὃς 23
 παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει
 πάντας τῇ προθέσει¹² τῆς καρδίας προσμένειν¹³ τῷ κυρίῳ: ὅτι ἦν 24
 ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης¹⁴ πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως: καὶ
 προσετέθη¹⁵ ὄχλος ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν¹⁶ ὁ 25
 Βαρνάβας¹¹ ἀναζητῆσαι¹⁷ Σαῦλον,¹⁸ καὶ εὐρῶν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς 26
 Ἀντιόχειαν.⁵ Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν¹⁹ ὅλον συναχθῆναι τῇ
 ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι²⁰ τε πρῶτον ἐν
 Ἀντιοχείᾳ⁵ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.²¹

¹ διασπείρω, scatter, scatter like seed. ² στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ³ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ⁴ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁵ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁶ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ⁷ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ⁸ Ἑλληνιστής, οὔ, ὁ, Hellenist, Greek. ⁹ ἀριθμός, οὔ, ὁ, number, total. ¹⁰ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹² πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹³ προσμένω, wait longer, remain. ¹⁴ πλήρης, full. ¹⁵ προστίθημι, add, add to. ¹⁶ Ταρσός, οὔ, ἡ, Tarsus. ¹⁷ ἀναζητέω, look, search. ¹⁸ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁹ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ²⁰ χρηματίζω, instruct, reveal. ²¹ Χριστιανός, οὔ, ὁ, Christian.

Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον¹ ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφήται εἰς 27
 Ἀντιόχειαν.² Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος,³ ἐσήμανεν⁴ 28
 διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν⁵ μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν
 οἰκουμένην·⁶ ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου⁷ Καίσαρος.⁸ Τῶν δὲ 29
 μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτο⁹ τις, ὥρισαν¹⁰ ἕκαστος αὐτῶν εἰς
 διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὁ καὶ 30
 ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς
 Βαρνάβα¹¹ καὶ Σαύλου.¹²

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν¹³ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας 12
 κακῶσαι¹⁴ τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἀνεῖλεν¹⁵ δὲ Ἰάκωβον τὸν 2
 ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρα.¹⁶ Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν¹⁷ ἐστὶν τοῖς 3
 Ἰουδαίοις, προσέθετο¹⁸ συλλαβεῖν¹⁹ καὶ Πέτρον – ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι
 τῶν ἁζύμων²⁰ – ὃν καὶ πιάσας²¹ ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς 4
 τέσσαρσιν τετραδίοις²² στρατιωτῶν²³ φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος
 μετὰ τὸ Πάσχα²⁴ ἀναγαγεῖν²⁵ αὐτὸν τῷ λαῷ. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος 5
 ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς²⁶ γινομένη ὑπὸ τῆς
 ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτόν 6
 προάγειν²⁷ ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος²⁸
 μεταξὺ²⁹ δύο στρατιωτῶν,³⁰ δεδεμένος ἀλύσεσιν³⁰ δυσίν· φύλακές³¹ τε

¹ κατέρχομαι, come down, go down. ² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³ Ἄγαβος, ου, ὁ, Agabus. ⁴ σημαίνω, indicate, signify. ⁵ λιμός, οὔ, ὁ, hunger, famine. ⁶ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ⁷ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ⁸ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ⁹ εὐπορέω, have means, am prosperous. ¹⁰ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹² Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹³ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁴ κακῶω, mistreat, harm. ¹⁵ ἀναίρω, take up, kill. ¹⁶ μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ¹⁷ ἀρεστός, pleasing, desirable. ¹⁸ προστίθημι, add, add to. ¹⁹ συλλαμβάνω, take, conceive. ²⁰ ἁζύμος, unleavened, paschal feast. ²¹ πιάζω, take, lay hold of. ²² τετράδιον, ου, τό, squad of four soldiers. ²³ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ²⁴ πάσχα, τό, passover, passover feast. ²⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁶ ἐκτενής, zealous, earnest. ²⁷ προάγω, lead forth, go before. ²⁸ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁹ μεταξύ, between, after. ³⁰ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ³¹ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel.

πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος κυρίου 7
 ἐπέστη,¹ καὶ φῶς ἔλαμψεν² ἐν τῷ οἰκήματι·³ πατάξας⁴ δὲ τὴν
 πλευρὰν⁵ τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, Ἀνάστα ἐν τάχει.⁶ Καὶ
 ἐξέπεσον⁷ αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις⁸ ἐκ τῶν χειρῶν. Εἶπέν τε ὁ ἄγγελος πρὸς 8
 αὐτόν, Περίζωσαι⁹ καὶ ὑπόδησαι¹⁰ τὰ σανδάλιά¹¹ σου. Ἐποίησεν δὲ
 οὕτως.¹² Καὶ λέγει αὐτῷ, Περιβαλοῦ¹³ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει
 μοι. Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές¹⁴ ἐστὶν τὸ 9
 γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὄραμα¹⁵ βλέπειν. Διελθόντες δὲ 10
 πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλιν¹⁶ τὴν σιδηρᾶν,¹⁷
 τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτη¹⁸ ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ
 ἐξελθόντες προῆλθον¹⁹ ῥύμην²⁰ μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη²¹ ὁ ἄγγελος
 ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ Πέτρος, γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπεν, Νῦν οἶδα 11
 ἀληθῶς²² ὅτι ἐξαπέστειλεν²³ κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό²⁴
 με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας²⁵ τοῦ λαοῦ τῶν
 Ἰουδαίων. Συνιδῶν²⁶ τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς 12
 Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου,²⁷ οὗ²⁸ ἦσαν ἱκανοὶ
 συνηθροισμένοι²⁹ καὶ προσευχόμενοι. Κρούσαντος³⁰ δὲ τοῦ Πέτρου 13
 τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος,³¹ προσῆλθεν παιδίσκη³² ὑπακοῦσαι,³³
 ὀνόματι Ῥόδη.³⁴ Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς 14

¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ² λάμπω, shine. ³ οἶκημα, τοσ, τό, room, dwelling. ⁴ πατάσσω, strike, smite. ⁵ πλευρά, ἄς, ἡ, side, side of the body. ⁶ τάχος, οὐς, τό, speed, quickness. ⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ⁸ ἀλυσίς, εὠς, ἡ, chain. ⁹ περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁰ ὑποδέω, put on my feet. ¹¹ σανδάλιον, ου, τό, sandal. ¹² οὕτως, thus, so. ¹³ περιβάλλω, put around, clothe. ¹⁴ ἀληθής, true, unconcealed. ¹⁵ ὄραμα, τοσ, τό, vision, spectacle. ¹⁶ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ¹⁷ σιδήρεος, made of iron. ¹⁸ αὐτόματος, by itself, of its own accord. ¹⁹ προέρχομαι, go in front, precede. ²⁰ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ²¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ²² ἀληθῶς, truly, really. ²³ ἐξαποστέλλω, send forth. ²⁴ ἐξαίρω, take out, deliver. ²⁵ προσδοκία, ας, ἡ, expectation, waiting. ²⁶ σύννοιδα, know, be conscious of. ²⁷ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ²⁸ οὗ, where, when. ²⁹ συναθροίζω, gather, bring together. ³⁰ κρούω, knock, strike. ³¹ πυλῶν, ὠνος, ὁ, vestibule, gateway. ³² παιδίσκη, ης, ἡ, maid, female servant. ³³ ὑπακούω, obey, listen. ³⁴ Ῥόδη, ης, ἡ, Rhoda.

χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν τὸν πυλῶνα,¹ εἰσδραμοῦσα² δὲ ἀπήγγειλεν
 ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος.¹ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, 15
 Μαίνῃ.³ Ἡ δὲ διῖσχυρίζετο⁴ οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος
 αὐτοῦ ἐστίν. Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν⁵ κρούων·⁶ ἀνοίξαντες δὲ εἶδον 16
 αὐτόν, καὶ ἐξέστησαν.⁷ Κατασείσας⁸ δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν,⁹ 17
 διηγῆσατο¹⁰ αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν¹¹ ἐκ τῆς φυλακῆς.
 Εἶπεν δέ, Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ
 ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν 18
 τάραχος¹² οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις,¹³ τί ἄρα¹⁴ ὁ Πέτρος ἐγένετο.
 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας¹⁵ αὐτόν καὶ μὴ εὐρών, ἀνακρίνας¹⁶ τοὺς 19
 φύλακας,¹⁷ ἐκέλευσεν¹⁸ ἀπαχθῆναι.¹⁹ Καὶ κατελθὼν²⁰ ἀπὸ τῆς
 Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν²¹ διέτριβεν.²²
 Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν²³ Τυρίοις²⁴ καὶ Σιδωνίοις·²⁵ ὁμοθυμαδὸν²⁶ 20
 δὲ παρήσαν²⁷ πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον²⁸ τὸν ἐπὶ τοῦ
 κοιτῶνος²⁹ τοῦ βασιλέως, ἡτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι³⁰ αὐτῶν
 τὴν χώραν³¹ ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.³² Τακτῇ³³ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης 21
 ἐνδυσάμενος³⁴ ἐσθῆτα³⁵ βασιλικήν,³² καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος,³⁶
 ἐδημηγόρει³⁷ πρὸς αὐτούς. Ὁ δὲ δῆμος³⁸ ἐπεφώνει,³⁹ Φωνὴ θεοῦ καὶ 22

¹ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ² εἰστρέχω, run in. ³ μαίνομαι, rage, be furious. ⁴ διῖσχυρίζομαι, insist, maintain firmly. ⁵ ἐπιμένω, continue, remain. ⁶ κρούω, knock, strike. ⁷ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁸ κατασειώ, shake, motion. ⁹ σιγάω, be silent, become silent. ¹⁰ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹¹ ἐξάγω, lead out. ¹² τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ¹³ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ¹⁴ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁵ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ¹⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁷ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ¹⁸ κελεύω, order, command. ¹⁹ ἀπάγω, lead away, lead. ²⁰ κατέρχομαι, come down, go down. ²¹ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²² διατρίβω, continue, tarry. ²³ θυμομαχέω, be very angry. ²⁴ Τύριος, ου, ὁ, Tyrian, inhabitant of Tyre. ²⁵ Σιδωνίος, Sidonian. ²⁶ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²⁷ παρίμι, be present, have arrived. ²⁸ Βλάστος, ου, ὁ, Blastus. ²⁹ κοιτῶν, ὄνος, ὁ, bedroom, bedchamber. ³⁰ τρέφω, make to grow, nourish. ³¹ χώρα, ας, ἡ, land, region. ³² βασιλικός, royal, connected with a king. ³³ τακτός, fixed, appointed. ³⁴ ἐνδύω, put on, clothe. ³⁵ ἐσθής, ἡτος, ἡ, clothing. ³⁶ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ³⁷ δημηγορέω, make a public speech. ³⁸ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ³⁹ ἐπιφωνέω, cry out, shout.

οὐκ ἀνθρώπου. Παραχρήμα¹ δὲ ἐπάταξεν² αὐτὸν ἄγγελος κυρίου, 23
 ἀνθ³ ὧν οὐκ ἔδωκεν δόξαν τῷ θεῷ: καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος,⁴
 ἐξέψυξεν.⁵

Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἡϋξάνεν⁶ καὶ ἐπληθύνετο.⁷ 24

Βαρνάβας⁸ δὲ καὶ Σαῦλος⁹ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες 25
 τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες¹⁰ καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα
 Μάρκον.¹¹

Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ¹² κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ 13
 διδάσκαλοι, ὃ τε Βαρνάβας⁸ καὶ Συμεών¹³ ὁ καλούμενος Νίγερ,¹⁴ καὶ
 Λούκιος¹⁵ ὁ Κυρηναῖος,¹⁶ Μανανὴν¹⁷ τε Ἡρώδου τοῦ τετράρχου¹⁸
 σύντροφος,¹⁹ καὶ Σαῦλος.⁹ Λειτουργούντων²⁰ δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ 2
 νηστευόντων,²¹ εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Ἀφορίσατε²² δὴ²³ μοι τὸν
 Βαρνάβαν⁸ καὶ τὸν Σαῦλον⁹ εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι²⁴ αὐτούς. 3
 Τότε νηστεύσαντες²¹ καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας
 αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

¹ παραχρήμα, immediately, instantly. ² πατάσσω, strike, smite. ³ ἀντί, instead of, in place of. ⁴ σκωληκόβρωτος, eaten by worms. ⁵ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁷ πληθύνω, multiply, increase. ⁸ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁰ συμπαραλαμβάνω, take along with. ¹¹ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ¹² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹³ Συμεών, ὁ, Simeon, Simeon. ¹⁴ Νίγερ, ὁ, Niger. ¹⁵ Λούκιος, ου, ὁ, Lucius. ¹⁶ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ¹⁷ Μανανήν, ὁ, Manaen. ¹⁸ τετράρχης, ου, ὁ, tetrarch. ¹⁹ σύντροφος, ου, ὁ, one brought up with, foster brother. ²⁰ λειτουργέω, minister, serve. ²¹ νηστεύω, fast. ²² ἀφορίζω, separate, set apart. ²³ δὴ, also, indeed. ²⁴ προσκαλέω, summon.

Οὗτοι μὲν οὖν, ἐκπεμφθέντες¹ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατήλθον 4
 εἰς τὴν Σελεύκειαν·³ ἐκεῖθεν⁴ δὲ ἀπέπλευσαν⁵ εἰς τὴν Κύπρον.⁶ Καὶ 5
 γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι,⁷ κατήγγελλον⁸ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην.⁹ 6
 Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον¹⁰ ἄχρι Πάφου,¹¹ εὑρόν τινα μάγον¹²
 ψευδοπροφήτην¹³ Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαρῖησοῦς,¹⁴ ὃς ἦν σὺν τῷ 7
 ἀνθυπάτῳ¹⁵ Σεργίῳ¹⁶ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ.¹⁷ Οὗτος
 προσκαλεσάμενος¹⁸ Βαρνάβαν¹⁹ καὶ Σαῦλον²⁰ ἐπεζήτησεν²¹ ἀκοῦσαι
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Ἀντίστατο²² δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας,²³ ὁ μάγος¹² – 8
 οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται²⁴ τὸ ὄνομα αὐτοῦ – ζητῶν διαστρέψαι²⁵
 τὸν ἀνθύπατον¹⁵ ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος²⁰ δέ, ὁ καὶ Παῦλος, 9
 πλησθεὶς²⁶ πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀτενίσας²⁷ εἰς αὐτὸν εἶπεν, ὦ²⁸ 10
 πλήρης²⁹ παντὸς δόλου³⁰ καὶ πάσης ῥαδιουργίας,³¹ υἱὲ διαβόλου,
 ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ³² διαστρέφων²⁵ τὰς ὁδοὺς κυρίου
 τὰς εὐθείας;³³ Καὶ νῦν ἰδοῦ, χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔση τυφλός, μὴ 11
 βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. Παραχρῆμα³⁴ δὲ ἐπέπεσεν³⁵ ἐπ’
 αὐτὸν ἀχλὺς³⁶ καὶ σκότος, καὶ περιάγων³⁷ ἐζήτει χειραγωγούς.³⁸ Τότε 12
 ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος¹⁵ τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησόμενος³⁹ ἐπὶ τῇ
 διδαχῇ τοῦ κυρίου.

¹ ἐκπέμπω, send out. ² κατέρχομαι, come down, go down. ³ Σελεύκεια, ας, ἡ, Seleucia. ⁴ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ⁵ ἀποπλέω, sail away. ⁶ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁷ Σαλαμίς, ἴνος, ἡ, Salamis. ⁸ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁹ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁰ νῆσος, ου, ἡ, island. ¹¹ Πάφος, ου, ἡ, Paphos. ¹² μάγος, ου, ὁ, magician, sorcerer. ¹³ ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, false prophet. ¹⁴ Βαρῖησοῦς, οὔ, ὁ, Bar-Jesus, son of Jesus. ¹⁵ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ¹⁶ Σέργιος, ου, ὁ, Sergius. ¹⁷ συνετός, intelligent, clever. ¹⁸ προσκαλέω, summon. ¹⁹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²⁰ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ²¹ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ²² ἀντίστημι, resist, oppose. ²³ Ἑλύμας, α, ὁ, Elymas. ²⁴ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ²⁵ διαστρέφω, distort, pervert. ²⁶ πλήθω, fill. ²⁷ ἀτενίζω, gaze, stare. ²⁸ ὦ, Oh! omega. ²⁹ πλήρης, full. ³⁰ δόλος, ου, ὁ, guile, deceit. ³¹ ῥαδιουργία, ας, ἡ, deceit, fraud. ³² παύω, cause to cease. ³³ εὐθύς, immediately, at once. ³⁴ παραχρῆμα, immediately, instantly. ³⁵ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ³⁶ ἀχλὺς, ὕος, ἡ, mist, mistiness. ³⁷ περιάγω, lead around, go about. ³⁸ χειραγωγός, οὔ, ὁ, leader. ³⁹ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded.

Ἀναχθέντες¹ δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου² οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην³ 13
 τῆς Παμφυλίας.⁴ Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας⁵ ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν
 εἰς Ἱεροσόλυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης,³ παρεγένοντο 14
 εἰς Ἀντιόχειαν⁶ τῆς Πισιδίας,⁷ καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ
 ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν⁸ τοῦ 15
 νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι⁹ πρὸς
 αὐτούς, λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστιν λόγος ἐν ὑμῖν
 παρακλήσεως¹⁰ πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ 16
 κατασείσας¹¹ τῇ χειρὶ, εἶπεν,

Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,¹² καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς 17
 τοῦ λαοῦ τούτου ἐξελέξατο¹³ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν
 ὕψωσεν¹⁴ ἐν τῇ παροικίᾳ¹⁵ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ,¹⁶ καὶ μετὰ βραχίονος¹⁷
 ὑψηλοῦ¹⁸ ἐξήγαγεν¹⁹ αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. Καὶ ὡς τεσσαρακονταετῇ²⁰ 18
 χρόνον ἐτροποφόρησεν²¹ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ καθελὼν²² ἔθνη 19
 ἐπτὰ ἐν γῇ Χαναάν,²³ κατεκληρονόμησεν²⁴ αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. 20
 Καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις²⁵ καὶ πεντήκοντα,²⁶ ἔδωκεν
 κριτὰς²⁷ ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. Κάκειθεν²⁸ ἠτήσαντο βασιλέα, 21
 καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς,²⁹ ἄνδρα ἐκ φυλῆς
 Βενιαμίν,³⁰ ἔτη τεσσαράκοντα.³¹ Καὶ μεταστήσας³² αὐτόν, ἤγειρεν 22

¹ ἀνάγω, lead up, restore. ² Πάφος, ου, ἡ, Paphos. ³ Πέργη, ης, ἡ, Perga. ⁴ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ⁵ ἀποχωρέω, go away, depart. ⁶ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁷ Πισιδία, ας, ἡ, Pisidia. ⁸ ἀνάγνωσις, εως, ἡ, reading. ⁹ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ¹⁰ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹¹ κατασειώ, shake, motion. ¹² Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹³ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁴ ὕψώ, lift up, exalt. ¹⁵ παροικία, ας, ἡ, sojourn, stay. ¹⁶ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ¹⁷ βραχίων, ονος, ὁ, arm, strength. ¹⁸ ὑψηλός, high, lofty. ¹⁹ ἐξάγω, lead out. ²⁰ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ²¹ τροποφορέω, bear or put up with another's manners. ²² καθαιρέω, take down, pull down. ²³ Χαναάν, ἡ, Canaan. ²⁴ κατακληρονομέω, give (over) as rightful possession or inheritance. ²⁵ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ²⁶ πεντήκοντα, fifty, 50. ²⁷ κριτής, ου, ὁ, judge. ²⁸ κάκειθεν, and thence, and from there. ²⁹ Κίς, ὁ, Kish. ³⁰ Βενιαμίν, ὁ, Benjamin. ³¹ τεσσαράκοντα, forty, 40. ³² μεθίστημι, remove, turn away.

αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλείαν, ὃ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, Εὗρον Δαυὶδ
τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ
θελήματά μου. Τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν 23
ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν, προκηρύξαντος¹ Ἰωάννου πρὸ 24
προσώπου τῆς εἰσόδου² αὐτοῦ βάπτισμα³ μετανοίας⁴ τῷ Ἰσραὴλ. Ὡς 25
δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον,⁵ ἔλεγεν, Τίνα με ὑπονοεῖτε⁶ εἶναι;
Οὐκ εἰμὶ ἐγώ. Ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ
ὑπόδημα⁷ τῶν ποδῶν λῦσαι. Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους⁸ Ἀβραάμ, 26
καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας
ταύτης ἀπεστάλη. Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ 27
ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες,⁹ καὶ τὰς φωνὰς τῶν
προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες
ἐπλήρωσαν. Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν¹⁰ θανάτου εὐρόντες, ᾗτήσαντο 28
Πιλάτον ἀναιρεθῆναι¹¹ αὐτόν. Ὡς δὲ ἐτέλεσαν¹² πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ 29
γεγραμμένα, καθελόντες¹³ ἀπὸ τοῦ ξύλου,¹⁴ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. Ὁ 30
δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν: ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς 31
συναναβᾶσιν¹⁵ αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινές εἰσιν
μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν 32
πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ θεὸς
ἐκπεπλήρωκεν¹⁶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν: ὡς καὶ 33

¹ προκηρύσσω, proclaim publicly, preach beforehand. ² εἴσοδος, ου, ή, entrance, entering. ³ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ⁴ μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. ⁵ δρόμος, ου, ό, course, race. ⁶ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ⁷ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ⁹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁰ αἰτία, ας, ή, cause, reason. ¹¹ ἀναιρέω, take up, kill. ¹² τελέω, finish, fulfill. ¹³ καθαιρέω, take down, pull down. ¹⁴ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹⁵ συναναβαίνω, come or go up with, go up with. ¹⁶ ἐκπληρόω, fulfill, fill completely.

ἐν τῷ ψαλμῷ¹ τῷ δευτέρῳ γέγραπται, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον
 γεγέννηκά σε. Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι² 34
 μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν,³ οὕτως εἴρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν
 τὰ ὅσια⁴ Δαυὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει, Οὐ δώσεις τὸν 35
 ὀσιόν⁴ σου ἰδεῖν διαφθοράν:³ Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας⁵ 36
 τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ⁶ ἐκοιμήθη,⁷ καὶ προσετέθη⁸ πρὸς τοὺς πατέρας
 αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν:³ ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδεν 37
 διαφθοράν.³ Γνωστὸν⁹ οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου 38
 ὑμῖν ἄφεσις¹⁰ ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται:¹¹ καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ 39
 ἡδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ
 πιστεύων δικαιούται. Βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ¹² ἐφ' ὑμᾶς τὸ 40
 εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, Ἴδετε, οἱ καταφρονηταί,¹³ καὶ 41
 θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε:¹⁴ ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς
 ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῇται¹⁵ ὑμῖν.

Ἐξιόντων¹⁶ δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς 42
 τὸ μεταξὺ¹⁷ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα. Λυθείσης δὲ 43
 τῆς συναγωγῆς, ἡκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν
 σεβομένων¹⁸ προσηλύτων¹⁹ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ:²⁰ οἵτινες
 προσλαλοῦντες,²¹ ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν²² τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ.

¹ ψαλμός, οὐ, ὁ, song of praise, psalm. ² μηκέτι, no longer. ³ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ⁴ ὀσιος, righteous, pious. ⁵ ὑπηρετέω, serve, minister to. ⁶ βουλῇ, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ⁷ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁸ προστίθμι, add, add to. ⁹ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁰ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹² ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹³ καταφρονητής, οὐ, ὁ, despiser, scoffer. ¹⁴ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹⁵ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe. ¹⁶ ἔξειμι, go away, leave. ¹⁷ μεταξὺ, between, after. ¹⁸ σεβομαι, reverence, worship. ¹⁹ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ²⁰ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²¹ προσλαλέω, speak to, speak with. ²² ἐπιμένω, continue, remain.

Τῷ τε ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν¹ πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν 44
 λόγον τοῦ θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν² 45
 ζήλου,³ καὶ ἀντέλεγον⁴ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις,
 ἀντιλέγοντες⁴ καὶ βλασφημοῦντες. Παρρησιασάμενοι⁵ δὲ ὁ Παῦλος 46
 καὶ ὁ Βαρνάβας⁶ εἶπον, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον⁷ πρῶτον λαληθῆναι τὸν
 λόγον τοῦ θεοῦ. Ἐπειδὴ⁸ δὲ ἀπωθέισθε⁹ αὐτόν, καὶ οὐκ ἄξιους κρίνετε
 ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα¹⁰ εἰς τὰ ἔθνη. Οὕτως 47
 γὰρ ἐντέταλται¹¹ ἡμῖν ὁ κύριος, Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί
 σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρεν, 48
 καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν
 τεταγμένοι¹² εἰς ζωὴν αἰώνιον. Διεφέρετο¹³ δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου δι’ 49
 ὅλης τῆς χώρας.¹⁴ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν¹⁵ τὰς σεβομένας¹⁶ 50
 γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας¹⁷ καὶ τοὺς πρῶτους τῆς πόλεως, καὶ
 ἐπήγειραν¹⁸ διωγμὸν¹⁹ ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν,⁶ καὶ
 ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων²⁰ αὐτῶν. Οἱ δὲ ἐκτιναζάμενοι²¹ τὸν 51
 κονιορτὸν²² τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ’ αὐτούς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον.²³ Οἱ δὲ 52
 μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

¹ σχεδόν, almost, nearly. ² πλήθω, fill. ³ ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. ⁴ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ⁵ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁶ Βαρνάβας, ό, Barnabas. ⁷ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁸ ἐπειδὴ, since, because. ⁹ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ¹⁰ στρέφω, turn, am converted. ¹¹ ἐντέλλομαι, command, give orders. ¹² τάσσω, arrange, appoint. ¹³ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁴ χώρα, ας, ή, land, region. ¹⁵ παροτρύνω, arouse, incite. ¹⁶ σεβομαι, reverence, worship. ¹⁷ εὐσχήμων, honorable. ¹⁸ ἐπεγείρω, arouse, excite. ¹⁹ διωγμός, οὔ, ό, persecution. ²⁰ ὅριον, ου, τό, boundary, region. ²¹ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ²² κονιορτός, οὔ, ό, dust. ²³ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ,¹ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν **14**

συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι

Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων² πολὺ πλῆθος. Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες³ **2**

Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν⁴ καὶ ἐκάκωσαν⁵ τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν

ἀδελφῶν. Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν⁶ παρρησιαζόμενοι⁷ ἐπὶ **3**

τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι

σημεῖα καὶ τέρατα⁸ γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη⁹ δὲ τὸ **4**

πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν

τοῖς ἀποστόλοις. Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ¹⁰ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων **5**

σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι¹¹ καὶ λιθοβολῆσαι¹² αὐτούς, **6**

συνιδόντες¹³ κατέφυγον¹⁴ εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας,¹⁵ Λύστραν¹⁶

καὶ Δέρβην,¹⁷ καὶ τὴν περίχωρον·¹⁸ κακεῖ¹⁹ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. **7**

Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις¹⁶ ἀδύνατος²⁰ τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς²¹ ἐκ **8**

κοιλίας²² μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε²³ περιπεπατήκει. **9**

Οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας²⁴ αὐτῷ, καὶ

ιδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, εἶπεν μεγάλη τῇ φωνῇ, Ἀνάστηθι **10**

ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθῶς.²⁵ Καὶ ἤλλετο²⁶ καὶ περιεπάτει. Οἱ δὲ ὄχλοι, **11**

ιδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπήρσαν²⁷ τὴν φωνὴν αὐτῶν

Λυκαονιστὶ²⁸ λέγοντες, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες²⁹ ἀνθρώποις κατέβησαν

¹ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ² Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellenes. ³ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ⁴ ἐπεγείρω, arouse, excite. ⁵ κακώω, mistreat, harm. ⁶ διατρίβω, continue, tarry. ⁷ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁸ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁹ σχίζω, split, separate. ¹⁰ ὁρμή, ἥς, ἡ, impulse, inclination. ¹¹ ὑβρίζω, mistreat, insult. ¹² λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹³ σύννοια, know, be conscious of. ¹⁴ καταφεύγω, flee, take refuge. ¹⁵ Λυκαονία, ας, ἡ, Lycaonia. ¹⁶ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁷ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹⁸ περίχωρος, ου, ἡ, neighboring. ¹⁹ κακεῖ, and there. ²⁰ ἀδύνατος, impossible, unable. ²¹ χωλός, lame, deprived of a foot. ²² κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ²³ οὐδέποτε, never. ²⁴ ἀτενίζω, gaze, stare. ²⁵ ὀρθῶς, rightly, correctly. ²⁶ ἄλλομαι, leap, spring up. ²⁷ ἐπαίρω, lift up, raise. ²⁸ Λυκαονιστί, in (the) Lycaonian (language). ²⁹ ὁμοίω, make like, liken.

πρὸς ἡμᾶς. Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν,¹ Δία:² τὸν δὲ Παῦλον, 12
 Ἑρμῆν,³ ἐπειδὴ⁴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος⁵ τοῦ λόγου. Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ 13
 Διὸς² τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους⁶ καὶ στέμματα⁷ ἐπὶ
 τοὺς πυλῶνας⁸ ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν.⁹ Ἀκούσαντες 14
 δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας¹ καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες¹⁰ τὰ ἱμάτια
 αὐτῶν, εἰσεπήδησαν¹¹ εἰς τὸν ὄχλον, κρίζοντες καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, 15
 τί ταῦτα ποιεῖτε; Καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς¹² ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι,
 εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων¹³ ἐπιστρέφειν ἐπὶ
 τὸν θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν
 θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς: ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις¹⁴ γενεαῖς 16
 εἴασεν¹⁵ πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Καίτοιγε¹⁶ οὐκ 17
 ἀμάρτυρον¹⁷ ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν,¹⁸ οὐρανόθεν¹⁹ ὑμῖν ὑετοὺς²⁰
 διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους,²¹ ἐμπιπλῶν²² τροφῆς²³ καὶ
 εὐφροσύνης²⁴ τὰς καρδίας ἡμῶν. Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις²⁵ 18
 κατέπαυσαν²⁶ τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν⁹ αὐτοῖς.

Ἐπῆλθον²⁷ δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας²⁸ καὶ Ἰκονίου²⁹ Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες 19
 τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες³⁰ τὸν Παῦλον, ἔσυρον³¹ ἔξω τῆς πόλεως,
 νομίσαντες³² αὐτὸν τεθνάναι.³³ Κυκλωσάντων³⁴ δὲ αὐτὸν τῶν 20

¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ² Ζεὺς, ὁ, Zeus, pagan greek God. ³ Ἑρμῆς, οὗ, ὁ, Hermes. ⁴ ἐπειδὴ, since, because. ⁵ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁶ ταῦρος, οὗ, ὁ, bull, ox. ⁷ στέμμα, τος, τό, wreath or garland of flowers, garland. ⁸ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ⁹ θύω, sacrifice, kill. ¹⁰ διαρρήσσω, tear asunder. ¹¹ εἰσπηδάω, leap in, rush in. ¹² ὁμοιοπαθής, with the same nature. ¹³ μάταιος, vain, useless. ¹⁴ παροίχομαι, be past, gone. ¹⁵ εἴω, permit, allow. ¹⁶ καίτοιγε, and yet, although. ¹⁷ ἀμάρτυρος, without witness, untestified to. ¹⁸ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ¹⁹ οὐρανόθεν, from heaven. ²⁰ ὑετός, οὗ, ὁ, rain. ²¹ καρποφόρος, fruitful. ²² ἐμπίπλημι, fill up, satisfy. ²³ τροφή, ἧς, ἡ, food, nourishment. ²⁴ εὐφροσύνη, ἧς, ἡ, gladness, joy. ²⁵ μόλις, with difficulty, hardly. ²⁶ καταπαύω, cause to rest to rest, stop. ²⁷ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ²⁸ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ²⁹ Ἰκόνιον, οὗ, τό, Iconium. ³⁰ λιθάζω, throw stones, stone. ³¹ σύρω, draw, drag. ³² νομίζω, suppose, think. ³³ θνήσκω, die, am dying. ³⁴ κυκλόω, encircle, surround.

μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον¹ ἐξῆλθεν
 σὺν τῷ Βαρνάβᾳ² εἰς Δέρβην.³ Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν 21
 ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες⁴ ἱκανούς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν⁵
 καὶ Ἰκόνιον⁶ καὶ Ἀντιόχειαν,⁷ ἐπιστηρίζοντες⁸ τὰς ψυχὰς τῶν 22
 μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν⁹ τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν
 θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 23
 Χειροτονήσαντες¹⁰ δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν,
 προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν,¹¹ παρέθεντο¹² αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν
 πεπιστεύκεισαν. Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν¹³ ἦλθον εἰς 24
 Παμφυλίαν.¹⁴ Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ¹⁵ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς 25
 Ἀττάλειαν·¹⁶ καὶ κεῖθεν¹⁷ ἀπέπλευσαν¹⁸ εἰς Ἀντιόχειαν,⁷ ὅθεν¹⁹ ἦσαν 26
 παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. 27
 Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν²⁰
 ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν
 πίστεως. Διέτριβον²¹ δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς. 28

Καὶ τινες κατελθόντες²² ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς 15

ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε²³ τῷ ἔθει²⁴ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι.

Γενομένης οὖν στάσεως²⁵ καὶ ζητήσεως²⁶ οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ 2

τῷ Βαρνάβᾳ² πρὸς αὐτούς, ἔταξαν²⁷ ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ

¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ² Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ³ Δέρβη, ἡς, ἡ, Derbe. ⁴ μαθητεύω, be a disciple, make a disciple. ⁵ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ⁶ Ἰκόνιον, οὐ, τό, Iconium. ⁷ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁸ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ⁹ ἐμμένω, persevere, remain (in). ¹⁰ χειροτονέω, choose, appoint. ¹¹ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹² παρατίθημι, set before, entrust. ¹³ Πισιδία, ας, ἡ, Pisidia. ¹⁴ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ¹⁵ Πέργη, ἡς, ἡ, Perga. ¹⁶ Ἀττάλεια, ας, ἡ, Attalia. ¹⁷ καὶ κεῖθεν, and thence, and from there. ¹⁸ ἀποπλέω, sail away. ¹⁹ ὅθεν, from where, from which. ²⁰ ἀναγγέλλω, announce, report. ²¹ διατρίβω, continue, tarry. ²² κατέρχομαι, come down, go down. ²³ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ²⁴ ἔθος, οὐς, τό, custom. ²⁵ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ²⁶ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ²⁷ τάσσω, arrange, appoint.

Βαρνάβαν¹ καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ
 πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος² τούτου. Οἱ μὲν³
 οὖν, προπεμφθέντες³ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην⁴
 καὶ Σαμάρειαν,⁵ ἐκδιηγούμενοι⁶ τὴν ἐπιστροφὴν⁷ τῶν ἐθνῶν· καὶ
 ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Παραγενόμενοι δὲ εἰς⁴
 Ἱερουσαλὴμ, ἀπεδέχθησαν⁸ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων
 καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν⁹ τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ'
 αὐτῶν. Ἐξανέστησαν¹⁰ δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἵρέσεως¹¹ τῶν⁵
 Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι Δεῖ περιτέμνειν¹² αὐτούς,
 παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.

Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου⁶
 τούτου. Πολλῆς δὲ συζητήσεως¹³ γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν⁷
 πρὸς αὐτούς,

Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε¹⁴ ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων¹⁵ ὁ θεὸς ἐν
 ἡμῖν ἐξελέξατο,¹⁶ διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον
 τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι. Καὶ ὁ καρδιογνώστης¹⁷ θεὸς⁸
 ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ
 ἡμῖν· καὶ οὐδὲν διέκρινεν¹⁸ μεταξὺ¹⁹ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει⁹
 καθάρισας τὰς καρδίας αὐτῶν. Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεόν,¹⁰

¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ² ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ³ προπέμπω, send before, send forth. ⁴ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ⁵ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ⁶ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe. ⁷ ἐπιστροφή, ἡς, ἡ, attention, conversion. ⁸ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ⁹ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁰ ἐξανίστημι, raise up, rise up. ¹¹ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹² περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹³ συζήτησις, εως, ἡ, mutual questioning, disputation. ¹⁴ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁵ ἀρχαῖος, old, ancient. ¹⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁷ καρδιογνώστης, ου, ὁ, knower of hearts. ¹⁸ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁹ μεταξὺ, between, after.

ἐπιθεῖναι ζυγόν¹ ἐπὶ τὸν τράχηλον² τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες
 ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν³ βαστάσαι·⁴ Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ 11
 κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον⁵ κἀκεῖνοι.⁶

Ἐσίγησεν⁷ δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβαν⁸ καὶ Παύλου 12
 ἐξηγουμένων⁹ ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα¹⁰ ἐν τοῖς
 ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι⁷ αὐτούς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος 13
 λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου: Συμεὼν¹¹ ἐξηγήσατο⁹ καθὼς πρῶτον ὁ 14
 θεὸς ἐπεσκέψατο¹² λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Καὶ 15
 τούτῳ συμφωνοῦσιν¹³ οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται, 16
 Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω,¹⁴ καὶ ἀνοικοδομήσω¹⁵ τὴν σκηνὴν¹⁶ Δαυὶδ
 τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατεσκαμμένα¹⁷ αὐτῆς ἀνοικοδομήσω,¹⁵ καὶ
 ἀνορθώσω¹⁸ αὐτήν· ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν¹⁹ οἱ κατάλοιποι²⁰ τῶν 17
 ἀνθρώπων τὸν κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ
 ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. Γνωστὰ²¹ 18
 ἀπ' αἰῶνός ἐστιν τῷ θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ 19
 παρενοχλεῖν²² τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν· ἀλλὰ 20
 ἐπιστεῖλαι²³ αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι²⁴ ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων²⁵ τῶν

¹ζυγός, οὗ, ὁ, yoke, heavy burden. ²τράχηλος, οὗ, ὁ, neck. ³ἰσχύω, be strong, able. ⁴βαστάζω, bear, carry. ⁵τρόπος, οὗ, ὁ, manner, way. ⁶κἀκεῖνος, and he, and she. ⁷σιγάω, be silent, become silent. ⁸Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁹ἐξηγέομαι, explain, describe. ¹⁰τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹¹Συμεὼν, ὁ, Simeon, Simeon. ¹²ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹³συμφωνέω, agree with, agree together. ¹⁴ἀναστρέφω, return, live. ¹⁵ἀνοικοδομέω, rebuild, build up. ¹⁶σκηνή, ῆς, ἡ, tent, tabernacle. ¹⁷κατασκάπτω, tear down, demolish. ¹⁸ἀνορθόω, restore, strengthen. ¹⁹ἐκζητέω, seek out, inquire. ²⁰κατάλοιπος, rest, remaining. ²¹γνωστός, known, acquaintance. ²²παρενοχλέω, trouble, annoy. ²³ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ²⁴ἀπέχω, received, obtain. ²⁵ἀλίσημα, τος, τό, pollution, defilement.

εἰδώλων¹ καὶ τῆς πορνείας² καὶ τοῦ πνικτοῦ³ καὶ τοῦ αἵματος. 21

Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων⁴ κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας
αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον
ἀναγινωσκόμενος.

Τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ 22

ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους⁵ ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν⁶
σὺν Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ,⁷ Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαββᾶν,⁸
καὶ Σίλαν,⁹ ἄνδρας ἡγουμένους¹⁰ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ 23
χειρὸς αὐτῶν τάδε,¹¹ Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ
τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν⁶ καὶ Συρίαν¹² καὶ Κιλικίαν¹³ ἀδελφοῖς τοῖς
ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν: ἐπειδὴ¹⁴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξεληθόντες 24
ἐτάραξαν¹⁵ ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες¹⁶ τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες
περιτέμεσθαι¹⁷ καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεσπειλάμεθα: ¹⁸ ἔδοξεν 25
ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν,¹⁹ ἐκλεξαμένους⁵ ἄνδρας πέμψαι πρὸς
ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ⁷ καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις 26
παραδεδωκόσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν,⁹ καὶ 27
αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. Ἔδοξεν γὰρ τῷ ἁγίῳ 28
πνεύματι, καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος,²⁰ πλὴν τῶν

¹ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ³ πνικτός, strangled. ⁴ ἀρχαῖος, old, ancient. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁷ Βαρνάβας, ό, Barnabas. ⁸ Βαρσαββᾶς, ᾱ, ό, Barsabbas. ⁹ Σίλας, ό, Silas. ¹⁰ ἡγέομαι, lead, be chief. ¹¹ ὅδε, this (here), this here. ¹² Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹³ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁴ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁵ ταρασσω, trouble, agitate. ¹⁶ ἀνασκευάζω, upset, unsettle. ¹⁷ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁸ διαστέλλομαι, set apart, fig. to distinguish. ¹⁹ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²⁰ βάρος, ους, τό, burden, weight.

ἐπάναγκες¹ τούτων, ἀπέχεσθαι² εἰδωλοθύτων³ καὶ αἵματος καὶ 29
 πνικτοῦ⁴ καὶ πορνείας·⁵ ἐξ ὧν διατηροῦντες⁶ ἑαυτούς, εὖ⁷ πράξετε.
 Ἐρρωσθε.⁸

Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν·⁹ καὶ συναγαγόντες τὸ 30
 πλῆθος, ἐπέδωκαν¹⁰ τὴν ἐπιστολὴν.¹¹ Ἀναγνόντες δέ, ἐχάρησαν ἐπὶ 31
 τῇ παρακλήσει.¹² Ἰούδας τε καὶ Σίλας,¹³ καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, 32
 διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐπεστήριξαν.¹⁴ 33
 Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν
 πρὸς τοὺς ἀποστόλους. Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας¹⁵ διέτριβον¹⁶ ἐν 34
 Ἀντιοχείᾳ,⁹ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ ἐτέρων
 πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν,¹⁵ Ἐπιστρέψαντες 36
 δὴ¹⁷ ἐπισκεψώμεθα¹⁸ τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς
 κατηγγείλαμεν¹⁹ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσιν. Βαρνάβας¹⁵ δὲ 37
 ἐβουλεύσατο²⁰ συμπαραλαβεῖν²¹ τὸν Ἰωάννην, τὸν καλούμενον
 Μάρκον.²² Παῦλος δὲ ἡξίου,²³ τὸν ἀποστάντα²⁴ ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ 38
 Παμφυλίας,²⁵ καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ
 συμπαραλαβεῖν²¹ τοῦτον. Ἐγένετο οὖν παροξυσμός,²⁶ ὥστε 39

¹ ἐπάναγκες, of a necessary nature, necessarily. ² ἀπέχω, received, obtain. ³ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁴ πνικτός, strangled. ⁵ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁶ διατηρέω, keep free of, keep safe. ⁷ εὖ, well, well done. ⁸ ῥώννυμι, strengthen, farewell. ⁹ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹⁰ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ¹¹ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹² παρακλήσις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹³ Σίλας, ὁ, Silas. ¹⁴ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹⁵ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁶ διατρίβω, continue, tarry. ¹⁷ δὴ, also, indeed. ¹⁸ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²⁰ βουλεύω, deliberate, take counsel. ²¹ συμπαραλαμβάνω, take along with. ²² Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ²³ ἀξιόω, consider worthy. ²⁴ ἀφίστημι, withdraw, depart. ²⁵ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ²⁶ παροξυσμός, οὔ, ὁ, stimulation, provocation.

ἀποχωρισθῆναι¹ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τόν τε Βαρνάβαν²
 παραλαβόντα τὸν Μάρκον³ ἐκπλεῦσαι⁴ εἰς Κύπρον·⁵ Παῦλος δὲ 40
 ἐπιλεξάμενος⁶ Σίλαν⁷ ἐξῆλθεν, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ ὑπὸ
 τῶν ἀδελφῶν. Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν⁸ καὶ Κιλικίαν,⁹ ἐπιστηρίζων¹⁰ 41
 τὰς ἐκκλησίας.

Κατήντησεν¹¹ δὲ εἰς Δέρβην¹² καὶ Λύστραν·¹³ καὶ ἰδοὺ, μαθητὴς τις ἦν 16
 ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος,¹⁴ υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς,
 πατὴρ δὲ Ἑλλήνος·¹⁵ ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις¹³ καὶ 2
 Ἰκονίῳ¹⁶ ἀδελφῶν. Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, 3
 καὶ λαβὼν περιέτεμεν¹⁷ αὐτόν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς
 τόποις ἐκείνοις· ᾗδειςαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἑλλήν¹⁵
 ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διεπορεύοντο¹⁸ τὰς πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς 4
 φυλάσσειν τὰ δόγματα¹⁹ τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν
 πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι 5
 ἐστερεοῦντο²⁰ τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευν τῷ ἀριθμῷ²¹ καθ' ἡμέραν.

Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν²² καὶ τὴν Γαλατικὴν²³ χώραν,²⁴ κωλυθέντες 6
 ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,²⁶ ἐλθόντες 7
 κατὰ τὴν Μυσίαν²⁷ ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν²⁸ πορεύεσθαι· καὶ

¹ ἀποχωρίζω, separate, split apart. ² Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ³ Μάρκος, οὐ, ὁ, Mark. ⁴ ἐκπλέω, sail away, sail out. ⁵ Κύπρος, οὐ, ἡ, Cyprus. ⁶ ἐπιλέγω, call or name, choose. ⁷ Σίλας, ὁ, Silas. ⁸ Συρία, ας, ἡ, Syria. ⁹ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁰ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹¹ καταντάω, come to, arrive. ¹² Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹³ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁴ Τιμόθεος, οὐ, ὁ, Timothy. ¹⁵ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁶ Ἰκόνιον, οὐ, τό, Iconium. ¹⁷ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁸ διαπορεύομαι, pass across, journey through. ¹⁹ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ²⁰ στερεόω, make firm, strengthen. ²¹ ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ²² Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ²³ Γαλατικός, Galatian. ²⁴ χώρα, ας, ἡ, land, region. ²⁵ κωλύω, forbid, hinder. ²⁶ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ²⁷ Μυσία, ας, ἡ, Mysia. ²⁸ Βιθυνία, ας, ἡ, Bithynia.

οὐκ εἴασεν¹ αὐτοὺς τὸ πνεῦμα· παρελθόντες² δὲ τὴν Μυσίαν³ 8
κατέβησαν εἰς Τρωάδα.⁴ Καὶ ὄραμα⁵ διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ 9
Παύλῳ· ἀνὴρ τις ἦν Μακεδὼν⁶ ἐστὼς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων,
Διαβὰς⁷ εἰς Μακεδονίαν,⁸ βοήθησον⁹ ἡμῖν. Ὡς δὲ τὸ ὄραμα⁵ εἶδεν, 10
εὐθέως ἐξητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν,⁸ συμβιβάζοντες¹⁰
ὅτι προσκέκληται¹¹ ἡμᾶς ὁ κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.
Ἀναχθέντες¹² οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος,⁴ εὐθυδρομήσαμεν¹³ εἰς 11
Σαμοθράκην,¹⁴ τῇ τε ἐπιούσῃ¹⁵ εἰς Νεάπολιν,¹⁶ ἐκεῖθεν¹⁷ τε εἰς 12
Φιλίππους,¹⁸ ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος¹⁹ τῆς Μακεδονίας⁸ πόλις,
κολωνεία·²⁰ ἤμεν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες²¹ ἡμέρας τινάς. 13
Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ
ποταμόν,²² οὗ²³ ἐνομίζετο²⁴ προσευχὴ εἶναι, καὶ καθίσαντες
ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξιν. Καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, 14
πορφυρόπωλις²⁶ πόλεως Θυατείρων,²⁷ σεβομένη²⁸ τὸν θεόν, ἤκουεν·
ἥς ὁ κύριος διήνοιξεν²⁹ τὴν καρδίαν, προσέχειν³⁰ τοῖς λαλουμένοις
ὑπὸ τοῦ Παύλου. Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν 15
λέγουσα, Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν
οἶκόν μου, μένατε. Καὶ παρεβιάσατο³¹ ἡμᾶς.

¹ εἶω, permit, allow. ² παρέρχομαι, pass by, go by. ³ Μυσία, ας, ἡ, Mysia. ⁴ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ⁵ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁶ Μακεδὼν, ὄνος, ὁ, Macedonian. ⁷ διαβαίνω, go through, cross. ⁸ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁹ βοηθέω, come to the aid of. ¹⁰ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹¹ προσκαλέω, summon. ¹² ἀνάγω, lead up, restore. ¹³ εὐθυδρομέω, run a straight course. ¹⁴ Σαμοθράκη, ης, ἡ, Samothrace. ¹⁵ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ¹⁶ Νεάπολις, εως, ἡ, Neapolis. ¹⁷ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ¹⁸ Φίλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ¹⁹ μερίς, ἰδος, ἡ, part, portion. ²⁰ κολωνία, ας, ἡ, colony, garrison city. ²¹ διατρίβω, continue, tarry. ²² ποταμός, οὔ, ὁ, river, stream. ²³ οὗ, where, when. ²⁴ νομίζω, suppose, think. ²⁵ Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ²⁶ πορφυρόπωλις, ἰδος, ἡ, merchant dealing in purple cloth. ²⁷ Θυάτειρα, τό, Thyatira. ²⁸ σέβομαι, reverence, worship. ²⁹ διανοίγω, open up completely, open fully. ³⁰ προσέχω, take head of, attend to. ³¹ παραβιάζομαι, urge strongly, prevail upon.

Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχήν, παιδίσκην¹ τινὰ 16
 ἔχουσιν πνεῦμα Πύθωνος² ἀπαντῆσαι³ ἡμῖν, ἣτις ἐργασίαν⁴ πολλήν
 παρείχεν⁵ τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μαντευομένη.⁶ Αὕτη 17
 κατακολουθήσασα⁷ τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζεν λέγουσα, Οὗτοι οἱ
 ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου⁸ εἰσίν, οἵτινες
 καταγγέλλουσιν⁹ ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλάς 18
 ἡμέρας. Διαπονηθεὶς¹⁰ δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ πνεύματι
 εἶπεν, Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ’
 αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας⁴ αὐτῶν, 19
 ἐπιλαβόμενοι¹¹ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν,¹² εἴλकुσαν¹³ εἰς τὴν
 ἀγορὰν¹⁴ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες¹⁵ αὐτοὺς τοῖς 20
 στρατηγοῖς¹⁶ εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν¹⁷ ἡμῶν τὴν
 πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν⁹ ἔθνη¹⁸ ἃ οὐκ 21
 ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι¹⁹ οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαῖοις²⁰ οὖσιν. Καὶ 22
 συνεπέστη²¹ ὁ ὄχλος κατ’ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ¹⁶ περιρρήξαντες²²
 αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον²³ ῥαβδίζειν.²⁴ Πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς 23
 πληγὰς²⁵ ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι²⁶
 ἀσφαλῶς²⁷ τηρεῖν αὐτούς: ὅς, παραγγελίαν²⁸ τοιαύτην εἰληφώς, 24

¹ παιδίσκη, ης, ἡ, maid, female servant. ² πύθων, ωνος, ὁ, spirit of divination, divining spirit. ³ ἀπαντάω, meet, encounter. ⁴ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ⁵ παρέχω, offer, afford. ⁶ μαντεύομαι, prophesy, tell fortunes. ⁷ κατακολουθέω, follow after. ⁸ ὑψιστος, highest, most high. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed. ¹¹ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹² Σίλας, ὁ, Silas. ¹³ ἐλκύω, drag, draw. ¹⁴ ἀγορά, ἄς, ἡ, marketplace, place of assembly. ¹⁵ προσάγω, bring (forward), approach. ¹⁶ στρατηγός, οὔ, ὁ, commander, general. ¹⁷ ἐκταράσσω, agitate, throw into confusion. ¹⁸ ἔθνος, οὗς, τό, custom. ¹⁹ παραδέχομαι, receive, accept. ²⁰ Ῥωμαῖος, οὗ, ὁ, Roman, Roman citizen. ²¹ συνεπίστημι, rise up together against. ²² περιρρήγνυμι, tear off. ²³ κελεύω, order, command. ²⁴ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ²⁵ πληγὴ, ἡς, ἡ, blow, wound. ²⁶ δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, prison keeper, jailer. ²⁷ ἀσφαλῶς, safely, securely. ²⁸ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command.

ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν¹ φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν
 ἡσφαλίσατο² εἰς τὸ ξύλον.³ Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον⁴ Παῦλος καὶ 25
 Σίλας⁵ προσευχόμενοι ὕμνουν⁶ τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο⁷ δὲ αὐτῶν οἱ
 δέσμιοι·⁸ ἄφνω⁹ δὲ σεισμός¹⁰ ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι¹¹ τὰ 26
 θεμέλια¹² τοῦ δεσμωτηρίου·¹³ ἀνέωχθησάν τε παραχρῆμα¹⁴ αἱ θύραι
 πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμά¹⁵ ἀνέθη.¹⁶ Ἐξυπνος¹⁷ δὲ γενόμενος ὁ 27
 δεσμοφύλαξ,¹⁸ καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς,
 σπασάμενος¹⁹ μάχαιραν,²⁰ ἔμελλεν ἐαυτὸν ἀναιρεῖν,²¹ νομίζων²²
 ἐκπεφευγέναι²³ τοὺς δεσμίους.⁸ Ἐφώνησεν δὲ φωνὴ μεγάλη ὁ 28
 Παῦλος λέγων, Μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γὰρ ἐσμεν
 ἐνθάδε.²⁴ Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν,²⁵ καὶ ἔντρομος²⁶ γενόμενος 29
 προσέπεσεν²⁷ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῃ,⁵ καὶ προαγαγὼν²⁸ αὐτοὺς ἔξω 30
 ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον ἐπὶ 31
 τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Καὶ 32
 ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ
 αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν 33
 ἀπὸ τῶν πληγῶν,³⁰ καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες
 παραχρῆμα.¹⁴ Ἀναγαγὼν³¹ τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέθηκεν³² 34
 τράπεζαν,³³ καὶ ἡγαλλιᾶτο³⁴ πανοικί³⁵ πεπιστευκῶς τῷ θεῷ.

¹ ἐσώτερος, within, inside (gen). ² ἀσφαλίζω, make secure, fasten. ³ ξύλον, οὐ, τό, wood, tree. ⁴ μεσονύκτιον, οὐ, τό, midnight. ⁵ Σίλας, ὁ, Silas. ⁶ ὕμνέω, sing to, praise. ⁷ ἐπακροάομαι, listen to, hear. ⁸ δέσμιος, οὐ, ὁ, prisoner, one bound. ⁹ ἄφνω, suddenly. ¹⁰ σεισμός, οὐ, ὁ, earthquake, storm. ¹¹ σαλεύω, shake, excite. ¹² θεμέλιος, οὐ, ὁ, foundation. ¹³ δεσμωτήριον, οὐ, τό, prison, jail. ¹⁴ παραχρῆμα, immediately, instantly. ¹⁵ δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ¹⁶ ἀνίημι, give up, loosen. ¹⁷ ἐξυπνος, awake, aroused. ¹⁸ δεσμοφύλαξ, ἀκος, ὁ, prison keeper, jailer. ¹⁹ σπάω, draw (as a sword). ²⁰ μάχαιρα, ἡς, ἡ, sword. ²¹ ἀναιρέω, take up, kill. ²² νομίζω, suppose, think. ²³ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ²⁴ ἐνθάδε, within, here. ²⁵ εἰσπηδάω, leap in, rush in. ²⁶ ἔντρομος, terrified, trembling. ²⁷ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ²⁸ προάγω, lead forth, go before. ²⁹ λούω, bathe, wash. ³⁰ πληγή, ἡς, ἡ, blow, wound. ³¹ ἀνάγω, lead up, restore. ³² παρατίθημι, set before, entrust. ³³ τράπεζα, ἡς, ἡ, table. ³⁴ ἀγαλλιᾶω, rejoice, am full of joy. ³⁵ πανοικί, with one's whole household or family.

Ἡμέρας δὲ γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ¹ τοὺς ῥαβδούχους² 35
 λέγοντες, Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. Ἀπήγγειλεν δὲ ὁ 36
 δεσμοφύλαξ³ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι
 Ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοί,¹ ἵνα ἀπολυθῇτε· νῦν οὖν ἐξελθόντες
 πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, Δείραντες⁴ 37
 ἡμᾶς δημοσίᾳ,⁵ ἀκατακρίτους,⁶ ἀνθρώπους Ῥωμαίους⁷ ὑπάρχοντας,
 ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα⁸ ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ·
 ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἐξαγαγέτωσαν.⁹ Ἀνήγγειλαν¹⁰ δὲ τοῖς 38
 στρατηγοῖς¹ οἱ ῥαβδούχοι² τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβήθησαν
 ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί⁷ εἰσιν, καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, 39
 καὶ ἐξαγαγόντες⁹ ἡρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς 40
 φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν·¹¹ καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφούς,
 παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξῆλθον.

Διοδεύσαντες¹² δὲ τὴν Ἀμφίπολιν¹³ καὶ Ἀπολλωνίαν,¹⁴ ἦλθον εἰς 17
 Θεσσαλονίκην,¹⁵ ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων· κατὰ δὲ τὸ 2
 εἰωθὸς¹⁶ τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία
 διελέξατο¹⁷ αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, διανοίγων¹⁸ καὶ παρατιθέμενος,¹⁹ 3
 ὅτι Τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι
 Οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω²⁰ ὑμῖν. Καί τινες 4

¹ στρατηγός, οὐ, ὁ, commander, general. ² ῥαβδούχος, ου, ὁ, constable, police officer. ³ δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, prison keeper, jailer. ⁴ δέρω, beat, flay. ⁵ δημόσιος, public, publicly. ⁶ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ⁷ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁸ λάθρα, secretly. ⁹ ἐξάγω, lead out. ¹⁰ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹¹ Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ¹² διοδεύω, travel through, go about. ¹³ Ἀμφίπολις, εως, ἡ, Amphipolis. ¹⁴ Ἀπολλωνία, ας, ἡ, Apollonia. ¹⁵ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ¹⁶ εἰωθα, be accustomed, to maintain a custom. ¹⁷ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁸ διανοίγω, open up completely, open fully. ¹⁹ παρατίθημι, set before, entrust. ²⁰ καταγγέλλω, proclaim, declare openly.

ἐξ αὐτῶν ἐπέισθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν¹ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ
 Σίλᾳ,² τῶν τε σεβομένων³ Ἑλλήνων⁴ πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν
 πρώτων οὐκ ὀλίγαι. Προσλαβόμενοι⁵ δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες,⁶ 5
 τῶν ἀγοραίων⁷ τινὰς ἄνδρας πονηρούς, καὶ ὀχλοποιήσαντες,⁸
 ἐθορύβουν⁹ τὴν πόλιν· ἐπιστάντες¹⁰ τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος,¹¹ ἐζήτουν
 αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.¹² Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτούς, ἔσυρον¹³ τὸν 6
 Ἰάσονα¹¹ καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας,¹⁴ βοῶντες¹⁵ ὅτι Οἱ
 τὴν οἰκουμένην¹⁶ ἀναστατώσαντες,¹⁷ οὗτοι καὶ ἐνθάδε¹⁸ πάρεισιν,¹⁹ 7
 οὓς ὑποδέδεκται²⁰ Ἰάσων·¹¹ καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι²¹ τῶν
 δογμάτων²² Καίσαρος²³ πράσσουσιν, βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι,
 Ἰησοῦν. Ἐτάραξαν²⁴ δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας¹⁴ ἀκούοντας 8
 ταῦτα. Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος¹¹ καὶ τῶν λοιπῶν, 9
 ἀπέλυσαν αὐτούς.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν²⁵ τὸν τε Παῦλον καὶ 10
 τὸν Σίλαν² εἰς Βέροϊαν·²⁶ οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν
 ἀπήεσαν²⁷ τῶν Ἰουδαίων. Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι²⁸ τῶν ἐν 11
 Θεσσαλονίκῃ,²⁹ οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας,³⁰
 τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες³¹ τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12

¹ προσκληρώω, assign by lot, allot. ² Σίλας, ὁ, Silas. ³ σέβομαι, reverence, worship. ⁴ Ἑλλήν, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁵ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ⁶ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ⁷ ἀγοραῖος, οὐ, ὁ, marketplace. ⁸ ὀχλοποιέω, form a mob, gather a crowd. ⁹ θορυβέω, make a commotion, agitate. ¹⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹¹ Ἰάσων, ονος, ὁ, Jason. ¹² δῆμος, οὐ, ὁ, popular assembly, crowd. ¹³ σύρω, draw, drag. ¹⁴ πολιτάρχης, οὐ, ὁ, city official, ruler of a city. ¹⁵ βοάω, cry aloud, shout. ¹⁶ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹⁷ ἀναστατώω, stir up, disturb. ¹⁸ ἐνθάδε, within, here. ¹⁹ πάρειμι, be present, have arrived. ²⁰ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ²¹ ἀπέναντι, over against, before. ²² δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ²³ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ²⁴ ταρασσω, trouble, agitate. ²⁵ ἐκπέμπω, send out. ²⁶ Βέροια, ας, ἡ, Berea. ²⁷ ἀπειμι, go away, depart. ²⁸ εὐγενής, noble, high-born. ²⁹ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ³⁰ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ³¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into.

Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων¹
 γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων² καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Ὡς δὲ ἔγνωσαν 13
 οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης³ Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ⁴ καταγγέλη⁵
 ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἤλθον κακεῖ⁶ σαλεύοντες⁷ τοὺς
 ὄχλους. Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν⁸ οἱ ἀδελφοὶ 14
 πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν: ὑπέμενον⁹ δὲ ὁ τε Σίλας¹⁰ καὶ ὁ
 Τιμόθεος¹¹ ἐκεῖ. Οἱ δὲ καθιστῶντες¹² τὸν Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως 15
 Ἀθηνῶν:¹³ καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν¹⁰ καὶ Τιμόθεον,¹¹
 ἵνα ὡς τάχιστα¹⁴ ἔλθωσιν πρὸς αὐτόν, ἐξήεσαν.¹⁵

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις¹³ ἐκδεχομένου¹⁶ αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο¹⁷ 16
 τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον¹⁸ οὔσαν τὴν πόλιν. 17
 Διελέγετο¹⁹ μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς
 σεβομένοις,²⁰ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ²¹ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς
 παρατυγχάνοντας.²² Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων²³ καὶ τῶν 18
 Στοϊκῶν²⁴ φιλοσόφων²⁵ συνέβαλλον²⁶ αὐτῷ. Καί τινες ἔλεγον, Τί ἂν
 θέλοι ὁ σπερμολόγος²⁷ οὗτος λέγειν; Οἱ δέ, Ξένων²⁸ δαιμονίων δοκεῖ
 καταγγελεὺς²⁹ εἶναι: ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο.
 Ἐπιλαβόμενοί³⁰ τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον³¹ πάγον³¹ ἤγαγον λέγοντες, 19
 Δυνάμεθα γινῶναι, τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; 20

¹ Ἑλληνίς, ἴδος, ἡ, Greek, Greek woman. ² εὐσχήμων, honorable. ³ Θεσσαλονίκη, ἡς, ἡ, Thessalonica. ⁴ Βέροια, ας, ἡ, Berea. ⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁶ κακεῖ, and there. ⁷ σαλεύω, shake, excite. ⁸ ἐξαποστέλλω, send forth. ⁹ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁰ Σίλας, ὁ, Silas. ¹¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹² καθίστημι, set, constitute. ¹³ Ἀθῆναι, ὦν, ἡ, Athens. ¹⁴ τάχιστα, most swiftly. ¹⁵ ἐξίμι, go away, leave. ¹⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁷ παρωξύνω, provoke, irritate. ¹⁸ κατείδωλος, full of idols. ¹⁹ διαλέγομαι, dispute, reason. ²⁰ σέβομαι, reverence, worship. ²¹ ἀγορά, ἄς, ἡ, marketplace, place of assembly. ²² παρατυγχάνω, happen to be present, chance to meet. ²³ Ἐπικούρειος, ου, ὁ, Epicurean. ²⁴ Στωϊκός, Stoic. ²⁵ φιλόσοφος, ου, ὁ, philosopher. ²⁶ συμβάλλω, discuss, consider. ²⁷ σπερμολόγος, ου, ὁ, scavenger (of information), babbler. ²⁸ ξένος, strange, stranger. ²⁹ καταγγελεὺς, ἕως, ὁ, proclaimer, preacher. ³⁰ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ³¹ πάγος, ὁ, mountain peak, rocky hill.

Ξενίζοντα¹ γάρ τινα εισφέρεις² εἰς τὰς ἀκοὰς³ ἡμῶν: βουλόμεθα οὖν
 γινῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι – Ἀθηναῖοι⁴ δὲ πάντες καὶ οἱ 21
 ἐπιδημοῦντες⁵ ξένοι⁶ εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν,⁷ ἢ λέγειν τι καὶ
 ἀκούειν καινότερον.

Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου⁸ πάγου⁸ ἔφη, Ἄνδρες 22
 Ἀθηναῖοι,⁴ κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους⁹ ὑμᾶς θεωρῶ. 23
 Διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν¹⁰ τὰ σεβάσματα¹¹ ὑμῶν, εὔρον καὶ
 βωμὸν¹² ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ¹³ Ἀγνώστῳ¹⁴ θεῷ. Ὃν οὖν ἀγνοοῦντες¹⁵
 εὐσεβεῖτε,¹⁶ τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω¹⁷ ὑμῖν. Ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν 24
 κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος, οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος
 ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις¹⁸ ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν 25
 ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσδεδεμένος¹⁹ τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσιν
 ζωὴν καὶ πνοὴν²⁰ κατὰ πάντα: ἐποίησέν τε ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος 26
 ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας²¹
 προστεταγμένους²² καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας²³ τῆς κατοικίας²⁴
 αὐτῶν: ζητεῖν τὸν κύριον, εἰ ἄρα²⁵ γε²⁶ ψηλαφήσειαν²⁷ αὐτὸν καὶ 27
 εὔροιεν, καί γε²⁶ οὐ μακρὰν²⁸ ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν 28
 αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα²⁹ καὶ ἐσμεν: ὡς καὶ τινες τῶν καθ’

¹ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ² εισφέρω, carry inward, bring in. ³ ἀκοή, ἤς, ἡ, hearing, report. ⁴ Ἀθηναῖος, Athenian. ⁵ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ⁶ ξένος, strange, stranger. ⁷ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ⁸ πάγος, ὅ, mountain peak, rocky hill. ⁹ δεισιδαίμων, devout, religious. ¹⁰ ἀναθεωρέω, observe carefully, examine. ¹¹ σεβάσμα, τος, τό, object of worship. ¹² βωμός, οὗ, ὁ, altar. ¹³ ἐπιγράφω, write upon, inscribe. ¹⁴ ἄγνωστος, unknown. ¹⁵ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁶ εὐσεβέω, show piety or profound respect towards. ¹⁷ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁸ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ¹⁹ προσδέομαι, need, want more. ²⁰ πνοή, ἤς, ἡ, wind, breath. ²¹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ²² προστάσσω, command, order. ²³ ὁροθεσία, ας, ἡ, limit, fixed boundary. ²⁴ κατοικία, ας, ἡ, dwelling-place, habitation. ²⁵ ἄρα, so? (introduces a question). ²⁶ γέ, indeed, at least. ²⁷ ψηλαφάω, touch, handle. ²⁸ μακρὰν, far away. ²⁹ κινέω, move, stir.

ὑμᾶς ποιητῶν¹ εἰρήκασιν, Τοῦ γὰρ καὶ γένος² ἐσμέν. Γένος² οὖν 29
 ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν³ χρυσῷ⁴ ἢ ἀργύρῳ⁵ ἢ
 λίθῳ, χαράγματι⁶ τέχνης⁷ καὶ ἐνθυμήσεως⁸ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον⁹ εἶναι
 ὅμοιον. Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας¹⁰ ὑπεριδὼν¹¹ ὁ θεός, τὰ νῦν 30
 παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσιν πανταχοῦ¹² μετανοεῖν· διότι¹³ 31
 ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην¹⁴ ἐν δικαιοσύνῃ,
 ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν,¹⁵ πίστιν παρασχὼν¹⁶ πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ
 νεκρῶν.

Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον·¹⁷ οἱ δὲ εἶπον, 32
 Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν 33
 ἐκ μέσου αὐτῶν. Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες¹⁸ αὐτῷ, ἐπίστευσαν· 34
 ἐν οἷς καὶ Διονύσιος¹⁹ ὁ Ἀρεοπαγίτης,²⁰ καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις,²¹
 καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς²² ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν²³ ἦλθεν εἰς 18
 Κόρινθον.²⁴ Καὶ εὗρὼν τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν,²⁵ Ποντικὸν²⁶ 2
 τῷ γένει,² προσφάτως²⁷ ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας,²⁸ καὶ
 Πρίσκιλλαν²⁹ γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ τεταχέναι³⁰ Κλαύδιον³¹
 χωρίζεσθαι²² πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης,³² προσῆλθεν

¹ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ² γένος, ους, τό, race, kind. ³ νομίζω, suppose, think. ⁴ χρυσός, οὐ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁵ ἀργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ⁶ χάραγμα, τος, τό, stamp, impress. ⁷ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ⁸ ἐνθύμησις, εως, ἡ, deliberation, thought. ⁹ θεῖος, divine. ¹⁰ ἀγνοια, ας, ἡ, ignorance. ¹¹ ὑπερεῖδον, overlook. ¹² πανταχοῦ, everywhere. ¹³ διότι, because, on this account. ¹⁴ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ¹⁵ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹⁶ παρέχω, offer, afford. ¹⁷ χλευάζω, mock, scoff. ¹⁸ κολλάω, glue, cleave. ¹⁹ Διονύσιος, ου, ὁ, Dionysius. ²⁰ Ἀρεοπαγίτης, ου, ὁ, Areopagite. ²¹ Δάμαρις, ιδος, ἡ, Damaris. ²² χωρίζω, separate, depart. ²³ Ἀθῆναι, ὦν, ἡ, Athens. ²⁴ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ²⁵ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ²⁶ Ποντικός, from Pontus, belonging to Pontus. ²⁷ προσφάτως, recently. ²⁸ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ²⁹ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ³⁰ τάσσω, arrange, appoint. ³¹ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ³² Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength.

αὐτοῖς· καὶ διὰ τὸ ὁμότεχρον¹ εἶναι, ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· 3
 ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ² τὴν τέχνην.³ Διελέγετο⁴ δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ 4
 κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας.⁵

Ὡς δὲ κατήλθον⁶ ἀπὸ τῆς Μακεδονίας⁷ ὁ τε Σίλας⁸ καὶ ὁ Τιμόθεος,⁹ 5
 συνείχετο¹⁰ τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος¹¹ τοῖς
 Ἰουδαίοις τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀντιτασσομένων¹² δὲ αὐτῶν καὶ 6
 βλασφημούντων, ἐκτιναζάμενος¹³ τὰ ἱμάτια, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τὸ
 αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς¹⁴ ἐγώ· ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ
 ἔθνη πορεύσομαι. Καὶ μεταβὰς¹⁵ ἐκεῖθεν¹⁶ ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς 7
 ὀνόματι Ἰούστου,¹⁷ σεβομένου¹⁸ τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα
 τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος²⁰ δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος²¹ ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ 8
 σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων²² ἀκούοντες
 ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπεν δὲ ὁ κύριος δι' ὀράματος²³ ἐν νυκτὶ 9
 τῷ Παύλῳ, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης·²⁴ διότι²⁵ ἐγώ 10
 εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαι²⁶ σε· διότι²⁵
 λαὸς ἐστίν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκάθισέν τε ἐνιαυτὸν²⁷ καὶ 11
 μῆνας²⁸ ἕξ,²⁹ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

¹ ὁμότεχος, of the same trade. ² σκηνοποιός, οὗ, ὁ, tent-maker. ³ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ⁴ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁵ Ἑλληγν, ηνος, ὁ, Greek, Hellenic. ⁶ κατέρχομαι, come down, go down. ⁷ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁸ Σίλας, ὁ, Silas. ⁹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁰ συνέχω, hold fast, oppress. ¹¹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹² ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ¹³ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ¹⁴ καθαρός, clean, pure. ¹⁵ μεταβαίνω, depart, leave. ¹⁶ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ¹⁷ Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ¹⁸ σέβομαι, reverence, worship. ¹⁹ συνομορέω, be next door to, am contiguous with. ²⁰ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ²¹ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ²² Κορινθίος, ου, ὁ, Corinthian. ²³ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ²⁴ σιωπάω, be silent, keep silence. ²⁵ διότι, because, on this account. ²⁶ κακῶ, mistreat, harm. ²⁷ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ²⁸ μῆν, ὁ, month, certainly. ²⁹ ἕξ, six, 6.

Γαλλίωνος¹ δὲ ἀνθυπατεύοντος² τῆς Ἀχαΐας,³ κατεπέστησαν⁴ 12
 ὁμοθυμαδὸν⁵ οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα,⁶
 λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει⁷ τοὺς ἀνθρώπους 13
 σέβεσθαι⁸ τὸν θεόν. Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, 14
 εἶπεν ὁ Γαλλίων¹ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά⁹ τι ἢ
 ῥαδιούργημα¹⁰ πονηρόν, ὦ¹¹ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμεν¹²
 ὑμῶν· εἰ δὲ ζήτημά¹³ ἐστὶν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ 15
 καθ' ὑμᾶς, ὅψεσθε αὐτοί· κριτὴς¹⁴ γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι.
 Καὶ ἀπήλασεν¹⁵ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος.⁶ Ἐπιλαβόμενοι¹⁶ δὲ 16
 πάντες οἱ Ἕλληνες¹⁷ Σωσθένην¹⁸ τὸν ἀρχισυνάγωγον¹⁹ ἔτυπτον²⁰
 ἔμπροσθεν τοῦ βήματος.⁶ Καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ¹ ἔμελλεν.

Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας²¹ ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς 18
 ἀποταξάμενος,²² ἐξέπλει²³ εἰς τὴν Συρίαν,²⁴ καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα
 καὶ Ἀκύλας,²⁶ κειράμενος²⁷ τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς·²⁸ εἶχεν γὰρ
 εὐχὴν.²⁹ Κατήντησεν³⁰ δὲ εἰς Ἔφεσον,³¹ καὶ ἐκείνους κατέλιπεν³² 19
 αὐτοῦ·³³ αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέχθη³⁴ τοῖς
 Ἰουδαίοις. Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι παρ' 20
 αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν·³⁵ ἀλλ' ἀπετάξατο²² αὐτοῖς εἰπὼν, Δεῖ με 21

¹ Γαλλίων, ὄνομα, Gallio. ² ἀνθυπατεύω, act as proconsul, be a deputy. ³ Ἀχαΐα, ἡ, Achaia. ⁴ κατεφίστημι, rush, assault. ⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁶ βῆμα, τό, judgment seat. ⁷ ἀναπείθω, induce, persuade. ⁸ σέβομαι, reverence, worship. ⁹ ἀδίκημα, τό, wrong, injury. ¹⁰ ῥαδιούργημα, τό, crime, act of villainy. ¹¹ ὦ, Oh! omega. ¹² ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹³ ζήτημα, τό, inquiry, question. ¹⁴ κριτής, οὗ, ὁ, judge. ¹⁵ ἀπελάυνω, drive away. ¹⁶ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁷ Ἕλληνας, ὄνομα, Greek, Hellene. ¹⁸ Σωσθένης, ὄνομα, Sosthenes. ¹⁹ ἀρχισυνάγωγος, οὗ, ὁ, ruler of a synagogue. ²⁰ τύπτω, smite, beat. ²¹ προσμένω, wait longer, remain. ²² ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ²³ ἐκπλέω, sail away, sail out. ²⁴ Συρία, ἡ, Syria. ²⁵ Πρίσκιλλα, ἡ, Prisca, Priscilla. ²⁶ Ἀκύλας, ὄνομα, Aquila. ²⁷ κείρω, shear, cut off. ²⁸ Κεγχρεαί, ὄνομα, Cenchreae. ²⁹ εὐχή, ἡ, prayer, vow. ³⁰ καταντάω, come to, arrive. ³¹ Ἔφεσος, οὗ, ἡ, Ephesus. ³² καταλείπω, leave, leave behind. ³³ αὐτοῦ, there, here. ³⁴ διαλέγομαι, dispute, reason. ³⁵ ἐπινεύω, give consent (by a nod), nod to.

πάντως¹ τὴν ἑορτὴν² τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν
 δὲ ἀνακάμψω³ πρὸς ὑμᾶς, τοῦ θεοῦ θέλοντος. Ἀνήχθη⁴ ἀπὸ τῆς
 Ἐφέσου,⁵ καὶ κατελθὼν⁶ εἰς Καισάρειαν,⁷ ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος²²
 τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.⁸ Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ²³
 ἐξῆλθεν, διερχόμενος καθεξῆς⁹ τὴν Γαλατικὴν¹⁰ χώραν¹¹ καὶ Φρυγίαν,
 ἐπιστηρίζων¹³ πάντας τοὺς μαθητάς.

Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς¹⁴ ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς¹⁵ τῷ γένει,¹⁶ ἀνὴρ²⁴
 λόγιος,¹⁷ κατήντησεν¹⁸ εἰς Ἐφεσον,⁵ δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς.²⁵
 Οὗτος ἦν κατηχημένος¹⁹ τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, καὶ ζέων²⁰ τῷ
 πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς²¹ τὰ περὶ τοῦ κυρίου,
 ἐπιστάμενος²² μόνον τὸ βάπτισμα²³ Ἰωάννου· οὗτός τε ἤρξατο²⁶
 παρρησιάζεσθαι²⁴ ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας²⁵
 καὶ Πρίσκιλλα,²⁶ προσελάβοντο²⁷ αὐτόν, καὶ ἀκριβέστερον²¹ αὐτῷ
 ἐξέθεντο²⁸ τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν²⁷
 Ἀχαΐαν,²⁹ προτρεψάμενοι³⁰ οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς
 ἀποδέξασθαι³¹ αὐτόν· ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο³² πολὺ τοῖς
 πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος· εὐτόνως³³ γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις²⁸
 διακατηλέγχετο³⁴ δημοσίᾳ,³⁵ ἐπιδεικνὺς³⁶ διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν

¹ πάντως, altogether, by all means. ² ἑορτή, ἡς, ἡ, feast, festival. ³ ἀνακάμπτω, turn back, return. ⁴ ἀνάγω, lead up, restore. ⁵ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁶ κατέρχομαι, come down, go down. ⁷ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁸ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁹ καθεξῆς, successively, in order. ¹⁰ Γαλατικός, Galatian. ¹¹ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹² Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ¹³ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹⁴ Ἀπολλῶς, ό, Apollos. ¹⁵ Ἀλεξανδρεὺς, έως, ό, Alexandrian. ¹⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁷ λόγιος, eloquent, learned. ¹⁸ καταντάω, come to, arrive. ¹⁹ κατηγέω, teach by word of mouth. ²⁰ ζέω, be fervent, be hot. ²¹ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ²² ἐπίσταμαι, understand, know. ²³ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²⁴ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²⁵ Ἀκύλας, ό, Aquila. ²⁶ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ²⁷ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ²⁸ ἐκτίθημι, declare, explain. ²⁹ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ³⁰ προτρέπω, urge (on), encourage. ³¹ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ³² συμβάλλω, discuss, consider. ³³ εὐτόνως, vigorously, vehemently. ³⁴ διακατελέγχω, refute, overwhelm in argument. ³⁵ δημόσιος, public, publicly. ³⁶ ἐπιδείκνυμι, show, prove.

χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἐγένετο δέ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ¹ εἶναι ἐν Κορίνθῳ,² Παῦλον διελθόντα **19**

τὰ ἀνωτερικὰ³ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον:⁴ καὶ εὐρών τινας μαθητάς **2**

εἶπεν πρὸς αὐτούς, Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ

εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἄλλ' οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν. **3**

Εἰπέν τε πρὸς αὐτούς, Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ

Ἰωάννου βάπτισμα.⁵ Εἶπεν δὲ Παῦλος, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν **4**

βάπτισμα⁵ μετανοίας,⁶ τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτόν

ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν, εἰς τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀκούσαντες **5**

δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐπιθέντος **6**

αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς,

ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον.⁷ Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες **7**

ὥσει⁸ δεκαδύο.⁹

Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο,¹⁰ ἐπὶ μῆνας¹¹ τρεῖς **8**

διαλεγόμενος¹² καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Ὡς δέ **9**

τινες ἐσκληρύνοντο¹³ καὶ ἠπειθύνον,¹⁴ κακολογοῦντες¹⁵ τὴν ὁδὸν

ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστάς¹⁶ ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν¹⁷ τοὺς μαθητάς,

καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος¹² ἐν τῇ σχολῇ¹⁸ Τυράννου¹⁹ τινός. Τοῦτο **10**

δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν²⁰

¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ² Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ³ ἀνωτερικός, upper, higher-lying. ⁴ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁵ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ⁶ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁷ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁸ ὥσει, like, about. ⁹ δεκαδύο, twelve, 12. ¹⁰ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹¹ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹² διαλέγομαι, dispute, reason. ¹³ σκληρύνω, harden. ¹⁴ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ¹⁵ κακολογέω, speak evil of, revile. ¹⁶ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁷ ἀφορίζω, separate, set apart. ¹⁸ σχολή, ἡς, ἡ, lecture hall, school. ¹⁹ τύραννος, ου, ὁ, Tyrannus; tyrant. ²⁰ Ἀσία, ας, ἡ, Asia.

ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας.¹ 11
 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας² ἐποίει ὁ θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12
 ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεισθαι³ ἀπὸ τοῦ χρωτὸς⁴ αὐτοῦ
 σουδάρια⁵ ἢ σιμικίνθια,⁶ καὶ ἀπαλλάσσεσθαι⁷ ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους,⁸
 τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν⁹ δέ 13
 τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων¹⁰ Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν¹¹ ὀνομάζειν¹²
 ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
 λέγοντες, Ὁρκίζομεν¹³ ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. 14
 Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ¹⁴ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπὶ οἱ τοῦτο
 ποιοῦντες. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν, Τὸν Ἰησοῦν 15
 γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι.¹⁵ ὑμεῖς δὲ τίνας ἐστέ; Καὶ 16
 ἐφαλλόμενος¹⁶ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν,
 καὶ κατακυριεύσαν¹⁷ αὐτῶν, ἴσχυσεν¹⁸ κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοῦς¹⁹
 καὶ τετραυματισμένους²⁰ ἐκφυγεῖν²¹ ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. Τοῦτο δὲ 17
 ἐγένετο γνωστὸν²² πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν¹ τοῖς κατοικοῦσιν
 τὴν Ἔφεσον,²³ καὶ ἐπέπεσεν²⁴ φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ
 ἐμεγαλύνετο²⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Πολλοὶ τε τῶν 18
 πεπιστευκότων ἤρχοντο, ἐξομολογούμενοι,²⁶ καὶ ἀναγγέλλοντες²⁷
 τὰς πράξεις²⁸ αὐτῶν. Ἰκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα²⁹ πραξάντων 19

¹ Ἑλλήν, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene. ² τυγχάνω, obtain, happen. ³ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ⁴ χρώς, χρωτός, ὁ, skin. ⁵ σουδάριον, οὐ, τό, face cloth, handkerchief. ⁶ σιμικίνθιον, οὐ, τό, apron. ⁷ ἀπαλλάσσω, leave, deliver. ⁸ νόσος, οὐ, ἡ, disease, malady. ⁹ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ¹⁰ περιέρχομαι, go about, go around. ¹¹ ἐξορκιστής, οὐ, ὁ, exorcist. ¹² ὀνομάζω, name, give a name to. ¹³ ὀρκίζω, adjure, implore. ¹⁴ Σκευᾶς, ᾧ, ὁ, Sceva. ¹⁵ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁶ ἐφάλλομαι, leap upon. ¹⁷ κατακυριεύω, exercise dominion over, lord over. ¹⁸ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁹ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²⁰ τραυματίζω, wound. ²¹ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ²² γνωστός, known, acquaintance. ²³ Ἔφεσος, οὐ, ἡ, Ephesus. ²⁴ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²⁵ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ²⁶ ἐξομολογέω, confess, profess. ²⁷ ἀναγγέλλω, announce, report. ²⁸ πράξις, εως, ἡ, deed, function. ²⁹ περίεργος, οὐ, ὁ, meddling, belonging to magic.

συνενέγκαντες¹ τὰς βίβλους² κατέκαιον³ ἐνώπιον πάντων· καὶ
 συνεψήφισαν⁴ τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὔρον ἀργυρίου⁵ μυριάδας⁶ πέντε.
 Οὕτως κατὰ κράτος⁷ ὁ λόγος τοῦ κυρίου ἡὔξανεν⁸ καὶ ἰσχυεν.⁹ 20

Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν 21
 Μακεδονίαν¹⁰ καὶ Ἀχαΐαν,¹¹ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν ὅτι
 Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην¹² ἰδεῖν. Ἀποστείλας δὲ 22
 εἰς τὴν Μακεδονίαν¹⁰ δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον¹³ καὶ
 Ἑραστον,¹⁴ αὐτὸς ἐπέσχεν¹⁵ χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.¹⁶

Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος¹⁷ οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. 23
 Δημήτριος¹⁸ γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος,¹⁹ ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς 24
 Ἀρτέμιδος,²¹ παρείχετο²² τοῖς τεχνίταις²³ ἐργασίαν²⁴ οὐκ ὀλίγην· οὗς 25
 συναθροίσας,²⁵ καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας,²⁶ εἶπεν, Ἄνδρες,
 ἐπίστασθε²⁷ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας²⁴ ἡ εὐπορία²⁸ ἡμῶν ἐστίν. Καὶ 26
 θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου,²⁹ ἀλλὰ σχεδὸν³⁰ πάσης
 τῆς Ἀσίας,¹⁶ ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν³¹ ἱκανὸν ὄχλον,
 λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο 27
 κινδυνεύει³² ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν³³ ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς
 μεγάλης θεᾶς³⁴ ἱερὸν Ἀρτέμιδος²¹ εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν δὲ

¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ² βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ³ κατακαίω, burn up, consume entirely. ⁴ συμψηφίζω, count up, add up. ⁵ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ⁶ μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ⁷ κράτος, ους, τό, power, dominion. ⁸ αὖξάνω, cause to grow, increase. ⁹ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁰ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹¹ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹² ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ¹³ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁴ Ἑραστός, ου, ὁ, Erastus. ¹⁵ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ¹⁶ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁷ τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ¹⁸ Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ¹⁹ ἀργυροκόπος, ου, ὁ, silversmith. ²⁰ ἀργυροῦς, silver, made of silver. ²¹ Ἀρτεμις, ιδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ²² παρέχω, offer, afford. ²³ τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ²⁴ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ²⁵ συναθροίζω, gather, bring together. ²⁶ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ²⁷ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁸ εὐπορία, ας, ἡ, prosperity, wealth. ²⁹ Ἐφεσός, ου, ὁ, Ephesus. ³⁰ σχεδόν, almost, nearly. ³¹ μεθίστημι, remove, turn away. ³² κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ³³ ἀπελεγμός, οῦ, ὁ, disrepute, discredit. ³⁴ θεά, ᾶς, ἡ, goddess.

καὶ καθαιρεῖσθαι¹ τὴν μεγαλειότητα² αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία³ καὶ ἡ
οἰκουμένη⁴ σέβεται.⁵ Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις⁶ θυμοῦ,⁷ 28
ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις⁸ Ἐφεσίων.⁹ Καὶ ἐπλήσθη¹⁰ ἡ 29
πόλις ὅλη τῆς συγχύσεως¹¹ ὥρμησάν¹² τε ὁμοθυμαδὸν¹³ εἰς τὸ
θέατρον,¹⁴ συναρπάσαντες¹⁵ Γάϊον¹⁶ καὶ Ἀρίσταρχον¹⁷ Μακεδόνας,¹⁸
συνεκδήμους¹⁹ Παύλου. Τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς 30
τὸν δῆμον,²⁰ οὐκ εἴων²¹ αὐτὸν οἱ μαθηταί. Τινὲς δὲ καὶ τῶν 31
Ἀσιαρχῶν,²² ὄντες αὐτῷ φίλοι,²³ πέμψαντες πρὸς αὐτόν, παρεκάλουν
μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον.¹⁴ Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον: 32
ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη,²⁴ καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος
ἕνεκεν²⁵ συνεληλύθεισαν. Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν²⁶ 33
Ἀλέξανδρον,²⁷ προβαλόντων²⁸ αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. Ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος,²⁷ κατασεισας²⁹ τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι³⁰ τῷ
δῆμῳ.²⁰ Ἐπιγινόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ 34
πάντων ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις⁸ Ἐφεσίων.⁹ 35
Καταστείλας³¹ δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησὶν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι,⁹
τίς γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων⁹ πόλιν
νεωκόρον³² οὔσαν τῆς μεγάλης θεᾶς³³ Ἀρτέμιδος⁸ καὶ τοῦ Διοπετοῦς³⁴
; Ἀναντιρρήτων³⁵ οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς 36

¹ καθαιρέω, take down, pull down. ² μεγαλειότης, ἡτος, ἡ, splendor, magnificence. ³ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁴ οἰκουμένη, ἡς, ἡ, inhabited world. ⁵ σέβομαι, reverence, worship. ⁶ πλήρης, full. ⁷ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ⁸ Ἄρτεμις, ιδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ⁹ Ἐφέσιος, Ephesian. ¹⁰ πλήθω, fill. ¹¹ σύγχυσις, εως, ἡ, confusion, tumult. ¹² ὁρμάω, hasten on, rush. ¹³ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁴ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ¹⁵ συναρπάζω, seize, drag away. ¹⁶ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁷ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ¹⁸ Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ¹⁹ συνεκδήμιος, ου, ὁ, traveling companion, fellow traveler. ²⁰ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ²¹ εἴω, permit, allow. ²² Ἀσιάρχης, ου, ὁ, Asiarch. ²³ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ²⁴ συγγέω, confuse, confound. ²⁵ ἕνεκεν, for the sake of, on account of. ²⁶ προβιβάζω, cause to come forward, prompt. ²⁷ Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ²⁸ προβάλλω, put forward, put out. ²⁹ κατασείω, shake, motion. ³⁰ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ³¹ καταστέλλω, restrain, quiet. ³² νεωκόρος, ου, ὁ, temple keeper, guardian. ³³ θεά, ας, ἡ, goddess. ³⁴ διοπετής, fallen from heaven. ³⁵ ἀναντίρρητος, not to be contradicted, undeniable.

κατεσταλμένους¹ ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετεῖς² πράσσειν. 37
 Ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους³ οὔτε
 βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ὑμῶν. Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος⁴ καὶ οἱ σὺν 38
 αὐτῷ τεχνῖται⁵ ἔχουσιν πρὸς τινα λόγον, ἀγοραῖοι⁶ ἄγονται, καὶ
 ἀνθύπατοί⁷ εἰσιν: ἐγκαλείτωσαν⁸ ἀλλήλοις. Εἰ δέ τι περὶ ἐτέρων 39
 ἐπιζητεῖτε,⁹ ἐν τῇ ἐννόμῳ¹⁰ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται.¹¹ Καὶ γὰρ 40
 κινδυνεύομεν¹² ἐγκαλείσθαι⁸ στάσεως¹³ περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς
 αἰτίου¹⁴ ὑπάρχοντος περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα δοῦναι λόγον τῆς
 συστροφῆς¹⁵ ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν. 41

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι¹⁶ τὸν θόρυβον,¹⁷ προσκαλεσάμενος¹⁸ ὁ Παῦλος 20
 τοὺς μαθητάς, καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθεν πορευθῆναι εἰς τὴν
 Μακεδονίαν.¹⁹ Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς 2
 λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.²⁰ Ποιήσας τε μῆνας²¹ τρεῖς, 3
 γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς²² ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι
 εἰς τὴν Συρίαν,²⁴ ἐγένετο γνώμη²⁵ τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας.¹⁹
 Συνείπετο²⁶ δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας²⁷ Σώπατρος²⁸ Βεροιαῖος:²⁹ 4
 Θεσσαλονικέων³⁰ δέ, Ἀρίσταρχος³¹ καὶ Σεκοῦνδος,³² καὶ Γάϊος³³
 Δερβαῖος,³⁴ καὶ Τιμόθεος:³⁵ Ἀσιανοὶ³⁶ δέ, Τυχικός³⁷ καὶ Τρόφιμος.³⁸ 5

¹ καταστέλλω, restrain, quiet. ² προπετής, rash, reckless. ³ ἱερόσυλος, ου, ό, robber of temples, robbing temples. ⁴ Δημήτριος, ου, ό, Demetrius. ⁵ τεχνίτης, ου, ό, craftsman, artisan. ⁶ ἀγοραῖος, ου, ό, marketplace. ⁷ ἀνθύπατος, ου, ό, consul, proconsul. ⁸ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ⁹ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ¹⁰ ἐννομος, legal, lawful. ¹¹ ἐπιλύω, explain, settle. ¹² κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ¹³ στάσις, εως, ή, standing, rebellion. ¹⁴ αἷτιος, ου, ό, causative of, responsible for. ¹⁵ συστροφή, ής, ή, unruly gathering, conspiracy. ¹⁶ παύω, cause to cease. ¹⁷ θόρυβος, ου, ό, uproar, riot. ¹⁸ προσκαλέω, summon. ¹⁹ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ²⁰ Ἑλλάς, άδος, ή, Greece, Hellas. ²¹ μῆν, ό, month, certainly. ²² ἐπιβουλή, ής, ή, plot, plot against. ²³ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁴ Συρία, ας, ή, Syria. ²⁵ γνώμη, ης, ή, purpose, opinion. ²⁶ συνέπομαι, accompany. ²⁷ Ἀσία, ας, ή, Asia. ²⁸ Σώπατρος, ου, ό, Sopater. ²⁹ Βεροιαῖος, Berean, native of Berea. ³⁰ Θεσσαλονικεύς, εως, ό, Thessalonian. ³¹ Ἀρίσταρχος, ου, ό, Aristarchus. ³² Σεκοῦνδος, ου, ό, Secundus. ³³ Γάϊος, ου, ό, Gaius. ³⁴ Δερβαῖος, from Derbe, belonging to Derbe. ³⁵ Τιμόθεος, ου, ό, Timothy. ³⁶ Ἀσιανός, οὔ, ό, Asian. ³⁷ Τυχικός, οὔ, ό, Tychicus. ³⁸ Τρόφιμος, ου, ό, Trophimus.

Οὗτοι προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι.¹ Ἡμεῖς δὲ ⁶
 ἐξεπλεύσαμεν² μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἄζυμων³ ἀπὸ Φιλίππων,⁴ καὶ
 ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα¹ ἄχρι ἡμερῶν πέντε, οὗ⁵
 διετρίψαμεν⁶ ἡμέρας ἑπτά.

Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν κλάσαι⁷ ἄρτον, ⁷
 ὁ Παῦλος διελέγετο⁸ αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι⁹ τῇ ἐπαύριον,¹⁰
 παρέτεινέν¹¹ τε τὸν λόγον μέχρι¹² μεσονυκτίου.¹³ Ἦσαν δὲ λαμπάδες ⁸
 ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ¹⁵ οὗ⁵ ἦμεν συνηγμένοι. Καθήμενος δέ τις ⁹
 νεανίας¹⁶ ὀνόματι Εὐτυχος¹⁷ ἐπὶ τῆς θυρίδος,¹⁸ καταφερόμενος¹⁹ ὕπνω
 βαθεῖ,²¹ διαλεγόμενου⁸ τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς¹⁹ ἀπὸ τοῦ
 ὕπνου²⁰ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου²² κάτω,²³ καὶ ἦρθη νεκρός. ¹⁰
 Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν²⁴ αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν²⁵ εἶπεν,
 Μὴ θορυβεῖσθε:²⁶ ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. Ἀναβὰς δὲ καὶ ¹¹
 κλάσας⁷ ἄρτον καὶ γευσάμενος,²⁷ ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας²⁸ ἄχρι αὐγῆς,
 οὕτως ἐξῆλθεν. Ἦγαγον δὲ τὸν παῖδα³⁰ ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν ¹²
 οὐ μετρίως.³¹

¹ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ² ἐκπλέω, sail away, sail out. ³ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ⁴ Φίλιπποι, ὠν, ὁ, Philippi. ⁵ οὗ, where, when. ⁶ διατρίβω, continue, tarry. ⁷ κλάω, break. ⁸ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁹ ἐξίμι, go away, leave. ¹⁰ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹¹ παρατείνω, extend, prolong. ¹² μέχρι, until, as far as (gen). ¹³ μεσονύκτιον, οὐ, τό, midnight. ¹⁴ λαμπάς, ἄδος, ἡ, torch, lamp. ¹⁵ ὑπερῶν, οὐ, τό, upper story, room upstairs. ¹⁶ νεανίας, οὐ, ὁ, young adult, young man. ¹⁷ Εὐτυχος, οὐ, ὁ, Eutychus. ¹⁸ θυρίς, ἴδος, ἡ, window, windowsill. ¹⁹ καταφέρω, bring down, against. ²⁰ ὕπνος, οὐ, ὁ, sleep. ²¹ βαθύς, deep, early. ²² τριστεγος, having three stories, third story. ²³ κάτω, down, below. ²⁴ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²⁵ συμπεριλαμβάνω, embrace, embrace completely. ²⁶ θορυβέω, make a commotion, agitate. ²⁷ γεύομαι, taste, experience. ²⁸ ὁμιλέω, converse, speak. ²⁹ αὐγή, ἥς, ἡ, dawn, light of day. ³⁰ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ³¹ μετρίως, moderately, somewhat.

Ἡμεῖς δέ, προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν¹ εἰς τὴν Ἄσσον,² 13
 ἐκεῖθεν³ μέλλοντες ἀναλαμβάνειν⁴ τὸν Παῦλον· οὕτως γὰρ ἦν
 διατεταγμένος,⁵ μέλλων αὐτὸς πεζεύειν.⁶ Ὡς δὲ συνέβαλεν⁷ ἡμῖν εἰς 14
 τὴν Ἄσσον,² ἀναλαβόντες⁴ αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην.⁸ Καὶ ἐκεῖθεν 15
 ἀποπλεύσαντες,¹⁰ τῇ ἐπιούσῃ¹¹ κατηντήσαμεν¹² ἀντικρὺ¹³ Χίου·¹⁴ τῇ
 δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν¹⁵ εἰς Σάμον·¹⁶ καὶ μέιναντες ἐν Τρωγυλλίῳ,¹⁷
 τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον.¹⁸ Ἐκρινεν γὰρ ὁ Παῦλος 16
 παραπλεύσαι¹⁹ τὴν Ἐφεσον,²⁰ ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι
 ἐν τῇ Ἀσίᾳ·²² ἔσπευδεν²³ γάρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς
 Πεντηκοστῆς²⁴ γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου¹⁸ πέμψας εἰς Ἐφεσον²⁰ μετεκαλέσατο²⁵ τοὺς 17
 πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν 18
 αὐτοῖς,

Ὑμεῖς ἐπίστασθε,²⁶ ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην²⁷ εἰς τὴν Ἀσίαν,²²
 πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων²⁸ τῷ κυρίῳ 19
 μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης²⁹ καὶ πολλῶν δακρύων³⁰ καὶ
 πειρασμῶν³¹ τῶν συμβάντων³² μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς³³ τῶν Ἰουδαίων·
 ὥς οὐδὲν ὑπεστειλάμην³⁴ τῶν συμφερόντων,³⁵ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι³⁶ 20

¹ ἀνάγω, lead up, restore. ² Ἄσσος, ου, ἡ, Assos. ³ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ⁴ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁵ διατάσσω, command, give orders to. ⁶ πεζεύω, travel by land, travel on foot. ⁷ συμβάλλω, discuss, consider. ⁸ Μιτυλήνη, ης, ἡ, Mitylene. ⁹ καὶ ἐκεῖθεν, and thence, and from there. ¹⁰ ἀποπλέω, sail away. ¹¹ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ¹² καταντάω, come to, arrive. ¹³ ἀντικρὺς, opposite. ¹⁴ Χίος, ου, ἡ, Chios. ¹⁵ παραβάλλω, arrive, cross over. ¹⁶ Σάμος, ου, ἡ, Samos. ¹⁷ Τρωγύλλιον, ου, τό, Trogyllium. ¹⁸ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ¹⁹ παραπλέω, sail past. ²⁰ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²¹ χρονοτριβέω, spend time, lose time. ²² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ²³ σπεύδω, hasten, urge on. ²⁴ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ²⁵ μετεκαλέω, send for. ²⁶ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁷ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ²⁸ δουλεύω, serve, am a slave. ²⁹ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ³⁰ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ³¹ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ³² συμβαίνω, come together, come to pass. ³³ ἐπιβουλή, ης, ἡ, plot, plot against. ³⁴ ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ³⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ³⁶ ἀναγγέλλω, announce, report.

ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ¹ καὶ κατ' οἴκους, διαμαρτυρόμενος² 21
 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν³ τὴν εἰς τὸν θεὸν μετάνοιαν,⁴ καὶ πίστιν
 τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. Καὶ νῦν ἰδοῦ, ἐγὼ δεδεμένος τῷ 22
 πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά⁵ μοι
 μὴ εἰδώς, πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται² 23
 λέγον ὅτι δεσμά⁶ με καὶ θλίψεις μένουσιν. Ἄλλ' οὐδενὸς λόγον 24
 ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν⁷ ἑμαυτῷ, ὥς τελειῶσαι⁸
 τὸν δρόμον⁹ μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ
 κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι² τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. 25
 Καὶ νῦν ἰδοῦ, ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς
 πάντες, ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Διότι¹⁰ 26
 μαρτύρομαι¹¹ ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς¹² ἐγὼ ἀπὸ τοῦ
 αἵματος πάντων. Οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην¹³ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι¹⁴ ὑμῖν 27
 πᾶσαν τὴν βουλήν¹⁵ τοῦ θεοῦ. Προσέχετε¹⁶ οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ 28
 ποιμνίῳ,¹⁷ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους,¹⁸
 ποιμαίνειν¹⁹ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ, ἣν περιποιήσατο²⁰
 διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ 29
 τὴν ἄφιξίν²¹ μου λύκοι²² βαρεῖς²³ εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι²⁴ τοῦ
 ποιμνίου:¹⁷ καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες 30
 διεστραμμένα,²⁵ τοῦ ἀποσπᾶν²⁶ τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ 31

¹ δημόσιος, public, publicly. ² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ³ Ἑλλήν, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁴ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁵ συναντάω, meet with, hence to happen. ⁶ δεσμός, οῦ, ὁ, chain, bond. ⁷ τίμιος, precious, honorable. ⁸ τελειῶω, fill, fulfill. ⁹ δρόμος, ου, ὁ, course, race. ¹⁰ διότι, because, on this account. ¹¹ μαρτύρομαι, affirm, testify. ¹² καθαρός, clean, pure. ¹³ ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ¹⁴ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁵ βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁶ προσέχω, take head of, attend to. ¹⁷ ποίμνιον, ου, τό, flock, little flock. ¹⁸ ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ¹⁹ ποιμαίνω, shepherd, rule. ²⁰ περιποιέω, acquire, purchase. ²¹ ἄφιξις, εως, ἡ, departure, arrival. ²² λύκος, ου, ὁ, wolf, jackal. ²³ βαρύς, heavy, burdensome. ²⁴ φείδομαι, spare, abstain. ²⁵ διαστρέφω, distort, pervert. ²⁶ ἀποσπάω, draw away, withdraw.

γρηγορεῖτε,¹ μνημονεύοντες² ὅτι τριετίαν³ νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ
 ἐπαυσάμην⁴ μετὰ δακρύων⁵ νουθετῶν⁶ ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν 32
 παρατίθεται⁷ ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,
 τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι,⁸ καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν⁹ ἐν τοῖς
 ἡγιασμένοις¹⁰ πασιν. Ἀργυρίου¹¹ ἢ χρυσίου¹² ἢ ἱματισμοῦ¹³ οὐδενὸς 33
 ἐπεθύμησα.¹⁴ Αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὓσιν 34
 μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν¹⁵ αἱ χεῖρες αὗται. Πάντα ὑπέδειξα¹⁶ ὑμῖν, ὅτι 35
 οὕτως κοπιῶντας¹⁷ δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι¹⁸ τῶν ἀσθενούντων,
 μνημονεύειν² τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν,
 Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ γόνατα¹⁹ αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς 36
 προσηύξατο. Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς²⁰ πάντων· καὶ ἐπιπεσόντες 37
 ἐπὶ τὸν τράχηλον²² τοῦ Παύλου κατεφίλουν²³ αὐτόν, ὀδυνώμενοι²⁴ 38
 μάλιστα²⁵ ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον
 αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέπεμπον²⁶ δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι²⁷ ἡμᾶς ἀποσπασθέντας²⁸ ἀπ' αὐτῶν, 21
 εὐθυδρομήσαντες²⁹ ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν,³⁰ τῇ δὲ ἐξῆς³¹ εἰς τὴν Ῥόδον,
 καὶ κεῖθεν³³ εἰς Πάταρα·³⁴ καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν³⁵ εἰς 2

¹ γρηγορέω, watch, keep watch. ² μνημονεύω, remember, make mention of. ³ τριετία, ας, ἡ, three years, space of three years. ⁴ παύω, cause to cease. ⁵ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ⁶ νουθετέω, admonish, exhort. ⁷ παρατίθημι, set before, entrust. ⁸ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁹ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁰ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹¹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹² χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ¹³ ἱματισμός, οῦ, ὁ, clothing. ¹⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁵ ὑπηρετέω, serve, minister to. ¹⁶ ὑποδείκνυμι, show, indicate. ¹⁷ κοπιῶ, toil, labor. ¹⁸ ἀντιλαμβάνομαι, help, take part in. ¹⁹ γόνυ, ατος, τό, knee. ²⁰ κλαυθμός, οῦ, ὁ, weeping, lamentation. ²¹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²² τράχηλος, ου, ὁ, neck. ²³ καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ²⁴ ὀδυνάω, torment, pain. ²⁵ μάλιστα, especially, most of all. ²⁶ προπέμπω, send before, send forth. ²⁷ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁸ ἀποσπάω, draw away, withdraw. ²⁹ εὐθυδρομέω, run a straight course. ³⁰ Κῶς, ἡ, Cos. ³¹ ἐξῆς, next, next in order. ³² Ῥόδος, ου, ἡ, Rhodes. ³³ καὶ κεῖθεν, and thence, and from there. ³⁴ Πάταρα, ων, τό, Patara. ³⁵ διαπεράω, cross over, pass through.

Φοινίκην,¹ ἐπιβάντες² ἀνήχθημεν.³ Ἀναφανέντες⁴ δὲ τὴν Κύπρον,⁵ 3
καὶ καταλιπόντες⁶ αὐτὴν εὐώνυμον,⁷ ἐπλέομεν⁸ εἰς Συρίαν,⁹ καὶ
κατήχθημεν¹⁰ εἰς Τύρον.¹¹ ἐκεῖσε¹² γὰρ ἦν τὸ πλοῖον
ἀποφορτιζόμενον¹³ τὸν γόμον.¹⁴ Καὶ ἀνευρόντες¹⁵ μαθητάς, 4
ἐπεμείναμεν¹⁶ αὐτοῦ¹⁷ ἡμέρας ἑπτά: οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ
τοῦ πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς 5
ἐξαρτίσαι¹⁸ τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων¹⁹
ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξίν καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως: καὶ
θέντες τὰ γόνατα²⁰ ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν²¹ προσηυξάμεθα. Καὶ 6
ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν² εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ
ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

Ἡμεῖς δέ, τὸν πλοῦν²² διανύσαντες²³ ἀπὸ Τύρου,¹¹ κατηντήσαμεν²⁴ εἰς 7
Πτολεμαῖδα,²⁵ καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν
μίαν παρ' αὐτοῖς. Τῇ δὲ ἐπαύριον²⁶ ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον 8
ἦλθον εἰς Καισάρειαν:²⁷ καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ
εὐαγγελιστοῦ,²⁸ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. Τούτῳ δὲ 9
ἦσαν θυγατέρες²⁹ παρθένοι³⁰ τέσσαρες προφητεύουσαι.³¹ 10
Ἐπιμενόντων¹⁶ δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κατήλθεν³² τις ἀπὸ τῆς
Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος.³³ Καὶ ἔλθων πρὸς ἡμᾶς, καὶ 11

¹ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ² ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ³ ἀνάγω, lead up, restore. ⁴ ἀναφαίνω, bring to light, cause to appear. ⁵ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁶ καταλείπω, leave, leave behind. ⁷ εὐώνυμος, of good name, euph. for left. ⁸ πλέω, sail. ⁹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹⁰ κατέγω, bring down, lead down. ¹¹ Τύρος, ου, ἡ, Tyre. ¹² ἐκεῖσε, there. ¹³ ἀποφορτίζομαι, unload, discharge. ¹⁴ γόμος, ου, ὁ, cargo, freight. ¹⁵ ἀνευρίσκω, find out, look for. ¹⁶ ἐπιμένω, continue, remain. ¹⁷ αὐτοῦ, there, here. ¹⁸ ἐξαρτίζω, finish, complete. ¹⁹ προπέμπω, send before, send forth. ²⁰ γόνυ, ατος, τό, knee. ²¹ αἰγιαλός, οῦ, ὁ, seashore, beach. ²² πλόος, ὁ, voyage. ²³ διανύω, complete, finish. ²⁴ καταντάω, come to, arrive. ²⁵ Πτολεμαῖς, ἡ, Ptolemais. ²⁶ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ²⁷ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²⁸ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²⁹ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ³⁰ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ³¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ³² κατέρχομαι, come down, go down. ³³ Ἄγαβος, ου, ὁ, Agabus.

ἄρας τὴν ζώνην¹ τοῦ Παύλου, δῆσας τε αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς
 χεῖρας εἶπεν, Τάδε² λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ
 ζώνη¹ αὕτη, οὕτως δῆσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
 παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, 12
 παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι,³ τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλὴμ. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ 13
 συνθρύπτοντές⁴ μου τὴν καρδίαν; Ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ
 καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐτοίμως⁵ ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ
 κυρίου Ἰησοῦ. Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν⁶ εἰπόντες, Τὸ 14
 θέλημα τοῦ κυρίου γενέσθω.

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς 15
 Ἱερουσαλὴμ. Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας⁷ σὺν 16
 ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν,⁸ Μνάσωνί⁹ τινι Κυπρίῳ,¹⁰ ἀρχαίῳ¹¹
 μαθητῇ.

Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως¹² ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ 17
 ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ¹³ εἰσῆει¹⁴ ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, 18
 πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ ἀσπασάμενος αὐτούς, 19
 ἐξηγεῖτο¹⁵ καθ' ἕνα καστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς
 διακονίας αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν κύριον, εἰπόντες 20

¹ζώνη, ης, ἡ, belt, girdle. ²ὅδε, this (here), this here. ³ἐντόπιος, local, belonging to the place. ⁴συνθρύπτω, break in pieces, crush. ⁵ἐτοίμως, readily. ⁶ἡσυχάζω, be still, be silent. ⁷Καισαρεία, ας, ἡ, Caesarea. ⁸ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁹Μνάσων, ωνος, ὁ, Mnason. ¹⁰Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ¹¹ἀρχαῖος, old, ancient. ¹²ἀσμένως, gladly, joyfully. ¹³ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ¹⁴εἰσεμι, enter, go in. ¹⁵ἐξηγέομαι, explain, describe.

αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι¹ μυριάδες² εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν
 πεπιστευκότων· καὶ πάντες ζηλωταὶ³ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν· 21
 κατηχήθησαν⁴ δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν⁵ διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως
 τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν⁶ αὐτοὺς
 τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσιν⁷ περιπατεῖν. Τί οὖν ἐστίν; Πάντως⁸ δεῖ 22
 πλῆθος συνελθεῖν· ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. Τοῦτο οὖν 23
 ποιήσον ὃ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν⁹ ἔχοντες
 ἐφ' ἑαυτῶν· τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι¹⁰ σὺν αὐτοῖς, καὶ 24
 δαπάνησον¹¹ ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωνται¹² τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσιν
 πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται⁴ περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς¹³ καὶ
 αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν 25
 ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν,¹⁴ κρίναντες μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ
 φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον¹⁵ καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν¹⁶
 καὶ πορνείαν.¹⁷ Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ 26
 ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς¹⁰ εἰσῆει¹⁸ εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων¹⁹ τὴν
 ἐκπλήρωσιν²⁰ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ,²¹ ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ
 ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά.²²

¹ πόσος, how many? how great? ² μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ³ ζηλωτής, οὐ, ὁ, Zealot, zealot. ⁴ κατηχέω, teach by word of mouth. ⁵ ἀποστασία, ας, ἡ, apostacy, abandonment. ⁶ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ⁷ ἔθος, ους, τό, custom. ⁸ πάντως, altogether, by all means. ⁹ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁰ ἀγνίζω, purify, cleanse. ¹¹ δαπανάω, spend, spend freely. ¹² ξυράω, shave. ¹³ στοιχέω, walk orderly, follow. ¹⁴ ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ¹⁵ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁶ πνικτός, strangled. ¹⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁸ εἰσεμι, enter, go in. ¹⁹ διαγγέλλω, publish abroad, proclaim. ²⁰ ἐκπλήρωσις, εως, ἡ, completion, fulfillment. ²¹ ἀγνισμός, οὐ, ὁ, purification. ²² προσφορά, ας, ἡ, offering, sacrifice.

Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι,¹ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας² 27
 Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι³ αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον⁴ πάντα τὸν ὄχλον,
 καὶ ἐπέβαλον⁵ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν, κράζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,⁶ 28
 βοηθεῖτε.⁷ Οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου
 καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ⁸ διδάσκων: ἔτι τε καὶ
 Ἑλληνας⁹ εἰσήγαγεν¹⁰ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κεκοίνωκεν¹¹ τὸν ἅγιον τόπον
 τοῦτον. Ἦσαν γὰρ ἐωρακότες Τρόφιμον¹² τὸν Ἐφέσιον¹³ ἐν τῇ πόλει 29
 σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον¹⁴ ὅτι εἰς τὸ ἱερόν εἰσήγαγεν¹⁰ ὁ Παῦλος. 30
 Ἐκινήθη¹⁵ τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ¹⁶ τοῦ λαοῦ: καὶ
 ἐπιλαβόμενοι¹⁷ τοῦ Παύλου εἴλκον¹⁸ αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ: καὶ εὐθέως
 ἐκλείσθησαν¹⁹ αἱ θύραι. Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη 31
 φάσις²⁰ τῷ χιλιάρχῳ²¹ τῆς σπείρης,²² ὅτι ὅλη συγκέχυται⁴
 Ἱερουσαλήμ: ὃς ἐξαυτῆς²³ παραλαβὼν στρατιώτας²⁴ καὶ 32
 ἑκατοντάρχους,²⁵ κατέδραμεν²⁶ ἐπ' αὐτούς: οἱ δέ, ἰδόντες τὸν
 χιλιάρχον²¹ καὶ τοὺς στρατιώτας,²⁴ ἐπαύσαντο²⁷ τύπτοντες²⁸ τὸν
 Παῦλον. Ἐγγίσας δὲ ὁ χιλιάρχος²¹ ἐπελάβετο¹⁷ αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσεν 33
 δεθῆναι ἀλύσεσιν³⁰ δυσίν: καὶ ἐπυνθάνετο³¹ τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστὶν
 πεποιηκώς. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων³² ἐν τῷ ὄχλῳ: μὴ δυνάμενος δὲ 34
 γνῶναι τὸ ἀσφαλές³³ διὰ τὸν θόρυβον,³⁴ ἐκέλευσεν²⁹ ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς

¹ συντελέω, complete, accomplish. ² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ³ θεάομαι, look at, behold. ⁴ συγχέω, confuse, confound. ⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁶ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ⁷ βοηθέω, come to the aid of. ⁸ πανταχοῦ, everywhere. ⁹ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁰ εἰσάγω, lead in, bring in. ¹¹ κοινώω, make common, defile. ¹² Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ¹³ Ἐφέσιος, Ephesian. ¹⁴ νομίζω, suppose, think. ¹⁵ κινέω, move, stir. ¹⁶ συνδρομή, ἡς, ἡ, running together. ¹⁷ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁸ ἐλκύω, drag, draw. ¹⁹ κλείω, shut, shut up. ²⁰ φάσις, εως, ἡ, report, announcement. ²¹ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ²² σπεῖρα, ης, ἡ, cohort. ²³ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ²⁴ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ²⁵ ἑκατοντάρχης, centurion. ²⁶ κατατρέχω, run down. ²⁷ παύω, cause to cease. ²⁸ τύπτω, smite, beat. ²⁹ κελεύω, order, command. ³⁰ ἀλυσίς, εως, ἡ, chain. ³¹ πυνθάνομαι, inquire, ask. ³² βοάω, cry aloud, shout. ³³ ἀσφαλής, certain, definite. ³⁴ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot.

τὴν παρεμβολήν.¹ Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς,² συνέβη³ 35
 βαστάζεσθαι⁴ αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν⁵ διὰ τὴν βίαν⁶ τοῦ ὄχλου. 36
 Ἦκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον, Αἶρε αὐτόν.

Μέλλων τε εἰσάγεσθαι⁷ εἰς τὴν παρεμβολήν¹ ὁ Παῦλος λέγει τῷ 37
 χιλιάρχῳ,⁸ Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν πρὸς σε; Ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστί⁹
 γινώσκεις; Οὐκ ἄρα¹⁰ σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος¹¹ ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν 38
 ἀναστατώσας¹² καὶ ἐξαγαγὼν¹³ εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους¹⁴
 ἄνδρας τῶν σικαρίων;¹⁵ Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι 39
 Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς¹⁶ τῆς Κιλικίας,¹⁷ οὐκ ἀσήμου¹⁸ πόλεως πολίτης:¹⁹
 δέομαι²⁰ δέ σου, ἐπιτρέψόν²¹ μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. 40
 Ἐπιτρέψαντος²¹ δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν²
 κατέσεισεν²² τῇ χειρὶ τῷ λαῷ: πολλῆς δὲ σιγῆς²³ γενομένης,
 προσεφώνει²⁴ τῇ Ἑβραϊδὶ²⁵ διαλέκτῳ²⁶ λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ²⁷ 22
 ἀπολογίας.²⁸

¹ παρεμβολή, ἤς, ἡ, camp, army. ² ἀναβαθμός, οὗ, ὁ, step, stairway. ³ συμβαίνω, come together, come to pass. ⁴ βαστάζω, bear, carry. ⁵ στρατιώτης, οὗ, ὁ, soldier. ⁶ βία, ας, ἡ, strength, force. ⁷ εἰσάγω, lead in, bring in. ⁸ χιλιάρχος, οὗ, ὁ, military tribune, captain. ⁹ Ἑλληνιστί, Greek language, in the Greek language. ¹⁰ ἄρα, so? (introduces a question). ¹¹ Αἰγύπιος, Egyptian. ¹² ἀναστατόω, stir up, disturb. ¹³ ἐξάγω, lead out. ¹⁴ τετρακισχιλιοί, four thousand, 4000. ¹⁵ σικάριος, οὗ, ὁ, dagger man, assassin. ¹⁶ Ταρσεύς, ἑως, ὁ, Tarsian, belonging to Tarsus. ¹⁷ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁸ ἀσημος, insignificant, undistinguished. ¹⁹ πολίτης, οὗ, ὁ, citizen. ²⁰ δέομαι, ask, request. ²¹ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²² κατασειώ, shake, motion. ²³ σιγή, ἤς, ἡ, silence, quiet. ²⁴ προσφωνέω, call to, summon. ²⁵ Ἑβραῖς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ²⁶ διάλεκτος, οὗ, ἡ, speech, language. ²⁷ νυνί, now, already. ²⁸ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense.

Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ ¹ διαλέκτῳ ² προσεφώνει ³ αὐτοῖς, μᾶλλον ⁴ 2
παρέσχον ⁵ ἡσυχίαν. Καί φησιν,

Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ ⁶ τῆς Κιλικίας, ⁷ 3
ἀνατεθραμμένος ⁸ δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, ⁹
πεπαιδευμένος ¹⁰ κατὰ ἀκρίβειαν ¹¹ τοῦ πατρῷου ¹² νόμου, ζηλωτῆς ¹³
ὑπάρχων τοῦ θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον: ὃς ταύτην τὴν ⁴
ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων ¹⁴ καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς
ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας. Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ ⁵
πρεσβυτέριον: ¹⁵ παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς ¹⁶ δεξάμενος πρὸς τοὺς
ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ¹⁷ ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ¹⁸ ὄντας
δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. ¹⁹ Ἐγένετο δέ μοι ⁶
πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ, ¹⁷ περὶ μεσημβρίαν, ²⁰
ἐξαίφνης ²¹ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι ²² φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. ⁷
Ἐπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος, ²³ καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, Σαούλ,
Σαούλ, τί με διώκεις; Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶ, κύριε; Εἶπέν τε πρὸς ⁸
με, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ²⁴ ὃν σὺ διώκεις. Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ⁹
ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, ²⁵ καὶ ἔμβοβοι ²⁶ ἐγένοντο: τὴν δὲ φωνὴν
οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. Εἶπον δέ, Τί ποιήσω, κύριε; Ὁ δὲ ¹⁰
κύριος εἶπεν πρὸς με, Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν: ¹⁷ κάκει ²⁷ σοι

¹ Ἑβραῖς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ² διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ³ προσφωνέω, call to, summon. ⁴ παρέχω, offer, afford. ⁵ ἡσυχία, ας, ἡ, stillness, silence. ⁶ Ταρσός, ου, ἡ, Tarsus. ⁷ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ⁸ ἀνατρέφω, nurture, care for. ⁹ Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ¹⁰ παιδεύω, teach, educate. ¹¹ ἀκρίβεια, ας, ἡ, exactness, precision. ¹² πατρῷος, paternal, received from one's father. ¹³ ζηλωτής, ου, ὁ, Zealot, zealot. ¹⁴ δεσμεύω, bind together, tie into a bundle. ¹⁵ πρεσβυτέριον, ου, τό, body of elders, assembly of elders. ¹⁶ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁷ Δαμασκός, ου, ἡ, Damascus. ¹⁸ ἐκεῖσε, there. ¹⁹ τιμωρέω, punish. ²⁰ μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ²¹ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ²² περιαστράπτω, shine around, flash around. ²³ ἔδαφος, ους, τό, ground, base. ²⁴ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ²⁵ θεάομαι, look at, behold. ²⁶ ἔμβοβος, terrified, frightened. ²⁷ κάκει, and there.

λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται¹ σοι ποιῆσαι. Ὡς δὲ οὐκ 11
 ἐνέβλεπον² ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος³ ὑπὸ
 τῶν συνόντων⁴ μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν.⁵ Ἀνανίας⁶ δέ τις, ἀνὴρ 12
 εὐσεβὴς⁷ κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν
 κατοικούντων Ἰουδαίων, ἐλθὼν πρὸς με καὶ ἐπιστὰς⁸ εἶπέν μοι, 13
 Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον.⁹ Κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα⁹ εἰς αὐτόν.
 Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό¹⁰ σε γνῶναι τὸ 14
 θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ
 στόματος αὐτοῦ. Ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν 15
 ἐώρακας καὶ ἤκουσας. Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς βάπτισαι καὶ 16
 ἀπόλουσαι¹¹ τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου.
 Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένου 17
 μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει,¹² καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά 18
 μοι, Σπεῦσον¹³ καὶ ἔξελθε ἐν τάχει¹⁴ ἐξ Ἱερουσαλήμ: διότι¹⁵ οὐ
 παραδέξονται¹⁶ σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. Κἀγὼ εἶπον, Κύριε, 19
 αὐτοὶ ἐπίστανται¹⁷ ὅτι ἐγὼ ἡμην φυλακίζων¹⁸ καὶ δέρων¹⁹ κατὰ τὰς
 συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ: καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο²⁰ τὸ αἷμα 20
 Στεφάνου²¹ τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμην ἐφeskτῶς⁸ καὶ
 συνευδοκῶν²² τῇ ἀναιρέσει²³ αὐτοῦ, φυλάσσω τὰ ἱμάτια τῶν
 ἀναιρούντων²⁴ αὐτόν. Καὶ εἶπεν πρὸς με, Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη 21

¹ τάσσω, arrange, appoint. ² ἐμβλέπω, look at, look into. ³ χειραγωγέω, lead by the hand. ⁴ σύνειμι, be with, come together. ⁵ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ⁶ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁷ εὐσεβής, pious, devout. ⁸ ἐφίστημι, stand over, come upon. ⁹ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ¹⁰ προχειρίζομαι, determine, appoint. ¹¹ ἀπολούω, wash off, wash away. ¹² ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹³ σπεύδω, hasten, urge on. ¹⁴ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹⁵ διότι, because, on this account. ¹⁶ παραδέχομαι, receive, accept. ¹⁷ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁸ φυλακίζω, take into custody, imprison. ¹⁹ δέρω, beat, flay. ²⁰ ἐκχέω, pour out, shed. ²¹ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ²² συνευδοκέω, consent, approve. ²³ ἀνείρεσις, εως, ἡ, murder, killing. ²⁴ ἀναιρέω, take up, kill.

μακρὰν¹ ἐξαποστελῶ² σε.

Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν³ τὴν φωνὴν 22
αὐτῶν λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθήκεν⁴
αὐτὸν ζῆν. Κραζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ρίπτούντων⁵ τὰ ἱμάτια, καὶ 23
κονιορτὸν⁶ βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα,⁷ ἐκέλευσεν⁸ αὐτὸν ὁ χιλιάρχος⁹ 24
ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν,¹⁰ εἰπὼν μᾶστιξιν¹¹ ἀνετάζεσθαι¹² αὐτόν,
ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν¹³ οὕτως ἐπεφώνουν¹⁴ αὐτῷ. Ὡς δὲ προέτεινεν 25
αὐτὸν τοῖς ἱμάσιν,¹⁶ εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἑκατόνταρχον¹⁷ ὁ Παῦλος,
Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον¹⁸ καὶ ἀκατάκριτον¹⁹ ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν;²⁰ 26
Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος,¹⁷ προσελθὼν ἀπήγγειλεν τῷ χιλιάρχῳ⁹
λέγων, Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός¹⁸
ἐστιν. Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος⁹ εἶπεν αὐτῷ, Λέγε μοι, εἰ σὺ 27
Ῥωμαῖός¹⁸ εἶ; Ὁ δὲ ἔφη, Ναί. Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος,⁹ Ἐγὼ πολλοῦ 28
κεφαλαίου²¹ τὴν πολιτείαν²² ταύτην ἐκτησάμην.²³ Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη,
Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν²⁴ ἀπ' αὐτοῦ οἱ 29
μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν.¹² Καὶ ὁ χιλιάρχος⁹ δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς
ὅτι Ῥωμαῖός¹⁸ ἐστιν, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς.

¹ μακρὰν, far away. ² ἐξαποστελλῶ, send forth. ³ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁴ καθήκω, be proper or fitting, it is fitting. ⁵ ρίπτέω, throw away. ⁶ κονιορτός, οὐ, ὁ, dust. ⁷ ἀήρ, ος, ὁ, air. ⁸ κελεύω, order, command. ⁹ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹⁰ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ¹¹ μᾶστιξ, ἰγος, ἡ, whip, scourge. ¹² ἀνετάζω, examine judicially. ¹³ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁴ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ¹⁵ προτείνω, stretch out, spread out. ¹⁶ ἱμάς, ἄντος, ὁ, thong, strap. ¹⁷ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁸ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹⁹ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ²⁰ μαστίζω, whip, scourge. ²¹ κεφάλαιον, ου, τό, main thing, main point. ²² πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ²³ κτάομαι, acquire, win. ²⁴ ἀφίστημι, withdraw, depart.

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹ βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές,² τὸ τί κατηγορεῖται³ 30
 παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν,⁴ καὶ ἐκέλευσεν⁵
 ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον⁶ αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν⁷
 τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

Ἀτενίσας⁸ δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ⁶ εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ 23
 συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι⁹ τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. Ὁ 2
 δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας¹⁰ ἐπέταξεν¹¹ τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν¹²
 αὐτοῦ τὸ στόμα. Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, Τύπτειν¹² σε 3
 μέλλει ὁ θεός, τοῖχες¹³ κεκονιαμένε:¹⁴ καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν
 νόμον, καὶ παρανομῶν¹⁵ κελεύεις⁵ με τύπτεσθαι;¹² Οἱ δὲ παρεστῶτες 4
 εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς;¹⁶ Ἔφη τε ὁ Παῦλος, Οὐκ 5
 ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς: γέγραπται γάρ, Ἄρχοντα τοῦ
 λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.¹⁷ Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν 6
 Σαδδουκαίων,¹⁸ τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ,⁶
 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου: περὶ ἐλπίδος
 καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, 7
 ἐγένετο στάσις¹⁹ τῶν Φαρισαίων, καὶ ἐσχίσθη²⁰ τὸ πλῆθος. 8
 Σαδδουκαῖοι¹⁸ μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον,
 μήτε πνεῦμα: Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν²¹ τὰ ἀμφότερα.²² Ἐγένετο 9

¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ² ἀσφαλές, certain, definite. ³ κατηγορέω, accuse, charge. ⁴ δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ⁵ κελεύω, order, command. ⁶ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁷ κατάγω, bring down, lead down. ⁸ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁹ πολιτεύομαι, live one's life, live as a citizen. ¹⁰ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ¹¹ ἐπιτάσσω, command, give order. ¹² τύπτω, smite, beat. ¹³ τοῖχος, ου, ὁ, wall. ¹⁴ κονιάω, whitewash. ¹⁵ παρανομέω, break the law. ¹⁶ λοιδορέω, abuse, revile. ¹⁷ κακῶς, badly, evilly. ¹⁸ Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ¹⁹ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ²⁰ σχίζω, split, separate. ²¹ ὁμολογέω, confess, profess. ²² ἀμφότεροι, both, both of two.

δὲ κραυγὴ¹ μεγάλη· καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν
 Φαρισαίων διεμάχοντο² λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ
 ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ
 θεομαχῶμεν.³ Πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως,⁴ εὐλαβηθεῖς⁵ ὁ 10
 χιλιάρχος⁶ μὴ διασπασθῇ⁷ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσεν⁸ τὸ
 στράτευμα⁹ καταβῆναι καὶ ἄρπάσαι¹⁰ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν
 τε εἰς τὴν παρεμβολήν.¹¹

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ¹² νυκτὶ ἐπιστὰς¹³ αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν, Θάρσει¹⁴ Παῦλε· 11
 ὥς γὰρ διεμαρτύρω¹⁵ τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτως σε δεῖ καὶ
 εἰς Ῥώμην¹⁶ μαρτυρῆσαι.

Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν,¹⁷ 12
 ἀνεθεμάτισαν¹⁸ ἑαυτούς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὔ
 ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα¹⁹ οἱ 13
 ταύτην τὴν συνωμοσίαν²⁰ πεπονηκότες· οἵτινες προσελθόντες τοῖς 14
 ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, Ἀναθέματι²¹
 ἀνεθεματίσαμεν¹⁸ ἑαυτούς, μηδενὸς γεύσασθαι²² ἕως οὔ
 ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε²³ τῷ 15
 χιλιάρχῳ⁶ σὺν τῷ συνεδρίῳ,²⁴ ὅπως αὔριον²⁵ αὐτὸν καταγάγῃ²⁶ πρὸς

¹ κραυγὴ, ἤς, ἡ, outcry, crying. ² διαμάχομαι, contend sharply, strive greatly. ³ θεομαχέω, fight against God. ⁴ στάσις, εἰς, ἡ, standing, rebellion. ⁵ εὐλαβέομαι, reverence, respect. ⁶ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁷ διασπάω, tear apart, burst. ⁸ κελεύω, order, command. ⁹ στράτευμα, τος, τό, expedition, army. ¹⁰ ἄρπάζω, seize, snatch. ¹¹ παρεμβολή, ἤς, ἡ, camp, army. ¹² ἐπιούσα, ἡς, ἡ, next day. ¹³ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁴ θαρσέω, of good courage, of good cheer. ¹⁵ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁶ Ῥώμη, ἡς, ἡ, Rome, strength. ¹⁷ συστροφὴ, ἡς, ἡ, unruly gathering, conspiracy. ¹⁸ ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ¹⁹ τεσσαράκοντα, forty, 40. ²⁰ συνωμοσία, ας, ἡ, conspiracy, plot. ²¹ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ²² γεύομαι, taste, experience. ²³ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²⁴ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²⁵ αὔριον, tomorrow. ²⁶ κατάγω, bring down, lead down.

ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν¹ ἀκριβέστερον² τὰ περὶ αὐτοῦ:
 ἡμεῖς δέ, πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτόν, ἔτοιμοί³ ἔσμεν τοῦ ἀνελεῖν⁴ αὐτόν. 16
 Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς⁵ Παύλου τὸ ξενεδρον,⁶
 παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολήν,⁷ ἀπήγγειλεν τῷ
 Παύλῳ. Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἑκατοντάρχων⁸ 17
 ἔφη, Τὸν νεανίαν⁹ τοῦτον ἀπάγαγε¹⁰ πρὸς τὸν χιλιάρχον·¹¹ ἔχει γάρ τι
 ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν 18
 χιλιάρχον,¹¹ καὶ φησιν, Ὁ δέσμιος¹² Παῦλος προσκαλεσάμενός με
 ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν⁹ ἀγαγεῖν πρὸς σε, ἔχοντά τι λαλήσαι
 σοι. Ἐπιλαβόμενος¹³ δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος,¹¹ καὶ 19
 ἀναχωρήσας¹⁴ κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο,¹⁵ Τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι
 μοι; Εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο¹⁶ τοῦ ἐρωτῆσαί σε, ὅπως 20
 αὔριον¹⁷ εἰς τὸ συνέδριον¹⁸ καταγάγῃς¹⁹ τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντά τι
 ἀκριβέστερον² πυνθάνεσθαι¹⁵ περὶ αὐτοῦ. Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς: 21
 ἐνεδρεύουσιν²⁰ γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα,²¹
 οἵτινες ἀνεθεμάτισαν²² ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὔ
 ἀνέλωσιν⁴ αὐτόν: καὶ νῦν ἔτοιμοί³ εἰσιν προσδεχόμενοι²³ τὴν ἀπὸ σοῦ
 ἐπαγγελίαν. Ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος¹¹ ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν,⁹ 22
 παραγγείλας Μηδενὶ ἐκλαλῆσαι²⁴ ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας²⁵ πρὸς με. 23
 Καὶ προσκαλεσάμενος²⁶ δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων⁸ εἶπεν,

¹ διαγινώσκω, distinguish, decide. ² ἀκριβῶς, carefully, accurately. ³ ἔτοιμος, ready, prepared. ⁴ ἀναιρέω, take up, kill. ⁵ ἀδελφή, ἥς, ἡ, sister. ⁶ ξενεδρον, ου, τό, ambush. ⁷ παρεμβολή, ἥς, ἡ, camp, army. ⁸ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁹ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ¹⁰ ἀπάγω, lead away, lead. ¹¹ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹² δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹³ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁴ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ¹⁵ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁶ συντίθημι, agree, make an agreement. ¹⁷ αὔριον, tomorrow. ¹⁸ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁹ κατὰγω, bring down, lead down. ²⁰ ἐνεδρεύω, lie in wait, plot. ²¹ τεσσαράκοντα, forty, 40. ²² ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ²³ προσδέχομαι, receive, wait for. ²⁴ ἐκλαλέω, tell, speak out. ²⁵ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²⁶ προσκαλέω, summon.

Ἐτοιμάσατε στρατιώτας¹ διακοσίους² ὅπως πορευθῶσιν ἕως
 Καισαρείας,³ καὶ ἵππεῖς⁴ ἑβδομήκοντα,⁵ καὶ δεξιολάβους⁶ διακοσίους,²
 ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός· κτήνη⁷ τε παραστῆσαι, ἵνα 24
 ἐπιβιβάσαντες⁸ τὸν Παῦλον διασώσωσιν⁹ πρὸς Φήλικα¹⁰ τὸν
 ἡγεμόνα·¹¹ γράψας ἐπιστολὴν¹² περιέχουσαν¹³ τὸν τύπον¹⁴ τοῦτον: 25

Κλαύδιος¹⁵ Λυσίας¹⁶ τῷ κρατίστῳ¹⁷ ἡγεμόνι¹¹ Φήλικι¹⁰ χαίρειν. Τὸν 26
 ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα¹⁸ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα
 ἀναιρεῖσθαι¹⁹ ὑπ' αὐτῶν, ἐπιστάς²⁰ σὺν τῷ στρατεύματι²¹ ἐξειλόμην²²
 αὐτόν, μαθὼν²³ ὅτι Ῥωμαῖός²⁴ ἐστιν. Βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν 28
 αἰτίαν²⁵ δι' ἣν ἐνεκάλουν²⁶ αὐτῷ, κατήγαγον²⁷ αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον
 αὐτῶν· ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον²⁶ περὶ ζητημάτων²⁹ τοῦ νόμου αὐτῶν, 29
 μηδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν³⁰ ἔγκλημα³¹ ἔχοντα. Μηνυθείσης³² δέ 30
 μοι ἐπιβουλῆς³³ εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,
 ἐξαυτῆς³⁴ ἔπεμψα πρὸς σε, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς³⁵ λέγειν
 τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. Ἐρρωσο.³⁶

¹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ² διακόσιοι, two hundred, 200. ³ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁴ ἵππεύς, ἕως, ὁ, horseman, cavalryman. ⁵ ἑβδομήκοντα, seventy, 70. ⁶ δεξιολάβος, ου, ὁ, one posted on the right hand. ⁷ κτήνος, ους, τό, beast of burden. ⁸ ἐπιβιβάζω, put on, place upon. ⁹ διασώζω, save, bring safely to. ¹⁰ Φήλιξ, ικος, ὁ, Felix. ¹¹ ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ¹² ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹³ περιέχω, surround, seize. ¹⁴ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁵ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ¹⁶ Λυσίας, ου, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ¹⁷ κράτιστος, most noble, most excellent. ¹⁸ συλλαμβάνω, take, conceive. ¹⁹ ἀναιρέω, take up, kill. ²⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²¹ στράτευμα, τος, τό, expedition, army. ²² ἐξαιρέω, take out, deliver. ²³ μαθάνω, learn, ascertain. ²⁴ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ²⁵ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁶ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ²⁷ κατὰγω, bring down, lead down. ²⁸ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²⁹ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ³⁰ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ³¹ ἔγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ³² μηνύω, make known, report. ³³ ἐπιβουλή, ἡς, ἡ, plot, plot against. ³⁴ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ³⁵ κατηγορός, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ³⁶ βῶννυμι, strengthen, farewell.

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται,¹ κατὰ τὸ διατεταγμένον² αὐτοῖς, ἀναλαβόντες³ 31
 τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.⁴ Τῇ δὲ 32
 ἐπαύριον⁵ ἔασαντες⁶ τοὺς ἵππεῖς⁷ πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν
 εἰς τὴν παρεμβολήν·⁸ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν,⁹ καὶ 33
 ἀναδόντες¹⁰ τὴν ἐπιστολήν¹¹ τῷ ἡγεμόνι,¹² παρέστησαν καὶ τὸν
 Παῦλον αὐτῷ. Ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμών,¹² καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας 34
 ἐπαρχίας¹³ ἐστίν, καὶ πυθόμενος¹⁴ ὅτι ἀπὸ Κιλικίας,¹⁵ Διακούσομαι¹⁶ 35
 σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί¹⁷ σου παραγένωνται. Ἐκέλευσέν¹⁸ τε
 αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ¹⁹ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας²⁰ μετὰ τῶν 24
 πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος²¹ Τερτύλλου²² τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν²³
 τῷ ἡγεμόνι¹² κατὰ τοῦ Παύλου. Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο 2
 κατηγορεῖν²⁴ ὁ Τέρτυλλος²² λέγων,

Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες²⁵ διὰ σοῦ, καὶ κατορθωμάτων²⁶
 γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς²⁷ προνοίας,²⁸ πάντῃ²⁹ τε καὶ 3
 πανταχοῦ³⁰ ἀποδεχόμεθα,³¹ κράτιστε³² Φῆλιξ,³³ μετὰ πάσης
 εὐχαριστίας.³⁴ Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω,³⁵ παρακαλῶ 4

¹στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ²διατάσσω, command, give orders to. ³ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁴Ἀντιπατρίς, ἰδος, ἡ, Antipatris. ⁵ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁶ἔαω, permit, allow. ⁷ἵππεύς, ἑως, ὁ, horseman, cavalryman. ⁸παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ⁹Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁰ἀναδίδωμι, deliver, hand over. ¹¹ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹²ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ¹³ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ¹⁴πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹⁵Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁶διακούω, give a hearing, hear throughout. ¹⁷κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ¹⁸κελεύω, order, command. ¹⁹πραιτώριον, ου, τό, palace (of the governor). ²⁰Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ²¹ῥήτωρ, ορος, ὁ, advocate, attorney. ²²Τέρτυλλος, ου, ὁ, Tertullus. ²³ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²⁴κατηγορέω, accuse, charge. ²⁵τυγχάνω, obtain, happen. ²⁶κατόρθωμα, anything happily and successfully accomplished. ²⁷σός, your, yours. ²⁸πρόνοια, ας, ἡ, forethought, foresight. ²⁹πάντῃ, in every way. ³⁰πανταχοῦ, everywhere. ³¹ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ³²κράτιστος, most noble, most excellent. ³³Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ³⁴εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ³⁵ἐγκόπτω, impede, detain.

ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως¹ τῇ σῇ² ἐπιεικείᾳ.³ Εὐρόντες γὰρ τὸν 5
 ἄνδρα τοῦτον λοιμόν,⁴ καὶ κινοῦντα⁵ στάσιν⁶ πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις
 τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην,⁷ πρωτοστάτην⁸ τε τῆς τῶν Ναζωραίων⁹
 αἵρέσεως¹⁰· ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι¹¹· ὃν καὶ 6
 ἐκρατήσαμεν· παρ' οὗ δυνήσῃ, αὐτὸς ἀνακρίνας,¹² περὶ πάντων 7
 τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν¹³ αὐτοῦ. Συνεπέθεντο δὲ 9
 καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες¹⁴ ταῦτα οὕτως ἔχειν.

Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος¹⁵ αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος¹⁶ λέγειν, 10

Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν¹⁷ τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος,¹⁸
 εὐθυμότερον¹⁹ τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι,²⁰ δυναμένου σου 11
 γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι δεκαδύο,²¹ ἀφ' ἧς ἀνέβην
 προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς 12
 τινα διαλεγόμενον²² ἢ ἐπισύστασιν²³ ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν. Οὔτε παραστήσαί με δύνανται 13
 περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσίν¹³ μου. Ὁμολογῶ²⁴ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ 14
 τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν,¹⁰ οὕτως λατρεύω²⁵ τῷ πατρώῳ²⁶ θεῷ,
 πιστεύων πᾶσιν τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις
 γεγραμμένοις· ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι 15

¹ συντόμως, briefly, concisely. ² σός, your, yours. ³ ἐπιεικεία, ας, ἡ, kindness, gentleness. ⁴ λοιμός, οὐ, ὁ, pestilence, plague. ⁵ κινέω, move, stir. ⁶ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ⁷ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ⁸ πρωτοστάτης, ου, ὁ, leader, ringleader. ⁹ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁰ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹¹ βεβηλῶ, profane, desecrate. ¹² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹³ κατηγορέω, accuse, charge. ¹⁴ φάσκω, affirm, assert. ¹⁵ νεύω, nod, beckon (as a sign). ¹⁶ ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ¹⁷ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹⁸ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁹ εὐθυμος, cheerful, encouraged. ²⁰ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ²¹ δεκαδύο, twelve, 12. ²² διαλέγομαι, dispute, reason. ²³ ἐπισύστασις, εως, ἡ, gathering, concourse. ²⁴ ὁμολογέω, confess, profess. ²⁵ λατρεύω, serve, worship. ²⁶ πατρώος, paternal, received from one's father.

προσδέχονται,¹ ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ
 ἀδίκων.² Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ,³ ἀπρόσκοπον⁴ συνείδησιν ἔχων 16
 πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. Δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων 17
 παρεγενόμην ἐλεημοσύνας⁵ ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς:
 ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον⁷ ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ 18
 θορύβου,⁸ τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας⁹ Ἰουδαῖοι: οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ παρεῖναι¹⁰ 19
 καὶ κατηγορεῖν¹¹ εἴ τι ἔχοιεν πρὸς με. Ἡ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, τί 20
 εὔρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα,¹² στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου,¹³ ἢ περὶ 21
 μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἔκραξα ἐστῶς ἐν αὐτοῖς, ὅτι Περὶ
 ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ¹⁴ ἀνεβάλετο¹⁵ αὐτούς, ἀκριβέστερον¹⁶ εἰδὼς 22
 τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν, Ὅταν Λυσίας¹⁷ ὁ χιλιάρχος¹⁸ καταβῇ,
 διαγνώσομαι¹⁹ τὰ καθ' ὑμᾶς: διαταξάμενός²⁰ τε τῷ ἑκατοντάρχῃ²¹ 23
 τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν,²² καὶ μηδένα κωλύειν²³ τῶν
 ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν²⁴ ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινάς, παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ¹⁴ σὺν Δρουσίλλῃ²⁵ τῇ 24
 γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαία, μετεπέμψατο²⁶ τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν
 αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως. Διαλεγόμενου²⁷ δὲ αὐτοῦ περὶ 25

¹ προσδέχομαι, receive, wait for. ² ἄδικος, unjust, unrighteous. ³ ἀσκέω, practice, engage in. ⁴ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ⁵ ἐλεημοσύνη, ἡς, ἡ, alms, alms-giving. ⁶ προσφορά, ἁς, ἡ, offering, sacrifice. ⁷ ἁγνίζω, purify, cleanse. ⁸ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ⁹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁰ πάρεμι, be present, have arrived. ¹¹ κατηγορέω, accuse, charge. ¹² ἀδίκημα, τος, τό, wrong, injury. ¹³ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁴ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ¹⁵ ἀναβάλλω, postpone, defer. ¹⁶ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁷ Λυσίας, ου, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ¹⁸ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹⁹ διαγινώσκω, distinguish, decide. ²⁰ διατάσσω, command, give orders to. ²¹ ἑκατοντάρχης, centurion. ²² ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ²³ κωλύω, forbid, hinder. ²⁴ ὑπηρετέω, serve, minister to. ²⁵ Δρουσίλλα, ἡς, ἡ, Drusilla. ²⁶ μεταπέμπω, send for, summon. ²⁷ διαλέγομαι, dispute, reason.

δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας¹ καὶ τοῦ κρίματος² τοῦ μέλλοντος
 ἔσεσθαι, ἔμφοβος³ γενόμενος ὁ Φῆλιξ⁴ ἀπεκρίθη, Τὸ νῦν ἔχον
 πορεύου· καιρὸν δὲ μεταλαβὼν⁵ μετακαλέσομαι⁶ σε· ἅμα⁷ καὶ 26
 ἐλπίζων ὅτι χρήματα⁸ δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὅπως λύση
 αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον⁹ αὐτὸν μεταπεμπόμενος¹⁰ ὠμίλει¹¹ αὐτῷ. 27
 Διετίας¹² δὲ πληρωθείσης, ἔλαβεν διάδοχον¹³ ὁ Φῆλιξ⁴ Πόρκιον¹⁴
 Φῆστον·¹⁵ θέλων τε χάριτας καταθέσθαι¹⁶ τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ⁴
 κατέλιπεν¹⁷ τὸν Παῦλον δεδεμένον.

Φῆστος¹⁵ οὖν ἐπιβὰς¹⁸ τῇ ἐπαρχίᾳ,¹⁹ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς 25
 Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας.²⁰ Ἐνεφάνισαν²¹ δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς 2
 καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν
 αὐτόν, αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψῃται¹⁰ αὐτὸν εἰς 3
 Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν²² ποιοῦντες ἀνελεῖν²³ αὐτόν κατὰ τὴν ὁδόν. Ὁ 4
 μὲν οὖν Φῆστος¹⁵ ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ,²⁰
 ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει²⁴ ἐκπορεύεσθαι. Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, 5
 φησὶν, συγκαταβάντες,²⁵ εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ,
 κατηγορεῖτωσαν²⁶ αὐτοῦ.

¹ ἐγκράτεια, ας, ἡ, mastery, self-control. ² κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ³ ἔμφοβος, terrified, frightened. ⁴ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ⁵ μεταλαμβάνω, partake of, share. ⁶ μετακαλέω, send for. ⁷ ἅμα, at the same time. ⁸ χρήμα, τος, τό, wealth, money. ⁹ πυκνός, frequent, numerous. ¹⁰ μεταπέμπω, send for, summon. ¹¹ ὠμιλέω, converse, speak. ¹² διετία, ας, ἡ, space of two years, two years. ¹³ διάδοχος, ου, ὁ, successor. ¹⁴ Πόρκιος, ου, ὁ, Porcius. ¹⁵ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁶ κατατίθημι, lay (down), place. ¹⁷ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁸ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹⁹ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ²⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²¹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²² ἐνέδρα, ας, ἡ, ambush, plot. ²³ ἀναιρέω, take up, kill. ²⁴ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ²⁵ συγκαταβαίνω, go down with someone, go down with. ²⁶ κατηγορέω, accuse, charge.

Διατρίψας¹ δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα,² καταβάς εἰς 6
 Καισάρειαν,³ τῇ ἐπαύριον⁴ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος⁵ ἐκέλευσεν⁶ τὸν
 Παῦλον ἀχθῆναι. Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν⁷ οἱ ἀπὸ 7
 Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα⁸
 αἰτιώματα⁹ φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον¹⁰ ἀποδείξαι,¹¹ 8
 ἀπολογουμένου¹² αὐτοῦ ὅτι Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε
 εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς Καίσαρά¹³ τι ἥμαρτον. Ὁ Φῆστος¹⁴ δὲ τοῖς 9
 Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι,¹⁵ ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν,
 Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβάς, ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ;
 Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, Ἐπὶ τοῦ βήματος⁵ Καίσαρος ἐστώς εἰμι, οὗ¹⁶ με 10
 δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα,¹⁷ ὥς καὶ σὺ κάλλιον¹⁸
 ἐπιγινώσκεις. Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ¹⁷ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ 11
 παραιτοῦμαι¹⁹ τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὔτοι
 κατηγοροῦσίν²⁰ μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι.²¹ Καίσαρα
 ἐπικαλοῦμαι. Τότε ὁ Φῆστος¹⁴ συλλαλήσας²² μετὰ τοῦ συμβουλίου 12
 ἀπεκρίθη, Καίσαρα¹³ ἐπικέκλησαι; Ἐπὶ Καίσαρα¹³ πορεύσῃ.

Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων²⁴ τινῶν, Ἀγρίππας²⁵ ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη²⁶ 13
 κατήντησαν²⁷ εἰς Καισάρειαν,³ ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον.¹⁴ Ὡς δὲ 14
 πλείους ἡμέρας διέτριβεν¹ ἐκεῖ, ὁ Φῆστος¹⁴ τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο²⁸ τὰ

¹ διατρίβω, continue, tarry. ² δέκα, ten, 10. ³ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁴ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁵ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁶ κελεύω, order, command. ⁷ περιῖσθηναι, stand around, avoid. ⁸ βαρὺς, heavy, burdensome. ⁹ αἰτίωμα, τος, τό, charge, complaint. ¹⁰ ἰσχύω, be strong, able. ¹¹ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹² ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹³ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ¹⁴ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁵ κατατίθηναι, lay (down), place. ¹⁶ οὗ, where, when. ¹⁷ ἀδικέω, do wrong, harm. ¹⁸ κάλλιον, very well. ¹⁹ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ²⁰ κατηγορέω, accuse, charge. ²¹ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²² συλλαλέω, talk with, discuss. ²³ συμβούλιον, ου, τό, counsel, council. ²⁴ διαγίνομαι, go through, pass. ²⁵ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ²⁶ Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ²⁷ καταντάω, come to, arrive. ²⁸ ἀνατίθηναι, set forth, declare.

κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων, Ἄνὴρ τίς ἐστιν καταλελειμμένος¹ ὑπὸ
 Φήλικος² δέσμιος,³ περὶ οὗ, γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, 15
 ἐνεφάνισαν⁴ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων,
 αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην.⁵ Πρὸς οὓς ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν 16
 ἔθος⁶ Ῥωμαίοις⁷ χαρίζεσθαι⁸ τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν,⁹ πρὶν¹⁰ ἢ ὁ
 κατηγορούμενος¹¹ κατὰ πρόσωπον ἔχει τοὺς κατηγοροὺς,¹² τόπον τε
 ἀπολογίας¹³ λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος.¹⁴ Συνελθόντων οὖν αὐτῶν 17
 ἐνθάδε,¹⁵ ἀναβολὴν¹⁶ μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἐξῆς¹⁷ καθίσας ἐπὶ
 τοῦ βήματος,¹⁸ ἐκέλευσα¹⁹ ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα: περὶ οὗ σταθέντες οἱ 18
 κατήγοροι¹² οὐδεμίαν αἰτίαν²⁰ ἐπέφερον²¹ ὧν ὑπενόουν²² ἐγώ, 19
 ζητήματα²³ δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας²⁴ εἶχον πρὸς αὐτόν,
 καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος,²⁵ ὃν ἔφασκεν²⁶ ὁ Παῦλος ζῆν. 20
 Ἀπορούμενος²⁷ δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν,²⁸ ἔλεγον, εἰ βούλοιο
 πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, κακεῖ²⁹ κρίνεσθαι περὶ τούτων. Τοῦ δὲ 21
 Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ³⁰
 διάγνωσιν,³¹ ἐκέλευσα¹⁹ τηρεῖσθαι αὐτόν, ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς
 Καίσαρα.³² Ἀγρίππας³³ δὲ πρὸς τὸν Φῆστον³⁴ ἔφη, Ἐβουλόμην καὶ 22
 αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Ὁ δέ, Αὔριον,³⁵ φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

¹ καταλείπω, leave, leave behind. ² Φήλιξ, ικος, ὁ, Felix. ³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁴ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ⁵ δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment. ⁶ ἔθος, ους, τό, custom. ⁷ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁸ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁹ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ¹⁰ πρὶν, before, formerly. ¹¹ κατηγορέω, accuse, charge. ¹² κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ¹³ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁴ ἐγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ¹⁵ ἐνθάδε, within, here. ¹⁶ ἀναβολή, ης, ἡ, postponement, delay. ¹⁷ ἐξῆς, next, next in order. ¹⁸ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹⁹ κελεύω, order, command. ²⁰ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²¹ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ²² ὑπονοέω, suspect, conjecture. ²³ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ²⁴ δεισιδαιμονία, ας, ἡ, religion, religion in general. ²⁵ θνήσκω, die, am dying. ²⁶ φάσκω, affirm, assert. ²⁷ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ²⁸ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ²⁹ κακεῖ, and there. ³⁰ σεβαστός, revered, august. ³¹ διάγνωσις, εως, ἡ, decision, judicial examination. ³² Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ³³ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ³⁴ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ³⁵ αὔριον, tomorrow.

Τῇ οὖν ἐπαύριον,¹ ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα² καὶ τῆς Βερνίκης³ μετὰ ²³
πολλῆς φαντασίας,⁴ καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον,⁵ σὺν τε τοῖς
χιλιάρχοις⁶ καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν⁷ οὖσιν τῆς πόλεως, καὶ
κελεύσαντος⁸ τοῦ Φήστου,⁹ ἤχθη ὁ Παῦλος. Καί φησιν ὁ Φήστος,⁹ ²⁴
Ἀγρίππα² βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες¹⁰ ἡμῖν ἄνδρες,
θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν¹¹ μοι
ἐν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε,¹² ἐπιβοῶντες¹³ μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν
μηκέτι.¹⁴ Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος¹⁵ μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν ²⁵
πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστόν,¹⁶
ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. Περὶ οὗ ἀσφαλές¹⁷ τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ²⁶
ἔχω. Διὸ προήγαγον¹⁸ αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα¹⁹ ἐπὶ σοῦ,
βασιλεῦ Ἀγρίππα,² ὅπως τῆς ἀνακρίσεως²⁰ γενομένης σχῶ τι γράψαι.
Ἄλογον²¹ γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέσμιον,²² μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ ²⁷
αἰτίας²³ σημᾶναι.²⁴

Ἀγρίππας² δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεται²⁵ σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ ²⁶
λέγειν. Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο,²⁶ ἐκτείνας²⁷ τὴν χεῖρα,

¹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ² Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ³ Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ⁴ φαντασία, ας, ἡ, pomp, pageantry. ⁵ ἀκροατήριον, ου, τό, auditorium, audience hall. ⁶ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁷ ἐξοχή, ἡς, ἡ, prominence, eminence. ⁸ κελεύω, order, command. ⁹ Φήστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁰ συμπάριμι, be together, be present with. ¹¹ ἐντυγχάνω, entreat, intercede. ¹² ἐνθάδε, within, here. ¹³ ἐπιβοῶ, cry out to or against. ¹⁴ μηκέτι, no longer. ¹⁵ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁶ σεβαστός, revered, august. ¹⁷ ἀσφαλής, certain, definite. ¹⁸ προάγω, lead forth, go before. ¹⁹ μάλιστα, especially, most of all. ²⁰ ἀνάκρισις, εως, ἡ, investigation, examination. ²¹ ἄλογος, without reason, absurd. ²² δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ²³ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁴ σημαίνω, indicate, signify. ²⁵ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²⁶ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ²⁷ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out.

Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι¹ ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα,² 2
 ἡγημαί³ ἑμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι⁴ σήμερον: 3
 μάλιστα⁵ γνώστην⁶ ὄντα σὲ πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἡθῶν⁷ τε
 καὶ ζητημάτων: ⁸ διὸ δέομαί⁹ σου, μακροθύμως¹⁰ ἀκοῦσαί μου. Τὴν 4
 μὲν οὖν βίωσίν¹¹ μου τὴν ἐκ νεότητος, ¹² τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν
 τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, 5
 προγινώσκοντές¹³ με ἄνωθεν, ¹⁴ ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν
 ἀκριβεστάτην¹⁵ αἴρεσιν¹⁶ τῆς ἡμετέρας¹⁷ θρησκείας¹⁸ ἔζησα
 Φαρισαῖος. Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας 6
 γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον¹⁹ 7
 ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ²⁰ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον²¹ ἐλπίζει καταντῆσαι:
 περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι,¹ βασιλεῦ Ἀγρίππα,² ὑπὸ Ἰουδαίων. Τί 8
 ἄπιστον²³ κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; Ἐγὼ μὲν οὖν 9
 ἔδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου²⁴ δεῖν πολλὰ
 ἐναντία²⁵ πρᾶξαι: ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν 10
 ἀγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέκλεισα,²⁶ τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν
 λαβὼν, ἀναιρουμένων²⁷ τε αὐτῶν κατήνεγκα²⁸ ψῆφον.²⁹ Καὶ κατὰ 11
 πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις³⁰ τιμωρῶν³¹ αὐτοὺς, ἠνάγκαζον³²
 βλασφημεῖν: περισσῶς³³ τε ἐμμαινόμενος³⁴ αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ

¹ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ² Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ³ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁴ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ⁵ μάλιστα, especially, most of all. ⁶ γνώστης, ου, ὁ, expert, one who knows. ⁷ ἥθος, ους, τό, custom, habit. ⁸ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ⁹ δέομαι, ask, request. ¹⁰ μακροθύμως, patiently. ¹¹ βίωσις, εως, ἡ, manner of life. ¹² νεότης, ητος, ἡ, youth, youthfulness. ¹³ προγινώσκω, know beforehand. ¹⁴ ἄνωθεν, from above, again. ¹⁵ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁶ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹⁷ ἡμέτερος, our, our own. ¹⁸ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ¹⁹ δωδεκάφυλον, ου, τό, twelve tribes. ²⁰ ἐκτένεια, ας, ἡ, perseverance, earnestness. ²¹ λατρεύω, serve, worship. ²² καταντάω, come to, arrive. ²³ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²⁴ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ²⁵ ἐναντίος, opposite, hostile. ²⁶ κατακλείω, shut up, lock up. ²⁷ ἀναιρέω, take up, kill. ²⁸ καταφέρω, bring down, against. ²⁹ ψῆφος, ου, ἡ, small smooth stone, voting pebble. ³⁰ πολλάκις, often, many times. ³¹ τιμωρέω, punish. ³² ἀναγκάζω, force, compel. ³³ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ³⁴ ἐμμαίνομαι, be enraged, am madly enraged with.

εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν¹ μετ' 12
 ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς² τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης, 13
 κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν³ ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα⁴
 τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν⁵ με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. 14
 Πάντων δὲ καταπεσόντων⁶ ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν
 λαλοῦσαν πρὸς με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ⁷ διαλέκτῳ,⁸ Σαούλ,
 Σαούλ, τί με διώκεις; Σκληρόν⁹ σοι πρὸς κέντρα¹⁰ λακτίζειν.¹¹ Ἐγὼ 15
 δὲ εἶπον, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. 16
 Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου: εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην
 σοι, προχειρίσασθαι¹² σε ὑπηρέτην¹³ καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες ὧν τε
 ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός¹⁴ σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς 17
 ἐγὼ σε ἀποστέλλω, ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ὑποστρέψαι ἀπὸ 18
 σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ
 λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν¹⁵ ἁμαρτιῶν, καὶ κλῆρον¹⁶ ἐν τοῖς ἡγιασμένοις¹⁷
 πίσται τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν,¹⁸ βασιλεῦ Ἀγρίππα,¹⁹ οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς 19
 τῇ οὐρανίῳ²¹ ὀπτασίᾳ,²² ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ¹ πρῶτον καὶ 20
 Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν²³ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς
 ἔθνεσιν, ἀπαγγέλλων μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἅξια
 τῆς μετανοίας²⁴ ἔργα πράσσοντας. Ἐνεκα²⁵ τούτων οἱ Ἰουδαῖοί με 21

¹ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ² ἐπιτροπή, ἡς, ἡ, permission, commission. ³ οὐρανόθεν, from heaven. ⁴ λαμπρότης, ητος, ἡ, shining, brilliance. ⁵ περιλάμπω, shine around. ⁶ καταπίπτω, fall, fall down. ⁷ Ἑβραῖς, ἱδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ⁸ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ⁹ σκληρός, hard, rough. ¹⁰ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹¹ λακτίζω, kick. ¹² προχειρίζομαι, determine, appoint. ¹³ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁴ ἐξαίρω, take out, deliver. ¹⁵ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁶ κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ¹⁷ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁸ ὅθεν, from where, from which. ¹⁹ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ²⁰ ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ²¹ οὐράνιος, heavenly, in heaven. ²² ὀπτασία, ας, ἡ, vision, supernatural appearance. ²³ χώρα, ας, ἡ, land, region. ²⁴ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²⁵ ἕνεκεν, for the sake of, on account of.

συλλαβόμενοι¹ ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρώντο² διαχειρίσασθαι.³ Ἐπικουρίας⁴ 22
οὖν τυχάν⁵ τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα
μαρτυρόμενος⁶ μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς⁷ λέγων ὧν τε οἱ
προφήται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς, εἰ παθητὸς⁸ ὁ 23
χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν
τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου,¹⁰ ὁ Φῆστος¹¹ μεγάλη τῇ φωνῇ ἔφη, 24
Μαίνῃ,¹² Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα¹³ εἰς μανίαν¹⁴ περιτρέπει.¹⁵ 25
Ὁ δέ, Οὐ μαίνομαι,¹² φησὶν, κράτιστε¹⁶ Φῆστε,¹¹ ἀλλὰ ἀληθείας καὶ
σωφροσύνης¹⁷ ῥήματα ἀποφθέγγομαι.¹⁸ Ἐπίσταται¹⁹ γὰρ περὶ τούτων 26
ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος²⁰ λαλῶ· λανθάνειν²¹ γὰρ
αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν· οὐ γὰρ ἐν γωνίᾳ²² πεπραγμένον
τούτο. Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα,²³ τοῖς προφήταις; Οἶδα ὅτι 27
πιστεύεις. Ὁ δὲ Ἀγρίππας²³ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ με 28
πείθεις Χριστιανὸν²⁴ γενέσθαι. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Εὐξαίμην²⁵ ἂν τῷ 29
θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος²⁶ κἀγὼ εἰμι,
παρεκτὸς²⁷ τῶν δεσμῶν²⁸ τούτων.

¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ² πειράω, try, attempt. ³ διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ⁴ ἐπικουρία, ας, ἡ, help, aid. ⁵ τυγχάνω, obtain, happen. ⁶ μαρτύρομαι, affirm, testify. ⁷ ἐκτός, aside from, besides. ⁸ παθητός, subject to suffering. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹¹ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ¹² μαίνομαι, rage, be furious. ¹³ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ¹⁴ μανία, ας, ἡ, madness, frenzy. ¹⁵ περιτρέπω, turn about, drive insane. ¹⁶ κράτιστος, most noble, most excellent. ¹⁷ σωφροσύνη, ης, ἡ, self control, moderation. ¹⁸ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ¹⁹ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁰ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²¹ λανθάνω, escape notice, am hidden. ²² γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ²³ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ²⁴ Χριστιανός, οὔ, ὁ, Christian. ²⁵ εὐχομαι, pray, wish. ²⁶ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ²⁷ παρεκτός, except for, apart from. ²⁸ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond.

Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν,¹ ἥ τε 30
 Βερνίκη,² καὶ οἱ συγκαθήμενοι³ αὐτοῖς· καὶ ἀναχωρήσαντες⁴ ἐλάλουν 31
 πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν⁵
 πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας⁶ δὲ τῷ Φήστῳ⁷ ἔφη, 32
 Ἀπολελῦσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν⁹ ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν,¹⁰ παρεδίδουν τόν τε 27
 Παῦλον καὶ τινὰς ἑτέρους δεσμώτας¹¹ ἑκατοντάρχη,¹² ὀνόματι
 Ἰουλίῳ,¹³ σπείρης¹⁴ Σεβαστῆς.¹⁵ Ἐπιβάντες¹⁶ δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ, 2
 μέλλοντες πλεῖν¹⁸ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν¹⁹ τόπους, ἀνήχθημεν,²⁰
 ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου²¹ Μακεδόνο²² Θεσσαλονικέως.²³ Τῇ τε 3
 ἑτέρᾳ κατήχθημεν²⁴ εἰς Σιδῶνα·²⁵ φιланθρώπως²⁶ τε ὁ Ἰούλιος¹³ τῷ
 Παύλῳ χρησάμενος²⁷ ἐπέτρεψεν²⁸ πρὸς τοὺς φίλους²⁹ πορευθέντα
 ἐπιμελείας³⁰ τυχεῖν.³¹ Κάκεῖθεν³² ἀναχθέντες²⁰ ὑπεπλεύσαμεν³³ τὴν 4
 Κύπρον,³⁴ διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους.³⁵ Τό τε πέλαγος³⁶ τὸ 5
 κατὰ τὴν Κιλικίαν³⁷ καὶ Παμφυλίαν³⁸ διαπλεύσαντες,³⁹ κατήλθομεν
 εἰς Μύρα⁴¹ τῆς Λυκίας.⁴² Κάκεῖ⁴³ εὐρὼν ὁ ἐκατόνταρχος¹² πλοῖον 6
 Ἀλεξανδρίνον⁴⁴ πλέον¹⁸ εἰς τὴν Ἰταλίαν,¹⁰ ἐνεβίβασεν⁴⁵ ἡμᾶς εἰς αὐτό.

¹ ἡγεμὼν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ² Βερνίκη, ἡς, ἡ, Bernice. ³ συγκαθήμεναι, sit with. ⁴ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ⁵ δεσμός, οὗ, ὁ, chain, bond. ⁶ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ⁷ Φήστος, ου, ὁ, Festus. ⁸ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ⁹ ἀποπλέω, sail away. ¹⁰ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ¹¹ δεσμώτης, ου, ὁ, prisoner, captive. ¹² ἑκατοντάρχης, centurion. ¹³ Ἰούλιος, ου, ὁ, Julius. ¹⁴ σπείρα, ἡς, ἡ, cohort. ¹⁵ σεβαστός, revered, august. ¹⁶ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹⁷ Ἀδραμυττηνός, of Adramyttium. ¹⁸ πλέω, sail. ¹⁹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ²⁰ ἀνάγω, lead up, restore. ²¹ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ²² Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ²³ Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ, Thessalonian. ²⁴ κατὰγω, bring down, lead down. ²⁵ Σιδῶν, ὠνος, ἡ, Sidon. ²⁶ φιλανθρώπως, benevolently, kindly. ²⁷ χρᾶμαι, use, make use of. ²⁸ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²⁹ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ³⁰ ἐπιμέλεια, ας, ἡ, care, attention. ³¹ τυγχάνω, obtain, happen. ³² κάκεῖθεν, and thence, and from there. ³³ ὑποπλέω, sail under the shelter of, sail under. ³⁴ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ³⁵ ἐναντίος, opposite, hostile. ³⁶ πέλαγος, ους, τό, open sea, depths of the sea. ³⁷ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ³⁸ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ³⁹ διαπλέω, sail through, sail over. ⁴⁰ κατέρχομαι, come down, go down. ⁴¹ Μύρα, ων, τό, Myra. ⁴² Λυκία, ας, ἡ, Lycia. ⁴³ κάκεῖ, and there. ⁴⁴ Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ⁴⁵ ἐμβιβάζω, put aboard, embark.

Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες,¹ καὶ μόλις² γενόμενοι κατὰ 7
 τὴν Κνίδον,³ μὴ προσεῶντος⁴ ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν⁵ τὴν
 Κρήτην⁶ κατὰ Σαλμώνην·⁷ μόλις² τε παραλεγόμενοι⁸ αὐτὴν ἤλθομεν 8
 εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας,⁹ ὃ ἐγγὺς ἦν πόλις
 Λασαία.¹⁰

Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου,¹¹ καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς¹² τοῦ 9
 πλοός,¹³ διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν¹⁴ ἤδη παρεληλυθέναι,¹⁵ παρήγει¹⁶ ὁ
 Παῦλος λέγων αὐτοῖς, Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως¹⁷ καὶ πολλῆς 10
 ζημίας,¹⁸ οὐ μόνον τοῦ φορτίου¹⁹ καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν
 ἡμῶν, μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν.¹³ Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης²⁰ τῷ 11
 κυβερνήτῃ²¹ καὶ τῷ ναυκλήρῳ²² ἐπέθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ
 Παύλου λεγομένοις. Ἀνευθέτου²³ δὲ τοῦ λιμένος⁹ ὑπάρχοντος πρὸς 12
 παραχειμασίαν,²⁴ οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν²⁵ ἀναχθῆναι²⁶ ἀκεῖθεν,²⁷
 εἴ πως δύναιτο καταντήσαντες²⁸ εἰς Φοῖνικα²⁹ παραχειμάσαι,³⁰
 λιμένα⁹ τῆς Κρήτης⁶ βλέποντα κατὰ λίβα³¹ καὶ κατὰ χώρον.³² 13
 Ὑποπνεύσαντος³³ δὲ νότου,³⁴ δόξαντες τῆς προθέσεως³⁵
 κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσπον³⁶ παρελέγοντο⁸ τὴν Κρήτην. 14
 Μετ' οὐ
 πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός,³⁷ ὁ καλούμενος

¹ βραδυπλοέω, sail slowly. ² μόλις, with difficulty, hardly. ³ Κνίδος, ου, ἡ, Cnidus. ⁴ προσεάω, permit to go farther. ⁵ ὑποπλέω, sail under the shelter of, sail under. ⁶ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ⁷ Σαλμώνη, ης, ἡ, Salmone. ⁸ παραλέγομαι, coast or sail along, sail past. ⁹ λιμὴν, ἑνός, ὁ, harbor, haven. ¹⁰ Λασαία, ας, ἡ, Lasea. ¹¹ διαγίνομαι, go through, pass. ¹² ἐπισφαλής, unsafe, dangerous. ¹³ πλός, ὁ, voyage. ¹⁴ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹⁵ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁶ παραινέω, recommend, urge. ¹⁷ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ¹⁸ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ¹⁹ φορτίον, ου, τό, burden, load. ²⁰ ἑκατοντάρχης, centurion. ²¹ κυβερνήτης, ου, ὁ, shipmaster, pilot. ²² ναύκληρος, ου, ὁ, ship captain, master of a ship. ²³ ἀνεύθετος, unsuitable, poor. ²⁴ παραχειμασία, ας, ἡ, wintering. ²⁵ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ²⁶ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁷ ἀκεῖθεν, and thence, and from there. ²⁸ καταντάω, come to, arrive. ²⁹ φοῖνιξ, ὁ, palm tree, palm branch. ³⁰ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ³¹ λίψ, ὁ, south-west, south-west wind. ³² χώρος, ου, ὁ, northwest wind. ³³ ὑποπνέω, blow gently. ³⁴ νότος, ου, ὁ, south wind, south. ³⁵ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ³⁶ ἄσπον, nearer, close by. ³⁷ τυφωνικός, like a whirlwind, violent.

Εὐροκλύδων: ¹ συναρπασθέντος ² δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ¹⁵
 ἀντοφθαλμεῖν ³ τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ⁴ ἐφερόμεθα. Νησίον ⁵ δέ τι ¹⁶
 ὑποδραμόντες ⁶ καλούμενον Κλαύδην ⁷ μόλις ⁸ ἰσχύσαμεν ⁹
 περικρατεῖς ¹⁰ γενέσθαι τῆς σκάφης: ¹¹ ἦν ἄραντες, βοθηταίς ¹² ¹⁷
 ἐχρώντο, ¹³ ὑποζωννύντες ¹⁴ τὸ πλοῖον: φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν
 Σύρτην ¹⁵ ἐκπέσωσιν, ¹⁶ χαλάσαντες ¹⁷ τὸ σκεῦος, ¹⁸ οὕτως ἐφέροντο. ¹⁸
 Σφοδρῶς ¹⁹ δὲ χειμαζομένων ²⁰ ἡμῶν, τῇ ἐξῆς ²¹ ἐκβολὴν ²² ἐποιοῦντο: ¹⁹
 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες ²³ τὴν σκευὴν ²⁴ τοῦ πλοίου ἐρρίψαμεν. ²⁵ Μήτε ²⁰
 δὲ ἡλίου μήτε ἄστρον ²⁶ ἐπιφαίνοντων ²⁷ ἐπὶ πλείονας ἡμέρας,
 χειμῶνός ²⁸ τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, ²⁹ λοιπὸν περιηρεῖτο ³⁰ πᾶσα
 ἐλπίς τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δὲ ἀσιτίας ³¹ ὑπαρχούσης, τότε ²¹
 σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, ὦ ³² ἄνδρες,
 πειθαρχήσαντάς ³³ μοι μὴ ἀνάγεσθαι ³⁴ ἀπὸ τῆς Κρήτης, ³⁵ κερδήσαι ³⁶
 τε τὴν ὕβριν ³⁷ ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. ³⁸ Καὶ τὰ νῦν παραινῶ ³⁹ ὑμᾶς ²²
 εὐθυμεῖν: ⁴⁰ ἀποβολὴ ⁴¹ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ
 πλοίου. Παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, οὗ εἰμι, ²³
 ὦ καὶ λατρεύω, ⁴² λέγων, Μὴ φοβοῦ, Παῦλε: Καίσαρί ⁴³ σε δεῖ ²⁴
 παραστῆναι: καὶ ἰδού, κεχάρισται ⁴⁴ σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας

¹ Εὐροκλύδων, ὁ, east-north-east wind. ² συναρπάζω, seize, drag away. ³ ἀντοφθαλμέω, look directly at, face. ⁴ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ⁵ νησίον, ου, τό, small island, little island. ⁶ ὑποτρέχω, run under the shelter of. ⁷ Κλαῦδη, ης, ἡ, Cauda, Claudia. ⁸ μόλις, with difficulty, hardly. ⁹ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁰ περικρατής, having power, having full command of. ¹¹ σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ¹² βοήθεια, ας, ἡ, help, assistance. ¹³ χρᾶσθαι, use, make use of. ¹⁴ ὑποζώννυμι, undergird, brace. ¹⁵ Σύρτις, εως, ἡ, Syrtis, quicksand. ¹⁶ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁷ χαλάω, slacken, let down. ¹⁸ σκεῦος, ος, τό, vessel, goods (plural). ¹⁹ σφοδρῶς, exceedingly, greatly. ²⁰ χειμάζομαι, toss in a storm, distress. ²¹ ἐξῆς, next, next in order. ²² ἐκβολή, ἡς, ἡ, jettisoning, throwing out. ²³ αὐτόχειρ, with one's own hand. ²⁴ σκευή, ης, ἡ, equipment, tackle. ²⁵ ῥίπτω, throw, cast. ²⁶ ἄστρον, ου, τό, star. ²⁷ ἐπιφαίνω, appear, shine. ²⁸ χειμῶν, ὦνος, ὁ, winter, storm. ²⁹ ἐπικείμει, lie on, lie upon. ³⁰ περιαιρέω, cast off, take away. ³¹ ἀσιτία, ας, ἡ, lack of appetite, abstinence. ³² ὦ, Oh! omega. ³³ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ³⁴ ἀνάγω, lead up, restore. ³⁵ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ³⁶ κερδαίνω, gain, win. ³⁷ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ³⁸ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ³⁹ παραινέω, recommend, urge. ⁴⁰ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ⁴¹ ἀποβολή, ἡς, ἡ, rejection, loss. ⁴² λατρεύω, serve, worship. ⁴³ Καίσαρ, ος, ὁ, Caesar. ⁴⁴ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁴⁵ πλέω, sail.

μετὰ σοῦ. Διὸ εὐθυμεῖτε¹ ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως 25
 ἔσται καθ' ὃν τρόπον² λελάληταί μοι. Εἰς νῆσον³ δέ τινα δεῖ ἡμᾶς 26
 ἐκπεσεῖν.⁴

Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ⁵ νύξ ἐγένετο, διαφορομένων⁶ ἡμῶν ἐν τῷ 27
 Ἀδρίᾳ,⁷ κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν⁸ οἱ ναῦται⁹ προσάγειν¹⁰
 τινὰ αὐτοῖς χώραν·¹¹ καὶ βολίσαντες¹² εὔρον ὀργυιάς¹³ εἴκοσι·¹⁴ βραχὺ 28
 δὲ διαστήσαντες,¹⁶ καὶ πάλιν βολίσαντες,¹² εὔρον ὀργυιάς¹³ δεκαπέντε·
 φοβούμενοί τε μήπως¹⁸ εἰς τραχεῖς¹⁹ τόπους ἐκπέσωμεν,⁴ ἐκ πρύμνης 29
 ῥίψαντες²¹ ἀγκύρας²² τέσσαρας, ἤρχοντο²³ ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ 30
 ναυτῶν⁹ ζητούντων φυγεῖν²⁴ ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων²⁵ τὴν
 σκάφην²⁶ εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει²⁷ ὡς ἐκ πώρας²⁸ μελλόντων
 ἀγκύρας²² ἐκτείνειν,²⁹ εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ³⁰ καὶ τοῖς 31
 στρατιώταις,³¹ Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι
 οὐ δύνασθε. Τότε οἱ στρατιῶται³¹ ἀπέκοψαν³² τὰ σχοινία³³ τῆς 32
 σκάφης,²⁶ καὶ εἶασαν³⁴ αὐτὴν ἐκπεσεῖν.⁴ Ἄχρι δὲ οὗ ἡμελλεν ἡμέρα 33
 γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν³⁵ τροφῆς,³⁶
 λέγων, Τεσσαρεσκαιδεκάτῃ⁵ σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες³⁷
 ἄσιτοι³⁸ διατελεῖτε,³⁹ μηδὲν προσλαβόμενοι.⁴⁰ Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς 34

¹ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ² τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ³ νῆσος, ου, ἡ, island. ⁴ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ⁵ τεσσαρεσκαιδέκατος, fourteenth. ⁶ διαφέρω, differ, carry through. ⁷ Ἀδρία, ου, ὁ, Adriatic Sea. ⁸ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ⁹ ναύτης, ου, ὁ, sailor, seaman. ¹⁰ προσάγω, bring (forward), approach. ¹¹ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹² βολίζω, take soundings. ¹³ ὀργυιά, ᾱς, ἡ, fathom, about five or six feet. ¹⁴ εἴκοσι, twenty, 20. ¹⁵ βραχύς, short, little. ¹⁶ διίστημι, pass, part. ¹⁷ δεκαπέντε, fifteen, 15. ¹⁸ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁹ τραχύς, rough, uneven. ²⁰ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ²¹ ῥίπτω, throw, cast. ²² ἀγκυρα, ας, ἡ, anchor. ²³ εὔχομαι, pray, wish. ²⁴ φεύγω, flee, escape. ²⁵ χαλάω, slacken, let down. ²⁶ σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ²⁷ πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ²⁸ πώρα, ας, ἡ, prow of a ship. ²⁹ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ³⁰ ἑκατοντάρχης, centurion. ³¹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ³² ἀποκόπτω, cut off, smite. ³³ σχοινίον, ου, τό, rope, cord. ³⁴ ἐάω, permit, allow. ³⁵ μεταλαμβάνω, partake of, share. ³⁶ τροφή, ης, ἡ, food, nourishment. ³⁷ προσδοκάω, wait for, look for. ³⁸ ἄσιτος, without eating, fasting. ³⁹ διατελέω, continue, remain. ⁴⁰ προσλαμβάνω, take to myself, welcome.

προσλαβεῖν¹ τροφῆς·² τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας³ σωτηρίας
 ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξὶ⁴ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. Εἰπὼν δὲ 35
 ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων· καὶ
 κλάσας⁵ ἤρξατο ἐσθίειν. Εὐθυμοὶ⁶ δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ 36
 προσελάβοντο¹ τροφῆς. ² Ἡμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί, 37
 διακόσiai⁷ ἑβδομήκοντα⁸ ἕξ. ⁹ Κορεσθέντες¹⁰ δὲ τῆς τροφῆς² ἐκούφισον 38
 τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον¹² εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ 39
 ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλπον¹³ δέ τινα
 κατενόουν¹⁴ ἔχοντα αἰγιαλόν,¹⁵ εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο,¹⁶ εἰ δυνατόν,
 ἐξῶσαι¹⁷ τὸ πλοῖον. Καὶ τὰς ἀγκύρας¹⁸ περιελόντες¹⁹ εἴων²⁰ εἰς τὴν 40
 θάλασσαν, ἅμα²¹ ἀνέντες²² τὰς ζευκτηρίας²³ τῶν πηδαλίων·²⁴ καὶ
 ἐπάραντες²⁵ τὸν ἀρτέμονα²⁶ τῇ πνεούσῃ²⁷ κατεῖχον²⁸ εἰς τὸν αἰγιαλόν.¹⁵
 Περιπεσόντες²⁹ δὲ εἰς τόπον διθάλασσον³⁰ ἐπώκειλαν³¹ τὴν ναῦν·³² 41
 καὶ ἡ μὲν πρῶρα³³ ἐρείσασα³⁴ ἔμεινεν ἀσάλευτος,³⁵ ἡ δὲ πρύμνα³⁶
 ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας³⁷ τῶν κυμάτων.³⁸ Τῶν δὲ στρατιωτῶν³⁹ βουλὴ⁴⁰ 42
 ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας⁴¹ ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας⁴²
 διαφύγῃ.⁴³ Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος,⁴⁴ βουλόμενος διασῶσαι⁴⁵ τὸν Παῦλον, 43
 ἐκώλυσεν⁴⁶ αὐτοὺς τοῦ βουλήματος,⁴⁷ ἐκέλευσέν⁴⁸ τε τοὺς

¹ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ² τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ³ ὑμέτερος, your. ⁴ θρίξ, τριχός, ἡ, hair. ⁵ κλάω, break. ⁶ εὐθυμος, cheerful, encouraged. ⁷ διακόσιοι, two hundred, 200. ⁸ ἑβδομήκοντα, seventy, 70. ⁹ ἕξ, six, 6. ¹⁰ κορέννυμι, satiate, fill. ¹¹ κουφίζω, make light, lighten. ¹² σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain. ¹³ κόλπος, ου, ὁ, bosom, breast. ¹⁴ κατανοέω, observe, understand. ¹⁵ αἰγιαλός, οὔ, ὁ, seashore, beach. ¹⁶ βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹⁷ ἐξώθεω, drive out, run aground. ¹⁸ ἀγκυρα, ας, ἡ, anchor. ¹⁹ περαιρέω, cast off, take away. ²⁰ εἴω, permit, allow. ²¹ ἅμα, at the same time. ²² ἀνίημι, give up, loosen. ²³ ζευκτηρία, ας, ἡ, band, rope. ²⁴ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ²⁵ ἐπαίρω, lift up, raise. ²⁶ ἀρτέμων, ωνος, ὁ, foresail, set on the bow. ²⁷ πνέω, blow. ²⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ²⁹ περιπίπτω, fall in with, strike. ³⁰ διθάλασπος, where two seas met, between two seas. ³¹ ἐποκέλλω, force forward, run aground. ³² ναῦς, ἡ, ship, vessel. ³³ πρῶρα, ας, ἡ, prow of a ship. ³⁴ ἐρείδω, stick fast, fix firmly. ³⁵ ἀσάλευτος, immovable, unshakable. ³⁶ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ³⁷ βία, ας, ἡ, strength, force. ³⁸ κύμα, τος, τό, wave. ³⁹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁴⁰ βουλὴ, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ⁴¹ δεσμώτης, ου, ὁ, prisoner, captive. ⁴² ἐκκολυμβάω, swim away, swim out. ⁴³ διαφεύγω, escape, escape by flight. ⁴⁴ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁴⁵ διασώζω, save, bring safely to. ⁴⁶ κωλύω, forbid, hinder. ⁴⁷ βούλημα, τος, τό, purpose, will. ⁴⁸ κελεύω, order, command.

δυναμένους κολυμβᾶν¹ ἀπορρίψαντας² πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι:³
καὶ τοὺς λοιπούς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν,⁴ οὓς δὲ ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ τοῦ 44
πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι⁵ ἐπὶ τὴν γῆν.

Καὶ διασωθέντες,⁵ τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη⁶ ἡ νῆσος⁷ καλεῖται. Οἱ 28

δὲ βάρβαροι⁸ παρεῖχον⁹ οὐ τὴν τυχοῦσαν¹⁰ φιланθρωπίαν¹¹ ἡμῖν:
ἀνάψαντες¹² γὰρ πυράν,¹³ προσελάβοντο¹⁴ πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν
ὑετὸν¹⁵ τὸν ἐφεστῶτα,¹⁶ καὶ διὰ τὸ ψύχος.¹⁷ Συστρέψαντος¹⁸ δὲ τοῦ 3
Παύλου φρυγάνων¹⁹ πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν,¹³ ἔχιδνα²⁰
ἐκ τῆς θερμῆς²¹ διεξελθοῦσα καθήψεν²² τῆς χειρὸς αὐτοῦ. Ὡς δὲ εἶδον 4
οἱ βάρβαροι⁸ κρεμάμενον²³ τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον
πρὸς ἀλλήλους, Πάντως²⁴ φονεύς²⁵ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν
διασωθέντα⁵ ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη²⁶ ζῆν οὐκ εἴασεν.²⁷ Ὁ μὲν οὖν, 5
ἀποτινάξας²⁸ τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. Οἱ δὲ 6
προσεδόκων²⁹ αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι³⁰ ἢ καταπίπτειν³¹ ἄφνω³²
νεκρόν: ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκόντων,²⁹ καὶ θεωρούντων μηδὲν
ἄτοπον³³ εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι³⁴ ἔλεγον θεὸν αὐτὸν
εἶναι.

¹ κολυμβᾶω, swim up and down, swim. ² ἀπορρίπτω, throw away from, throw overboard. ³ ἐξιμι, go away, leave. ⁴ σανίς, ἴδος, ἡ, board, plank. ⁵ διασώζω, save, bring safely to. ⁶ Μελίτη, ἡς, ἡ, Malta, Melita. ⁷ νῆσος, ου, ἡ, island. ⁸ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ⁹ παρέχω, offer, afford. ¹⁰ τυγχάνω, obtain, happen. ¹¹ φιλανθρωπία, ας, ἡ, (loving) kindness, love for mankind. ¹² ἀνάπτω, kindle, set on fire. ¹³ πυρά, ἄς, ἡ, fire. ¹⁴ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ¹⁵ ὑετός, ου, ὁ, rain. ¹⁶ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁷ ψύχος, ους, τό, cold. ¹⁸ συστρέφω, gather up, bring together. ¹⁹ φρύγανον, ου, τό, bush, shrub. ²⁰ ἔχιδνα, ἡς, ἡ, viper, serpent. ²¹ θερμή, ἡς, ἡ, heat. ²² καθάπτω, take hold of, seize. ²³ κρεμάννυμι, hang, hang up. ²⁴ πάντως, altogether, by all means. ²⁵ φονεύς, έως, ὁ, murderer. ²⁶ δίκη, ἡς, ἡ, penalty, punishment. ²⁷ εἰάω, permit, allow. ²⁸ ἀποτινάσσω, shake off. ²⁹ προσδοκάω, wait for, look for. ³⁰ πίμπρημι, burn with fever, swell up. ³¹ καταπίπτω, fall, fall down. ³² ἄφνω, suddenly. ³³ ἄτοπος, out of place, unusual. ³⁴ μεταβάλλω, change, change my mind.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία¹ τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, 7
 ὀνόματι Ποπλίῳ,³ ὃς ἀναδεξάμενος⁴ ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως⁵
 ἐξένισεν.⁶ Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου³ πυρετοῖς⁷ καὶ 8
 δυσεντερίᾳ⁸ συνεχόμενον⁹ κατακεῖσθαι:¹⁰ πρὸς ὃν ὁ Παῦλος
 εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο¹¹
 αὐτόν. Τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας¹² ἐν 9
 τῇ νήσῳ² προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο: οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς 10
 ἐτίμησαν¹³ ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις¹⁴ ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν.

Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας¹⁵ ἤχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότη¹⁶ ἐν τῇ νήσῳ, 11
 Ἀλεξανδρίνῳ,¹⁷ παρασήμῳ¹⁸ Διοσκούροις.¹⁹ Καὶ καταχθέντες²⁰ εἰς 12
 Συρακούσας²¹ ἐπεμείναμεν²² ἡμέρας τρεῖς: ὅθεν²³ περιελθόντες²⁴ 13
 κατηντήσαμεν²⁵ εἰς Ῥήγιον,²⁶ καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου²⁷
 νότου,²⁸ δευτεραῖοι²⁹ ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους:³⁰ οὗ³¹ εὐρόντες 14
 ἀδελφούς, παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι²² ἡμέρας ἑπτά: καὶ
 οὕτως³² εἰς τὴν Ῥώμην³³ ἦλθομεν. Κακεῖθεν³⁴ οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες 15
 τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς ἀπάντησιν³⁵ ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου³⁶ Φόρου³⁷
 καὶ Τριῶν Ταβερνῶν:³⁸ οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ θεῷ,
 ἔλαβεν θάρσος.³⁹

¹χωρίον, ου, τό, place, field. ²νήσος, ου, ἡ, island. ³Πόπλιος, ου, ὁ, Publius. ⁴ἀναδέχομαι, undertake, receive. ⁵φιλοφρόνως, courteously, hospitably. ⁶ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁷πυρετός, οὔ, ὁ, fever. ⁸δυσεντερία, ας, ἡ, dysentery. ⁹συνέχω, hold fast, oppress. ¹⁰κατάκειμαι, lie down, lie sick. ¹¹ἰάομαι, heal. ¹²ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹³τιμάω, honor, value at a price. ¹⁴ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁵μῆν, ὁ, month, certainly. ¹⁶παραχειμάζω, winter, pass the winter. ¹⁷Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ¹⁸παράσημος, peculiar, marked (with a figurehead). ¹⁹Διόσκουροι, ων, ὁ, Dioscuri, Castor and Pollux. ²⁰κατάγω, bring down, lead down. ²¹Συράκουσαι, ὡν, ἡ, Syracuse. ²²ἐπιμένω, continue, remain. ²³ὅθεν, from where, from which. ²⁴περιέρχομαι, go about, go around. ²⁵καταντάω, come to, arrive. ²⁶Ῥήγιον, ου, τό, Rhegium. ²⁷ἐπιγίνομαι, come to pass, arise. ²⁸νότος, ου, ὁ, south wind, south. ²⁹δευτεραῖος, on the second day, on the next day. ³⁰Ποτίολοι, ων, ὁ, Puteoli. ³¹οὔ, where, when. ³²οὕτως, thus, so. ³³Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ³⁴κακεῖθεν, and thence, and from there. ³⁵ἀπάντησις, εως, ἡ, meeting, act of meeting. ³⁶Ἀππίος, ου, ὁ, Appius. ³⁷Φόρον, ου, τό, market, forum. ³⁸ταβέρναι, ὡν, ἡ, taverns. ³⁹θάρσος, ους, τό, courage.

Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην,¹ ὁ ἑκατόνταρχος² παρέδωκεν τοὺς 16
 δεσμίους³ τῷ στρατοπεδάρχῃ·⁴ τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη⁵ μένειν καθ'
 αὐτόν, σὺν τῷ φυλάσσουντι αὐτὸν στρατιώτῃ.⁶

Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι⁷ τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας 17
 τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς,
 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον⁸ ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσιν⁹
 τοῖς πατρώοις,¹⁰ δέσμιος³ ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας
 τῶν Ῥωμαίων·¹¹ οἵτινες ἀνακρίναντές¹² με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ 18
 τὸ μηδεμίαν αἰτίαν¹³ θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. Ἀντιλεγόντων¹⁴ δὲ 19
 τῶν Ἰουδαίων, ἠναγκάσθην¹⁵ ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα,¹⁶ οὐχ ὡς τοῦ
 ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορήσαι.¹⁷ Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν¹³ 20
 παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλήσαι·¹⁸ ἔνεκεν¹⁹ γὰρ τῆς ἐλπίδος
 τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν²⁰ ταύτην περικείμεαι.²¹ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν 21
 εἶπον, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα²² περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
 οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι
 περὶ σοῦ πονηρόν. Ἀξιοῦμεν²³ δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἂν φρονεῖς·²⁴ περὶ 22
 μὲν γὰρ τῆς αἵρέσεως²⁵ ταύτης γνωστόν²⁶ ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ²⁷
 ἀντιλέγεται.¹⁴

¹ ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ² ἑκατοντάρχης, centurion. ³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁴ στρατοπεδάρχης, ου, ὁ, military commander. ⁵ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁶ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁷ συγκαλέω, call together. ⁸ ἐναντίος, opposite, hostile. ⁹ ἔθος, ους, τό, custom. ¹⁰ πατρώος, paternal, received from one's father. ¹¹ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹³ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁴ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹⁵ ἀναγκάζω, force, compel. ¹⁶ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ¹⁷ κατηγορέω, accuse, charge. ¹⁸ προσλαλέω, speak to, speak with. ¹⁹ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ²⁰ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²¹ περικείμεαι, be around, surround. ²² γράμμα, τος, τό, letter, writings. ²³ ἀξιόω, consider worthy. ²⁴ φρονέω, think, judge. ²⁵ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ²⁶ γνωστός, known, acquaintance. ²⁷ πανταχοῦ, everywhere.

Ταξάμενοι¹ δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦκον² πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν³ πλείονες: 23
οἷς ἐξετίθετο⁴ διαμαρτυρόμενος⁵ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε
αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν
προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ⁶ ἕως ἑσπέρας.⁷ Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς 24
λεγόμενοις, οἱ δὲ ἠπίστουν.⁸ Ἀσύμφωνοι⁹ δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους 25
ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι Καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου¹⁰ τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας
ἡμῶν, λέγον, Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν, Ἀκοῇ¹¹ 26
ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε:¹² καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ
ἴδῃτε. Ἐπαχύνθη¹³ γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν 27
βαρέως¹⁴ ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν:¹⁵ μήποτε
ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ
συνώσιν,¹⁶ καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι¹⁷ αὐτούς. Γνωστὸν¹⁸ οὖν 28
ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον¹⁹ τοῦ θεοῦ, αὐτοὶ
καὶ ἀκούσονται. Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, 29
πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.²⁰

Ἐμεινεν δὲ ὁ Παῦλος διετίαν²¹ ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι,²² καὶ ἀπεδέχετο 30
πάντας τοὺς εἰσπορευομένους²⁴ πρὸς αὐτόν, κηρύσσων τὴν 31
βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ,

¹ τάσσω, arrange, appoint. ² ἦκω, have come, am present. ³ ξενία, ας, ἡ, hospitality, lodging place. ⁴ ἐκτίθῃμι, declare, explain. ⁵ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁶ πρωῒ, early in the morning, at dawn. ⁷ ἑσπέρα, ας, ἡ, evening. ⁸ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ⁹ ἀσύμφωνος, discordant, in disagreement. ¹⁰ Ἡσαΐας, ου, ὁ, Isaiah. ¹¹ ἀκοή, ἡς, ἡ, hearing, report. ¹² συνίημι, understand, consider. ¹³ παχύνω, fatten. ¹⁴ βαρέως, with difficulty, heavily. ¹⁵ καμμύω, close (the eyes), close. ¹⁶ μήποτε, never, lest perchance. ¹⁷ ἰάομαι, heal. ¹⁸ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁹ σωτήριος, saving, bringing salvation. ²⁰ συζήτησις, εως, ἡ, mutual questioning, disputation. ²¹ διετία, ας, ἡ, space of two years, two years. ²² μίσθωμα, τος, τό, what is rented, rented house. ²³ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ²⁴ εἰσπορεύομαι, enter, journey into.

μετὰ πάσης παρρησίας, ἀκωλύτως.¹

¹ ἀκωλύτως, without hindrance, freely.